

М. Й. Петришин, Г. М. Загайська

REPETITORIUM LATINUM

Pars secunda

2021

Міністерство освіти і науки України
Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича

М. Й. Петришин, Г. М. Загайська

REPETITORIUM LATINUM

Pars secunda

Збірник тестів з латинської мови
для студентів гуманітарних факультетів

Чернівці
Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича
2021

УДК 811.124(075.8)
П-30

Рецензенти:

Філіпчук Н. О. – доктор педагогічних наук, старший науковий співробітник, провідний науковий співробітник відділу змісту і технологій педагогічної освіти Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна Національної академії педагогічних наук України;

Швед Е. В. – кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри класичної та румунської філології Ужгородського національного університету.

Автори:

Петришин Марта Йосипівна кандидат філологічних наук, доцент кафедри загального та германського мовознавства Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Загайська Галина Михайлівна кандидат філологічних наук, доцент кафедри румунської та класичної філології Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Петришин М. Й., Загайська Г. М.

П-30 **Repetitorium Latinum. Pars secunda** : збірник тестів / М. Й. Петришин, Г. М. Загайська. Чернівці : Чернівецьк. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. 148с.

ISBN 978-966-423-629-1

Навчальний посібник призначений для студентів гуманітарних факультетів. У збірнику подано тести до усіх розділів граматики латинської мови. Тестування дає можливість перевірити й оцінити рівень засвоєння студентами теоретичного матеріалу, уміння застосовувати набуті знання на практиці.

УДК 811.124(075.8)

ISBN 978-966-423-629-1

© М. Й. Петришин, 2021

© Г. М. Загайська, 2021

© Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, 2021

ПЕРЕДМОВА

Збірник «*Repetitorium Latinum. Pars secunda*» є продовженням першої частини («*Repetitorium Latinum. Pars prima*». Чернівецький національний університет. 2021. 170 с.).

У пропонованому авторками виданні подано понад 1000 тестових завдань з латинської мови для студентів гуманітарного профілю. За змістом вони охоплюють історію розвитку латинської мови, граматичний матеріал (фонетику, морфологію, синтаксис), а також пареміологію.

Тестові завдання відповідають робочій програмі навчальної дисципліни «Латинська мова» і загалом покликані здійснювати моніторинг знань студентів, зокрема граматики, набуття навиків перекладу з латинської мови на українську, формування наукового підходу до вивчення сучасних іноземних мов, лінгвістичного кругозору, знання історії і культури античності, міжнародної наукової та суспільно-політичної термінології, логічного мислення, тренування пам'яті.

Тести подано відповідно послідовності викладу граматичних тем у підручниках з латинської мови для вищих навчальних закладів (від найпростіших до складних). Збірник є актуальним як для аудиторного тестування, так і для контролю самостійної роботи студентів.

Виконання студентами тестових завдань сприятиме покращенню якості знань, а також формуватиме у них граматичну, лексичну, фразеологічну, перекладацьку, соціокультурну, комунікативну компетентності.

Тести рекомендовано виконувати без використання підручників і довідкової літератури з латинської мови. Виконання тестових завдань розраховане також і на інтуїцію студентів.

ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ ЛАТИНСЬКОЇ МОВИ

1. Легендарним засновником Рима вважають:
 - a) Латина;
 - b) Ромула;
 - c) Рема;
 - d) Енея.
2. Брати Ромул і Рем були:
 - a) онуками Нумітора;
 - b) дітьми пастуха Фаустула;
 - c) нащадками Енея;
 - d) нащадками Юпітера.
3. Давній Рим засновано в:
 - a) 357 році до нашої ери;
 - b) 573 році до нашої ери;
 - c) 393 році до нашої ери;
 - d) 753 році до нашої ери.
4. Римляни вели літочислення:
 - a) від заснування міста;
 - b) за консулами;
 - c) від Різдва Христового;
 - d) не вели.
5. Протягом царського періоду в Римі було:
 - a) 10 царів;
 - b) один цар;
 - c) 7 царів;
 - d) багато царів.
6. Першим римським царем вважається:
 - a) Рем;
 - b) Юпітер;
 - c) Нума Помпілій;
 - d) Ромул.
7. Найдавніший напис, виконаний латинською мовою, датується:
 - a) VII–VI ст. до нашої ери;
 - b) II–III ст. нашої ери;
 - c) III–II ст. до нашої ери;
 - d) X–IX ст. до нашої ери.
8. Центральна площа в Давньому Римі називалася:
 - a) forum Augusti;
 - b) forum Romanum;

- c) forum Troianum;
 - d) forum Caesaris.
9. Латинська мова стала основою сучасної:
- a) грецької мови;
 - b) литовської мови;
 - c) італійської мови;
 - d) англійської мови.
10. Становлення латини як літературної мови відбулося в:
- a) I ст. до нашої ери;
 - b) III ст. до нашої ери;
 - c) IV ст. до нашої ери;
 - d) VIII ст. до нашої ери.
11. Період *«золотої латини»* – це:
- a) I ст. до нашої ери – I ст. нашої ери;
 - b) VIII – V ст. до нашої ери;
 - c) I–III ст. нашої ери;
 - d) III ст. до нашої ери.
12. Латинська мова перестала вважатися загальнодержавною мовою Римської імперії в:
- a) 1430 рік;
 - b) 476 рік;
 - c) 102 рік;
 - d) 1201 рік.
13. Латинську мову I–II ст. нашої ери називають:
- a) «золотою» латиною;
 - b) «срібною» латиною;
 - c) пізньою латиною;
 - d) вульгарною латиною.
14. Вкажіть хронологічні рамки класичної латини:
- a) I ст. до нашої ери – початок I ст. нашої ери;
 - b) III ст. до нашої ери – II ст. до нашої ери;
 - c) II ст. до нашої ери – I ст. нашої ери;
 - d) II ст. до нашої ери – III ст. нашої ери.
15. Комедіограф Плавт є представником:
- a) після класичного періоду;
 - b) класичного періоду;
 - c) періоду пізньої латини;
 - d) архаїчного періоду.
16. Цицерон, Цезар, Вергілій, Овідій є представниками:
- a) архаїчного періоду;
 - b) періоду пізньої латини;
 - c) після класичного періоду;
 - d) класичного періоду.

17. На класичний період припадає творчість:
- Сенеки;
 - Плавта;
 - Горація;
 - Петронія.
18. Ініціатором реформи уніфікації вимови писемної латини вважається:
- Цицерон;
 - Карл Великий;
 - Юлій Цезар;
 - Франциск I.
19. Термін романський походить від слова:
- Roma;
 - румуни;
 - Роман;
 - Romani.
20. Латинська мова була засобом офіційно-ділового обігу в канцелярії:
- Ярослава Мудрого;
 - Володимира Великого;
 - Данила Галицького;
 - Святослава.
21. У сучасних навчальних закладах вивчається:
- класична латина;
 - архаїчна латина;
 - пізня латина;
 - «вulgарна» латина.
22. Сьогодні латинська мова є офіційною мовою:
- Латвії;
 - Італії;
 - Ватикану;
 - Іспанії.
23. Найдавніші писемні пам'ятки латинської мови датуються:
- VI–V ст. до нашої ери;
 - VIII ст. до нашої ери;
 - VII ст. до нашої ери;
 - III ст. до нашої ери.
24. Вкажіть, якими рисами характеризується період пізньої латини:
- становлення граматичних норм;
 - самотністю у виборі стилістичних засобів;
 - становленням лексичних норм;

d) наявністю граматичних явищ, що сприяли переходу до нових романських мов.

25. *Sermo vulgaris* – це:

- a) мова класичного періоду;
- b) мова архаїчного періоду;
- c) народно-розмовна мова;
- d) мова епохи Відродження.

26. Представниками періоду пізньої латинської мови є:

- a) Марцеллін, Ієронім, Августин;
- b) Цицерон, Цезар, Вергілій;
- c) Сенека, Марціал, Тацит;
- d) Плавт, Теренцій.

27. Представниками періоду «срібної» латини є:

- a) Марціал, Ієронім, Августин;
- b) Сенека, Марціал, Тацит;
- c) Овідій, Вергілій, Гораций;
- d) Лукрецій, Плавт, Теренцій.

28. Латинською мовою в епоху Відродження (XIV–XVI ст.) писали свої твори:

- a) Томазо Кампанелла, Еразм Роттердамський, Томас Мор;
- b) Марцеллін, Ієронім, Августин;
- c) Р. Декарт, І. Ньютон, Б. Спіноза;
- d) Г. Сковорода; Ф. Прокопович; М. Довгалевський.

29. Після падіння Римської імперії латина залишалась державною мовою:

- a) Дакії;
- b) Британії;
- c) Франкського королівства;
- d) Нарбонської Галлії.

30. Вкажіть, хто з українських вчених і письменників писав твори латинською мовою:

- a) Т. Шевченко, І. Котляревський;
- b) Ю. Дрогобич, С. Оріховський;
- c) Леся Українка, Іван Франко;
- d) Василь Стефаник, Лесь Мартович.

31. Період «золотої латини» характеризується:

- a) згасанням античних традицій у літературній творчості;
- b) наявністю граматичних явищ, які сприяли переходу до нових романських мов;
- c) багатством лексичних і синтаксичних засобів;
- d) становленням літературної латинської мови.

32. Початком появи літературних творів латинською мовою став переклад:
- a) грецьких міфів;
 - b) байок Федра;
 - c) «Іліади» Гомера;
 - d) «Одіссеї» Гомера.
33. Основою сучасних романських мов стала:
- a) класична латина;
 - b) архаїчна латина;
 - c) «срібна» латина;
 - d) вульгарна латина.
34. Розмовна латинська мова стала основою:
- a) слов'янських мов;
 - b) германських мов;
 - c) романських мов;
 - d) балтійських мов.
35. Вкажіть, на скількох пагорбах розташований Давній Рим:
- a) дев'яти;
 - b) семи;
 - c) п'яти;
 - d) трьох.
36. Вкажіть, хто очолював Римську імперію в період найбільшого розквіту:
- a) Август;
 - b) Веспазіан;
 - c) Антоній;
 - d) Траян.
37. Пренестська фібула є пам'яткою:
- a) класичної латини;
 - b) докласичної латини;
 - c) післякласичної латини;
 - d) пізньої латини.
38. Період розквіту латинської мови припадає на:
- a) архаїчну латину;
 - b) класичну латину;
 - c) післякласичну латину;
 - d) пізню латину.
39. Текст Біблії латинською мовою переклав:
- a) Діоклетіан;
 - b) Веспазіан;
 - c) Августин;
 - d) Ієронім.

40. Вкажіть хибне твердження «... є представником «золотої» латини»:
- a) Цезар;
 - b) Цицерон;
 - c) Марціал;
 - d) Вергілій.
41. Римська імперія припинила існування в:
- a) III ст. нашої ери;
 - b) VI ст. нашої ери;
 - c) V ст. нашої ери;
 - d) IV ст. нашої ери.
42. За лінгвістичною класифікацією латинська мова належить до:
- a) семіто-хамітської мовної сім'ї;
 - b) індоєвропейської мовної сім'ї;
 - c) афразійської мовної сім'ї;
 - d) ірокезької мовної сім'ї.
43. Знайдіть правильне твердження «Срібна латина представлена творчістю ...»:
- a) Цицерона;
 - b) Цезаря;
 - c) Сенеки;
 - d) Вергілія.
44. Назвіть ініціатора реформи уніфікації вимови писемної латини:
- a) Карл Великий;
 - b) Франциск I;
 - c) Цицерон;
 - d) Цезар.
45. Період пізньої латини характеризується:
- a) згасанням античних традицій у літературній творчості;
 - b) наявністю граматичних явищ, які сприяли переходу до нових романських мов;
 - c) багатством лексичних і синтаксичних засобів;
 - d) становленням граматичних норм.

**ЛАТИНСЬКИЙ АЛФАВІТ.
ВИМОВА ГОЛОСНИХ, ПРИГОЛОСНИХ,
БУКВОСПОЛУЧЕНЬ. НАГОЛОС**

1. Класичний латинський алфавіт складається з:
 - a) 27 літер;
 - b) 25 літер;
 - c) 24 літер;
 - d) 23 літер.
2. У класичному алфавіті немає літери:
 - a) w;
 - b) h;
 - c) v;
 - d) g.
3. У сполученні з яким голосним вживається літера «q»:
 - a) e;
 - b) i;
 - c) u;
 - d) o.
4. Буквосполучення «sch» читаємо як:
 - a) [ш];
 - b) [ш];
 - c) [ч];
 - d) [сх].
5. Вкажіть, яка літера стала архаїчною в класичний період:
 - a) k;
 - b) y;
 - c) u;
 - d) a.
6. Вкажіть, в якому слові є диграфи:
 - a) video;
 - b) aequus;
 - c) nauta;
 - d) Europa.
7. Вкажіть, в якому слові сполучення голосних не вважається диграфом:
 - a) aēr;
 - b) aera;
 - c) coena;
 - d) caelum.

8. Вкажіть літери, що зустрічаються лише у словах грецького походження:
- a) f, j;
 - b) z, y;
 - c) v, w;
 - d) i, j.
9. Вкажіть, яка літера позначала звук [j] у класичній латині:
- a) j;
 - b) y;
 - c) i;
 - d) e.
10. Вкажіть слово, в якому літера «h» втратила звукове значення:
- a) rhombus;
 - b) hic;
 - c) herba;
 - d) hora.
11. Дифтонги в кількісному відношенні прирівнюємо до:
- a) подвоєних приголосних;
 - b) складу;
 - c) довгих голосних;
 - d) коротких голосних.
12. Вкажіть, перед якими голосними букву «c» читаємо як звук [k]:
- a) a, o, u;
 - b) a, ae, oe;
 - c) i, u, y;
 - d) e, o, i.
13. Вкажіть, яка з літер є палаталізованою:
- a) q;
 - b) l;
 - c) m;
 - d) n.
14. Вкажіть, який варіант вимови латинських звуків прийнято в слов'янських країнах:
- a) німецький;
 - b) англійський;
 - c) російський;
 - d) французький.
15. Вкажіть, яку літеру вживаємо лише в географічних назвах та власних іменах:
- a) v;
 - b) h;
 - c) w;
 - d) r.

16. Вкажіть слово, в якому, буквосполучення «*su*» читаємо як [*cy*]:
- suus;
 - suavis;
 - consuetudo;
 - Suetonius.
17. Вкажіть ряд, в якому літеру «*c*» в усіх словах вимовляємо як звук [*k*]:
- coena, corona, cursus;
 - caelum, centum, Cicero;
 - cucumis, candela, corpus;
 - ceremonia, caelestis, citare.
18. Вкажіть ряд, в якому літеру «*c*» в усіх словах вимовляємо як звук [*ц*]:
- candela, caecus, copia;
 - collega, centuria, cras;
 - coepi, Caesar, socius;
 - culpa, circus, celer.
19. Вкажіть, в якому слові приголосний «*x*» вимовляємо як сполучення [*кс*]:
- exemplum;
 - examen;
 - vertex;
 - exitus.
20. Вкажіть, в якому слові приголосний «*x*» вимовляємо як сполучення [*кз*]:
- Xerxes;
 - Xenophon;
 - exemplar;
 - rex.
21. Вкажіть ряд, в якому літеру «*s*» в усіх словах вимовляємо як звук [*з*]:
- sanus, sal, sententia;
 - silva, scriba, gradus;
 - sol, ostium, molestia;
 - causa, casa, censere.
22. Вкажіть ряд, в якому літеру «*s*» в усіх словах вимовляємо як глухий звук:
- casa, visus, vestio;
 - lapsus, solus, scelus;
 - censere, sanguis, stultus;
 - rosa, casus, manus.
23. Для позначення роздільної вимови двох суміжних голосних звуків над літерою ставимо знак:

- a) тире;
 - b) дієрези;
 - c) довготи;
 - d) короткості.
24. Буквосполучення «*ngu*» вимовляємо як [ngu] в слові:
- a) *bilinguis*;
 - b) *anguis*;
 - c) *lingula*;
 - d) *sanguis*.
25. Вкажіть ряд, у якому літеру *i* в усіх вимовляємо як приголосний звук [i]:
- a) *exterior, index, iustus*;
 - b) *maiores, iocus, Maius*;
 - c) *memoria, ira, invidia*;
 - d) *opinio, imago, imperium*.
26. Буквосполучення «*ti*» вимовляємо як [ti] у словах:
- a) *Tiberis, titulus, hospitium*;
 - b) *timor, Attius, notitia*;
 - c) *agitatio, foederatio, ratio*;
 - d) *Tiberis, testimonium, spatium*.
27. Сполучення «*eu*» не вважаємо дифтонгом у слові:
- a) *Europa*;
 - b) *neutrum*;
 - c) *Euripides*;
 - d) *oleum*.
28. Вкажіть, в яких словах буквосполучення «*ti*» не змінює вимови перед голосним:
- a) *initium, legatio, vestio*;
 - b) *mixtio, ostium, hostia*;
 - c) *sententia, ambitiosus, actio*;
 - d) *obligatio, bestia, natio*.
29. Вкажіть рядок, у якому всі слова грецького походження:
- a) *caput, oleum, lingua*;
 - b) *schola, althaea, methodus*;
 - c) *folium, Chelidonium, thorax*;
 - d) *Chamomilla, cor, rhetor*.
30. Вкажіть рядок, в якому в усіх словах буквосполучення «*ngu*» читаємо як сполучення [ngv]:
- a) *fungulus, angulus, anguis*;
 - b) *unguis, lingua, sanguis*;
 - c) *lingula, unguulum, cingulum*;
 - d) *sanguifer, lingula, unguis*.

31. Вкажіть слово, що має неправильний поділ на склади:
- a) ро-е-па;
 - b) о-рі-пі-о;
 - c) сау-са;
 - d) до-су-мен-тум.
32. Вкажіть кількість складів у слові *auditorium*:
- a) шість;
 - b) чотири;
 - c) п'ять;
 - d) три.
33. Наголос у латинській мові ніколи не ставимо на:
- a) третій склад від кінця слова;
 - b) перший склад від кінця слова;
 - c) другий склад від кінця слова;
 - d) перший і другий склади від кінця слова.
34. Місце наголосу в латинській мові залежить:
- a) від часокількості першого складу від кінця слова;
 - b) від часокількості другого складу від кінця слова;
 - c) від часокількості третього складу від кінця слова;
 - d) не залежить від довготи або короткості голосного складу.
35. Вкажіть рядок, в якому в усіх словах наголос падає на другий склад від кінця слова:
- a) contractus, monachus, ratio;
 - b) complexus, monumentum, Crataegus;
 - c) historia, amoenus, credere;
 - d) substantia, latebra, opinio.
36. Вкажіть рядок, в якому в усіх словах наголос падає на третій склад від кінця слова:
- a) auditorium, complexus, testamentum;
 - b) digitus, filia, vertebra;
 - c) amoenus, veritas, initium;
 - d) substantivum, candella, processus.
37. Вкажіть слово, що має правильний наголос:
- a) doctrína;
 - b) capút;
 - c) scribére;
 - d) vóluntas.
38. Вкажіть слово, що має неправильний наголос:
- a) senténtia;
 - b) patér;
 - c) mónachus;
 - d) pátria.

39. Вкажіть слово, що містить довгий склад за природою:
a) amoenus;
b) medicus;
c) libertas;
d) testimonium.
40. Вкажіть слово, що містить короткий склад за природою:
a) traditio;
b) castellum;
c) libertas;
d) vincere.
41. Вкажіть слово, що містить довгий склад за позицією:
a) argumentum;
b) opinio;
c) latebra;
d) stomachus.
42. Вкажіть слово, що містить короткий склад за позицією:
a) testamentum;
b) vexillum;
c) testimonium;
d) voluntas.
43. Голосний звук перед голосним:
a) подовжується;
b) не змінюється;
c) скорочується;
d) зливається.
44. Голосний звук перед сполученням приголосного з літерою «h»:
a) випадає;
b) скорочується;
c) подовжується;
d) не змінюється.
45. Голосний звук перед літерою «x»:
a) подовжується;
b) не змінюється;
c) скорочується;
d) випадає.

**КАТЕГОРІЇ ДІЄСЛОВА. ДІЄВІДМІНИ.
ТЕПЕРІШНІЙ ЧАС ДІЙСНОГО СПОСОБУ АКТИВНОГО СТАНУ.
НАКАЗОВИЙ СПОСІБ**

1. Вкажіть кількість основних форм дієслова в латинській мові:
 - a) три;
 - b) п'ять;
 - c) дві;
 - d) чотири.
2. Вкажіть кількість дієвідмін є в латинській мові:
 - a) чотири;
 - b) дві;
 - c) три;
 - d) п'ять.
3. Дієвідміну визначаємо за:
 - a) основою супіна;
 - b) кінцевим звуком основи інфекта;
 - c) основою перфекта;
 - d) формою першої особи однини.
4. До системи часів інфекта належать:
 - a) praesens, futurum primum, futurum secundum;
 - b) imperfectum, perfectum, plusquamperfectum;
 - c) praesens, imperfectum, futurum primum;
 - d) praesens, perfectum, futurum primum.
5. Визначте за формою *infinitivus praesentis activi* дієслово четвертої дієвідміни:
 - a) pugnāre;
 - b) sentīre;
 - c) delēre;
 - d) credēre.
6. Визначте за формою *infinitivus praesentis activi* дієслово першої дієвідміни:
 - a) defendēre;
 - b) convenīre;
 - c) mutāre;
 - d) valēre.
7. Визначте за формою *infinitivus praesentis activi* дієслово третьої дієвідміни:
 - a) constituēre;
 - b) censēre;
 - c) clamāre;
 - d) dormīre.

8. Визначте за формою *infinitivus praesentis activi* дієслово другої дієвідміни:
- scribĕre;
 - delĕre;
 - amāre;
 - munĭre.
9. Основу інфекта дієслів третьої дієвідміни визначаємо шляхом відкидання від форми *infinitivus praesentis activi* закінчення:
- ĭre;
 - āre;
 - ĕre;
 - ĕre.
10. Основу інфекта дієслів першої, другої та четвертої дієвідмін визначаємо шляхом відкидання від форми *infinitivus praesentis activi* закінчення:
- ĭre;
 - āre;
 - re;
 - ĕre.
11. Форми теперішнього часу утворюємо додаванням особових закінчень до:
- основи інфекта;
 - основи супіна;
 - основи перфекта;
 - інфінітива.
12. Вкажіть, в якій дієвідміні основа інфекта може мати закінчення **-u**:
- четвертій;
 - другій;
 - першій;
 - третьій.
13. Вкажіть, до якої дієвідміни належить дієслово *trado, tradidi, traditum, tradĕre*:
- другої;
 - третьої;
 - першої;
 - четвертої.
14. Вкажіть, до якої дієвідміни належить дієслово *venio, veni, ventum, venĭre*:
- першої;
 - третьої;
 - четвертої;
 - другої.

15. Вкажіть, до якої дієвідміни належить дієслово *accuso, accusavi, accusatum, accusāre*:
- четвертої;
 - другої;
 - третьої;
 - першої.
16. Вкажіть, до якої дієвідміни належить дієслово *deleo, delevi, deletum, delēre*:
- другої;
 - першої;
 - третьої;
 - четвертої.
17. Вкажіть схему утворення *Infinitivus praesentis activi*:
- основа перфекта + -re;
 - основа інфекта + -ri:
 - основа інфекта + -i;
 - основа інфекта + -re.
18. Вкажіть дієслово в другій особі однини теперішнього часу дійсного способу активного стану:
- sentītis;
 - delēmus;
 - laudas;
 - scribit.
19. Вкажіть дієслово в третій особі множини теперішнього часу дійсного способу активного стану:
- sentit;
 - legunt;
 - condemnātis;
 - vales.
20. Вкажіть дієслово в третій особі однини теперішнього часу дійсного способу активного стану:
- venītis;
 - sedēmus;
 - laborant;
 - legit.
21. Вкажіть дієслово в першій особі множини теперішнього часу дійсного способу активного стану:
- punīmus;
 - credis;
 - valētis;
 - condemnat.
22. Вкажіть переклад дієлова *vetant*:

- a) ви забороняєте;
 - b) ти забороняєш;
 - c) ми забороняємо;
 - d) вони забороняють.
23. Вкажіть переклад дієлова *legītis*:
- a) ми читаємо;
 - b) ти читаш;
 - c) ви читаете;
 - d) вони читають.
24. Вкажіть переклад дієлова *scribīmus*:
- a) ми пишемо;
 - b) ти пишеш;
 - c) ви пишете;
 - d) він пише.
25. Вкажіть переклад дієлова *laudāte*:
- a) хвали;
 - b) хваліть;
 - c) хвалимо;
 - d) хвалю.
26. Вкажіть закінчення основи *praesentis verbi* дієслів другої дієвідміни:
- a) -ē;
 - b) -ā;
 - c) -приголосний;
 - d) -ī.
27. Вкажіть закінчення основи *praesentis verbi* дієслів першої дієвідміни:
- a) -ē;
 - b) -ā;
 - c) -приголосний;
 - d) -ī.
28. Вкажіть закінчення основи *praesentis verbi* дієслів четвертої дієвідміни:
- a) -ē;
 - b) -ā;
 - c) -приголосний;
 - d) -ī.
29. Вкажіть закінчення основи *praesentis verbi* дієслів третьої дієвідміни:
- a) -ē;
 - b) -ā;
 - c) -приголосний;
 - d) -ī.

30. Визначте основу *praesentis verbi* дієслова *audio, īvi, ītum, īre*:
a) audi-;
b) audio-;
c) audit-;
d) audiv-.
31. Визначте основу *praesentis verbi* дієслова *clamo, āvi, ātum, āre*:
a) clamav-;
b) clam-;
c) clama-;
d) clamat-.
32. Визначте основу *praesentis verbi* дієслова *scribo, scripsi, scriptum, ēre*:
a) script-;
b) scribe-;
c) scrips-;
d) scrib-.
33. Визначте основу *praesentis verbi* дієслова *deleo, ēvi, ētum, ēre*:
a) delev-;
b) dele-;
c) delet-;
d) deleo-.
34. Визначте за формою третьої особи множини дієслово, що належить до другої дієвідміни:
a) notant;
b) habent;
c) audiunt;
d) scribunt.
35. Визначте за формою третьої особи множини дієслово, що належить до третьої дієвідміни:
a) clamant;
b) tradunt;
c) veniunt;
d) sedent.
36. Визначте за формою третьої особи множини дієслово, що належить до четвертої дієвідміни:
a) narrant;
b) defendunt;
c) dormiunt;
d) salvent.
37. Визначте за формою третьої особи множини дієслово, що належить до першої дієвідміни:
a) sentiunt;
b) censent;

- c) absolvunt;
d) laborant.
38. Вкажіть закінчення, яке не є характерним для активного стану часів системи інфекта:
a) -mus;
b) -mini;
c) -t;
d) -nt.
39. Форму наказового способу другої особи множини дієслів першої, другої та четвертої дієвідмін утворюємо додаванням до основи *praesentis verbi* закінчення:
a) -ite;
b) -te;
c) -e;
d) -i.
40. Наказовий спосіб другої особи однини дієслова *dico, dixi, dictum, ěre* має форму:
a) dice;
b) dic;
c) dicite;
d) dicit.
41. Форму дієслова *sumus* перекладаємо:
a) ти є;
b) ви є;
c) ми є;
d) вони є.
42. Форму дієслова *sunt* перекладаємо:
a) ви є;
b) вони є;
c) я є;
d) ми є.
43. Речення «*Bene discis*» перекладаємо:
a) Ми добре вчимося.
b) Я добре вчуся.
c) Ти добре вчишся.
d) Ви добре вчитесь.
44. Речення «*Dum spiras, speras*» перекладаємо:
a) Доки живу, сподіваюсь.
b) Доки живемо, сподіваємося.
c) Доки живете, сподіваєтеся.
d) Доки живеш, сподіваєшся.
45. Речення «*Cogitat, ergo est*» перекладаємо:

- a) Я мислю, отже я існую.
 b) Він мислить, отже він існує.
 c) Ти мислиш, отже ти існуєш.
 d) Вони мислять, отже вони існують.
46. Вкажіть речення, в якому дієслово вжито в наказовому способі:
 a) Bene laboras.
 b) Non semper bene laboramus.
 c) Ora et labora!
 d) Bene laborare debetis.
47. Вкажіть речення, в якому дієслово вжито в третій особі множини:
 a) Cogitant, ergo sunt.
 b) Cogito, ergo sum.
 c) Cogitat, ergo, est.
 d) Cogitamus, ergo sumus.
48. Вкажіть речення, в якому дієслово вжито в *infinitivus praesentis activi*:
 a) Cogito, ergo sum.
 b) Vivere est cogitare.
 c) Qui quaerit, reperit.
 d) Dum spiro, spero.
49. Вкажіть речення, в якому дієслово вжито в першій особі множини:
 a) Bene legis Latine.
 b) Bene legītis Latine.
 c) Bene lego Latine.
 d) Bene legīmus Latine.
50. Вкажіть граматичні категорії дієслова *laudās*:
 a) coniugatio secunda, persona prima pluralis praesentis indicativi activi;
 b) coniugatio prima, persona secunda singularis praesentis indicativi activi;
 c) coniugatio tertia, persona secunda pluralis imperativi praesentis;
 d) coniugatio quarta, persona tertia singularis praesentis indicativi activi.
51. Вкажіть граматичні категорії дієслова *delēmus*:
 a) coniugatio secunda, persona prima pluralis praesentis indicativi activi;
 b) coniugatio prima, persona secunda singularis praesentis indicativi activi;
 c) coniugatio tertia, persona secunda pluralis imperativi praesentis;
 d) coniugatio quarta, persona tertia singularis praesentis indicativi activi.

52. Вкажіть граматичні категорії дієслова **audiunt**:
- a) coniugatio secunda, persona prima pluralis praesentis indicativi activi;
 - b) coniugatio prima, persona secunda singularis praesentis indicativi activi;
 - c) coniugatio tertia, persona secunda pluralis imperativi praesentis;
 - d) coniugatio quarta, persona tertia pluralis praesentis indicativi activi.
53. Вкажіть граматичні категорії дієслова **duc**:
- a) coniugatio secunda, persona prima pluralis praesentis indicativi activi;
 - b) coniugatio prima, persona secunda singularis praesentis indicativi activi;
 - c) coniugatio tertia, persona secunda singularis imperativi praesentis;
 - d) coniugatio quarta, persona tertia singularis praesentis indicativi activi.
54. Вкажіть граматичні категорії дієслова **tacēte**:
- a) coniugatio secunda, persona prima pluralis praesentis indicativi activi;
 - b) coniugatio prima, persona secunda singularis praesentis indicativi activi;
 - c) coniugatio secunda, persona secunda pluralis imperativi praesentis;
 - d) coniugatio quarta, persona tertia singularis praesentis indicativi activi.
55. Вкажіть речення, в якому допущено помилку:
- a) Dum spiro, spero.
 - b) Dum spiras, speras.
 - c) Dum spiramus, speramus.
 - d) Dum spirant, sperat.
56. Вкажіть речення, в якому допущено помилку:
- a) Cogitant, ergo sunt.
 - b) Cogito, ergo sum.
 - c) Cogitas, ergo estis.
 - d) Cogitamus, ergo sumus.
57. Вкажіть речення, в якому допущено помилку:
- a) Roma in Italiā est.
 - b) Graecia et Italiae terrae est.
 - c) Roma patria linguae Latinae est.
 - d) Sicilia in Italiā est.

58. Вкажіть речення, в якому відсутнє дієслово-зв'язка *sum, fui, -*, *esse*:
- a) Iulia studiosa est.
 - b) Festina lente.
 - c) Studiosa sum.
 - d) Et longa via est, et periculosa.
59. Вкажіть речення, в якому є форми *imperativus praesentis*:
- a) Vivere est militare.
 - b) Errare humanum est.
 - c) Vive valeque.
 - d) Dum spiro, spero.
60. Вкажіть речення, в якому присудок виражений дієсловом у третій особі однини:
- a) Dum spiro, spero.
 - b) Festina lente.
 - c) Errare humanum est.
 - d) Qui quaerit, reperit.
61. Вкажіть речення, в якому присудок виражений дієсловом у першій особі однини:
- a) Dum vivimus, laborare debemus.
 - b) Semper bene disco.
 - c) Scit Latine legere.
 - d) Qui tacet, consentit.

КАТЕГОРІЇ ІМЕННИКА. ПЕРША ВІДМІНА ІМЕННИКІВ

1. Вкажіть правильну послідовність відмінків:
 - a) accusatīvus, datīvus, genetīvus;
 - b) genetīvus, datīvus, accusatīvus;
 - c) genetīvus, ablatīvus, datīvus;
 - d) vocatīvus, nominatīvus, datīvus.
2. Відміну іменника визначаємо за:
 - a) закінченням Gen.sing.;
 - b) закінченням Nom.sing.;
 - c) родом іменника;
 - d) закінченням Gen. plur.
3. Вкажіть, який відмінок виконує функцію орудного, місцевого і віддільного:
 - a) genetīvus;
 - b) datīvus;
 - c) ablatīvus;
 - d) accusatīvus.
4. Назви вітрів, місяців, рік належать до:
 - a) середнього роду;
 - b) чоловічого роду;
 - c) жіночого роду;
 - d) не визначаються за значенням.
5. Назви міст, країн, островів, дерев і кущів у латинській мові є іменниками:
 - a) чоловічого роду;
 - b) середнього роду;
 - c) жіночого роду;
 - d) збігаються із родовою ознакою в українській мові.
6. Вкажіть граматичні категорії іменника в латинській мові:
 - a) genus, numerus, casus;
 - b) persona, numerus, modus, genus;
 - c) genus, numerus, persona;
 - d) genus, numerus, casus, declinatio.
7. Іменники, які мають лише форми множини – це:
 - a) numerus plurālis;
 - b) numerus singulāris;
 - c) pluralia tantum;
 - d) singularia tantum.
8. Іменники, які мають лише форми однини – це:
 - a) numerus singulāris;
 - b) singularia tantum;

- c) numerus pluralis;
 - d) pluralia tantum.
9. Вкажіть іменник, який належить до *substantiva pluralia tantum*:
- a) tenebrae, ārum;
 - b) silva, ae;
 - c) Roma, ae;
 - d) discipūla, ae.
10. Словникова форма іменника складається з:
- a) форми Nom. Sing., закінчення Gen. Sing., позначення роду іменника;
 - b) форми Nom. Plur., закінчення Gen. Plur.;
 - c) форми Nom. Sing., закінчення Gen. Sing.;
 - d) форми Nom. Sing., роду.
11. Вкажіть, скільки відмін іменників є в латинській мові:
- a) дві;
 - b) п'ять;
 - c) чотири;
 - d) три.
12. Більшість іменників першої відміни є іменниками:
- a) чоловічого роду;
 - b) середнього роду;
 - c) жіночого роду;
 - d) усіх трьох родів.
13. У словниках чоловічий рід позначаємо літерою:
- a) m;
 - b) f;
 - c) g;
 - d) n.
14. *Genus commune* – це:
- a) чоловічий рід;
 - b) спільний рід;
 - c) жіночий рід;
 - d) середній рід.
15. Середній рід позначаємо терміном:
- a) genus commune;
 - b) genus masculinum;
 - c) genus femininum;
 - d) genus neutrum.
16. Вкажіть іменники спільного роду:
- a) cives, comes;
 - b) discipulus, studiosus;
 - c) magister, magistra;
 - d) populus, vulgus.

17. Вкажіть іменники, що мають форми тільки однини:
a) *scalae, tenebrae*;
b) *valetudo, veritas*;
c) *deus, homo*;
d) *Kalendae, Saturnalia*.
18. Вкажіть іменники, що мають форми тільки множини:
a) *Athenae, Alpes*;
b) *aurum, ferrum*;
c) *Roma, Italia*;
d) *Kalendae, patria*.
19. Терміном ***casus recti*** в латинській мові позначають:
a) *nominativus*;
b) *nominativus, vocativus*;
c) *genetivus, dativus, accusativus, ablativus*;
d) усі відповіді правильні.
20. Терміном ***casus obliqui*** в латинській мові позначають:
a) *genetivus, dativus, accusativus, vocativus*;
b) *nominativus, vocativus*;
c) *nominativus*;
d) усі відмінки.
21. До першої відміни належать іменники, які в Gen. Sing. мають закінчення:
a) *-is*;
b) *-us*;
c) *-i*;
d) *-ae*.
22. При відмінюванні іменників першої відміни співпадають форми:
a) *Nom. i Acc. Plur.*;
b) *Gen. i Dat. Sing.*;
c) *Gen. i Abl. Sing.*;
d) *Nom. i Gen. Plur.*
23. До першої відміни належать іменники:
a) *sensus, us, m; lex, legis, f; scriba, ae, m*;
b) *populus, i, m; malus, i, f; donum, i, n*;
c) *silva, ae, f; facies, ei, f; malus, i, f*;
d) *aqua, ae, f; collega, ae, m; patria, ae, f*.
24. Іменники в латинській мові змінюються за:
a) родами, числами, відмінками;
b) числами, відмінками;
c) числами, відмінами, особами;
d) родами, особами, часами.
25. Визначте за словниковою формою іменник першої відміни:
a) *domus, us, f*;

- b) lex, legis, f;
c) silva, ae, f;
d) res, rei, f.
26. Вкажіть іменник першої відміни в *Acc. Plur.*:
a) historiam;
b) plantas;
c) rosis;
d) linguae.
27. Вкажіть іменник першої відміни в *Abl. Sing.*:
a) rosā;
b) victoriae;
c) silvam;
d) tabulis.
28. Вкажіть іменник першої відміни в *Gen. Plur.*:
a) naturae;
b) rosam;
c) vitā;
d) victoriārum.
29. Вкажіть іменник першої відміни в *Acc. Sing.*:
a) vitae;
b) silvārum;
c) victoriam;
d) personis.
30. Вкажіть афоризм, в якому є іменники першої відміни:
a) Anno Domini.
b) Dura lex, sed lex.
c) Post scriptum.
d) Experientia est optima magistra.
31. Вкажіть афоризм, в якому є іменники першої відміни:
a) Per aspera ad astra.
b) Terra incognita.
c) Ab ovo usque ad mala.
d) Nota bene.
32. Словосполучення «*in insulis*» перекладаємо:
a) на острови;
b) на острові;
c) на острів;
d) на островах.
33. Словосполучення «*sub aquā*» перекладаємо:
a) під воду;
b) у воду;
c) під водою;
d) у воді.

34. Доповніть речення «*Studiosa ... de Minerva legit*» відповідною формою іменника *fabula, ae, f*:
- fabulis;
 - fabulae;
 - fabulārum;
 - fabulam.
35. Доповніть речення «*Magistra in ... Italiam monstrat*» відповідною формою іменника *charta, ae, f*:
- chartā;
 - chartam;
 - chartae;
 - chartis.
36. Доповніть речення «*In ... ambulāre amo*» відповідною формою іменника *silva, ae, f*:
- silvae;
 - silvā;
 - silvam;
 - silvas.
37. Доповніть речення «*Diana ... dea est*» відповідною формою іменника *silva, ae, f*:
- silvis;
 - silvam;
 - silvārum;
 - silvas.
38. Доповніть речення «*Non semper ... videmus*» відповідною формою іменника *luna, ae, f*:
- luna;
 - lunam;
 - lunae;
 - lunā.
39. Вкажіть речення, в якому реченні допущено помилку:
- In orā Siciliae est Aethna.
 - Lingua Latina est lingua poëtarum Romae antiquae.
 - Italia est patria linguam Latinam.
 - Discipūli linguam Latinam discunt.
40. Вкажіть речення, в якому реченні допущено помилку:
- Discipulae in scholā properant.
 - Lingua Latina est lingua antiqua.
 - Roma in Italiā est.
 - Luna viam nautis monstrat.
41. Вкажіть речення, в якому реченні допущено помилку:
- Discipula tabulam purgat.
 - Agricolae terrae colunt.

- c) Italia est terra Europae.
d) Incolae Siciliae nautae sunt.
42. Вкажіть переклад речення «*Рим знаходиться в Італії*»:
a) Roma in Italia est.
b) Roma caput Italiae est.
c) Roma in Italiam est.
d) Roma apud Italiam est.
43. Вкажіть переклад речення «*У лісах є рослини*»:
a) In silvā plantae sunt.
b) In silvis plantae sunt.
c) In silvam herbae sunt.
d) In silvis herbae sunt.
44. Вкажіть переклад речення «*Мінерва є богинею мудрості*»:
a) Minerva dea pugnae est.
b) Minerva dea lunae est.
c) Minerva dea silvae est.
d) Minerva dea sapientiae est.
45. Вкажіть переклад речення «*Patriam amare et defendere debemus*»:
a) Ви повинні любити і захищати Батьківщину.
b) Ти повинен любити і захищати Батьківщину.
c) Ми повинні любити і захищати Батьківщину.
d) Вони повинні любити і захищати Батьківщину.
46. Вкажіть переклад речення «*Italia est magna paeninsula Europae*»:
a) Італія знаходиться на півострові.
b) Італія – це європейська країна.
c) Італія є батьківщиною латинської мови.
d) Італія є великим півостровом Європи.
47. Вкажіть переклад речення «*Philosophia est magistra vitae*»:
a) Філософія є вчителькою життя.
b) Філософія – це наука про життя.
c) Філософія навчає жити.
d) Філософія – це мистецтво жити.
48. Словосполучення «*трави і рослини*» перекладаємо:
a) herbam et plantam;
b) herbae et plantae;
c) herbis et plantis;
d) herbarum et plantarum.
49. Словосполучення «*на карті Європи*» перекладаємо:
a) in chartas Europae;
b) in chartā Europae;

c) in chartam Europae;

d) in chartis Europae.

50. Словосполученя «*ми вивчаємо іноземні мови*» перекладаємо:

a) discimus linguarum alienarum;

b) discimus linguam alienam;

c) discimus linguis alienis;

d) discimus linguas alienas.

ДРУГА ВІДМІНА ІМЕННИКІВ

1. Історична основа іменників другої відміни закінчується на:
 - a) -a;
 - b) -ō;
 - c) -u;
 - d) -i.
2. До другої відміни належать іменники:
 - a) чоловічого та середнього роду;
 - b) жіночого і чоловічого роду;
 - c) жіночого і середнього роду;
 - d) усіх трьох родів.
3. Іменники другої відміни в **Gen. Sing.** мають закінчення:
 - a) -ei;
 - b) -us;
 - c) -i;
 - d) -ae.
4. Вкажіть ряд, в якому всі іменники належать до другої відміни:
 - a) monumentum, i, n; servus, i, m;
 - b) corpus, oris, n; tempus, oris, n;
 - c) lapsus, us, m; sensus, us, m;
 - d) genu, us, n; gelu, us, n.
5. Вкажіть іменники другої відміни, які зберігають «e» в усіх відмінках:
 - a) minister, liber;
 - b) vesper, socer;
 - c) magister, gener;
 - d) arbiter, ager.
6. Іменники чоловічого роду другої відміни мають однакове закінчення в:
 - a) Gen. Sing. і Nom. Plur.;
 - b) Gen. Sing. і Dat. Sing.;
 - c) Nom. Sing. і Nom. Plur.;
 - d) Gen. Sing. і Acc. Sing.
7. При відмінюванні іменників середнього роду обох чисел:
 - a) Nom. = Gen. = Voc.;
 - b) Nom. = Acc. = Voc.;
 - c) Dat. = Gen.;
 - d) Nom. = Abl.
8. Власні імена на -ius, -eius, -aius у **Voc. Sing.** мають закінчення:
 - a) -ius, -eius, -aius;
 - b) -e;

- c) -i;
d) -ei.
9. Назви країн, міст, дерев належать до:
a) чоловічого роду;
b) жіночого роду;
c) середнього роду;
d) усіх трьох родів.
10. Вкажіть іменник другої відміни, який у *Voc. Sing.* має закінчення -e:
a) discipulus;
b) templum;
c) decemvir;
d) arbiter.
11. *Gen. Plur.* іменників другої відміни має закінчення:
a) -i;
b) -um;
c) -orum;
d) -is.
12. Іменники середнього роду в *Nom. Plur.* мають закінчення:
a) -us;
b) -a;
c) -i;
d) -es.
13. При відмінюванні іменників чоловічого і середнього роду:
a) *Nom. Sing.* = *Gen. Sing.*;
b) *Dat. Plur.* = *Abl. Plur.*;
c) *Nom. Sing.* = *Nom. Plur.*;
d) *Dat. Sing.* = *Abl. Plur.*
14. Іменник *Ovidius* у *Voc. Sing.* має форму:
a) Ovidi;
b) Ovidius;
c) Ovidie;
d) Ovide.
15. Вкажіть іменник середнього роду в *Nom. Plur.*:
a) tabulae;
b) servi;
c) reges;
d) templa.
16. Вкажіть іменник другої відміни в *Dat. Sing.*:
a) testamentis;
b) magistro;
c) templi;
d) libros.

17. Вкажіть іменник другої відміни в *Acc. Sing.* :
- a) viroꝝ;
 - b) dominum;
 - c) sensuum;
 - d) tempozum.
18. Вкажіть переклад іменника *amicē*:
- a) друзі;
 - b) друга;
 - c) друзів;
 - d) друже.
19. Вкажіть переклад іменника *verboꝝ*:
- a) слова;
 - b) слів;
 - c) словами;
 - d) словам.
20. Вкажіть переклад іменника *deum*:
- a) боги;
 - b) богів;
 - c) бога;
 - d) богу.
21. Іменник *arbiter, tri, m* у *Dat. Sing.* має форму:
- a) arbitrum;
 - b) arbitris;
 - c) arbitri;
 - d) arbitro.
22. Іменник *officiū, ii, n* у *Nom. Plur.* має форму:
- a) officiis;
 - b) officii;
 - c) officia;
 - d) officio.
23. Іменник *puer, i, m* у *Voc. Sing.* має форму:
- a) puero;
 - b) puer;
 - c) puere;
 - d) pueri.
24. Вкажіть зайве слово в рядку «*minister, servus, nauta, vir*»:
- a) vir;
 - b) minister;
 - c) servus;
 - d) nauta.
25. Вкажіть зайве слово в рядку «*malus, Aegyptus, amicus, pinus*»:
- a) Aegyptus;
 - b) amicus;

- c) malus;
d) pinus.
26. Вкажіть зайве слово у рядку «*deus, numerus, Cyprus, annus*»:
a) annus;
b) Cyprus;
c) numerus;
d) deus.
27. Вкажіть переклад словосполучення «*in libris*»:
a) до книги;
b) у книзі;
c) у книгах;
d) у книгу.
28. Вкажіть переклад словосполучення «*in oppido*»:
a) у місті;
b) у місто;
c) у містах;
d) у міста.
29. Вкажіть переклад словосполучення «*saeculo octavo ante aeram nostrum*»:
a) восьме століття до нашої ери;
b) у восьмому столітті до нашої ери;
c) перед восьмим століттям до нашої ери;
d) протягом восьмого століття до нашої ери.
30. Вкажіть переклад словосполучення «*de populis Italiae antiquae*»:
a) народи стародавньої Італії;
b) про давні народи стародавньої Італії;
c) про давні народи Італії;
d) про народи стародавньої Італії.
31. Вкажіть речення, в якому допущено помилку:
a) Magister discipulis de templa Graecorum narrat.
b) Inter bella tacent Musae.
c) In charta Italia formam calcei habet.
d) Primaе casae Romanorum in Palatino aedificatae sunt.
32. Вкажіть речення, у якому допущено помилку:
a) Incolae Latii Latini sunt.
b) Aedificia clara ornamenta oppidorum sunt.
c) E ferrum populi antiqui instrumenta parant.
d) Celsus in libris «De medicina» de morbis narrat.
33. Вкажіть речення, у якому допущено помилку:
a) Graeci in locum victoriae monumenta struunt.
b) Graeci et Romani deos multos colunt.
c) Oppida Romanorum altos muros habent.
d) Romani castra vallo fossaque cingunt.

34. Доповніть речення «*Studiosa ... Vergilii de bello Troiano legit*» відповідною формою іменника *liber, bri, m:*
- libris;
 - librorum;
 - libros;
 - libro.
35. Доповніть речення «..., *narra fabulam Phaedri, poëtae Romani*» відповідною формою іменника *discipulus, i, m:*
- discipule;
 - discipulus;
 - discipulum;
 - discipuli.
36. Доповніть речення «*Mars ... belli est*» відповідною формою іменника *deus, i, m:*
- deus;
 - deo;
 - dei;
 - deum.
37. У реченні «*In Latio ante Roman... Latini sunt*» додайте до основи іменника відповідне відмінкове закінчення:
- um;
 - a;
 - os;
 - is.
38. Доповніть речення «*In ... Vestae igniculus aeternus flagrat*» відповідною формою іменника *templum, i, n:*
- templum;
 - templō
 - templi;
 - templa.
39. Словосполучення «*на лівому березі ріки*» перекладаємо:
- in sinistra ripa fluvii;
 - in sinistra ripa fluvii;
 - in sinistris ripis fluvii;
 - in sinistris ripis fluviorum.
40. Словосполучення «*бог неба і землі*» перекладаємо:
- deos caeli et terrae;
 - deus caeli et terrae;
 - deum caeli et terrae;
 - dei caeli et terrae.
41. Словосполучення «*у книгах Вергілія*» перекладаємо:
- in libros Vergilii;
 - in libris Vergilii;

- c) in libro Vergilii;
d) in librum Verdilii.
42. Вкажіть переклад речення «*Mythi antiqui de vitā populōrum antiquōrum narrant*»:
- У стародавніх міфах читаємо про життя давніх народів.
 - Стародавні міфи розповідають про життя давніх народів.
 - Стародавні міфи розповідають про давні народи.
 - У стародавніх міфах читаємо про життя давніх народів.
43. Вкажіть переклад речення «*Romani bella cum populis Europae gerunt*»:
- Римляни ведуть війну з народами Європи.
 - Римляни вели війни з Європою.
 - Римляни ведуть війни з народами Європи.
 - Римляни вели війну з народами Європи.
44. Визначте граматичну форму іменника *oppidum, i, n* у реченні «*Romani oppida et vicos Gallorum delent*»:
- Nom. Plur., declinatio secunda;
 - Acc. Plur., declinatio secunda;
 - Acc. Sing., declinatio secunda;
 - Abl. Plur., declinatio secunda.
45. Визначте граматичну форму іменника *populus, i, m* у реченні «*Latini bella cum populis vicinis gerunt*»:
- Nom. Plur., declinatio secunda;
 - Acc. Plur., declinatio secunda;
 - Acc. Sing., declinatio secunda;
 - Abl. Plur., declinatio secunda.
46. Визначте граматичну форму іменника *Romanus, i, m* у реченні «*Fortuna Romanis victorias multas dat*»:
- Dat. Plur., declinatio secunda;
 - Acc. Plur., declinatio secunda;
 - Acc. Sing., declinatio secunda;
 - Abl. Plur., declinatio secunda.
47. Визначте граматичну форму іменника *templum, i, n* у реченні «*Romāni et Graeci templa pulchra et aras multas deis aedificant*»:
- Nom. Plur., declinatio secunda;
 - Acc. Plur., declinatio secunda;
 - Acc. Sing., declinatio secunda;
 - Abl. Plur., declinatio secunda.
48. Визначте граматичну форму іменника *liber, bri, m* у реченні «*Marcus libros Homeri de bello Troiano legit*»:
- Nom. Plur., declinatio secunda;
 - Acc. Plur., declinatio secunda;
 - Acc. Sing., declinatio secunda;

- d) Abl. Plur., declinatio secunda.
49. Вкажіть, в якому афоризмі є іменники другої відміни в *Abl. Sing.*:
- a) Circulus vitiosus.
 - b) Margaritas ante porcos.
 - c) Contra factum non est argumentum.
 - d) Catullum in sacco emere.
50. Вкажіть, в якому афоризмі є іменники другої відміни:
- a) Aut cum scuto, aut in scuto.
 - b) Ad Kalendas Graecas.
 - c) Contra spem spero.
 - d) Dies diem docet.

ПРИКМЕТНИКИ ПЕРШОЇ ГРУПИ

1. Прикметники в латинській мові змінюються за:
 - a) родами, відмінками;
 - b) родами, особами;
 - c) родами, числами, відмінками;
 - d) числами, відмінками.
2. Прикметники, які змінюються за зразком першої-другої відмін іменників у **Nom. Sing.** мають закінчення:
 - a) -us, -a, -um;
 - b) -er, -is, -e;
 - c) -is, -e;
 - d) -us/-er, -a, -um.
3. Вкажіть прикметник, який втрачає «e» в непрямих відмінках:
 - a) liber, a, um;
 - b) niger, gra, grum;
 - c) miser, a, um;
 - d) tener, a, um.
4. Вкажіть прикметник, який зберігає «e» в непрямих відмінках:
 - a) integer, gra, grum;
 - b) niger, gra, grum;
 - c) prosper, a, um;
 - d) ruber, bra, brum.
5. Вкажіть, до якої групи належить прикметник **malus, a, um**:
 - a) займенникові прикметники;
 - b) прикметники першої – другої відмін;
 - c) прикметники третьої відміни з трьома закінченнями;
 - d) прикметники третьої відміни з двома закінченнями.
6. При відмінюванні прикметників чоловічого роду:
 - a) Gen. Sing. = Voc. Plur. = Nom. Plur.
 - b) Dat. Plur. = Abl. Sing.
 - c) Nom. Sing. = Nom. Plur.
 - d) Dat. Sing. = Abl. Plur.
7. У словосполученні «**forum Romanum**» прикметник змінюється за зразком:
 - a) чоловічого роду другої відміни іменників;
 - b) середнього роду другої відміни іменників;
 - c) першої відміни іменників;
 - d) чоловічого роду третьої відміни іменників.

8. Вкажіть зайве слово в ряді «*amarus, a, um; tener, a, um; Romanus, a, um; celer, is, e*»:

- a) *amarus, a, um*;
- b) *celer, is, e*;
- c) *tener, a, um*;
- d) *Romanus, a, um*.

9. Вкажіть зайве слово в ряді «*clarus, a, um; tutus, a, um; tuus, a, um; bonus, a, um*»:

- a) *clarus, a, um*;
- b) *tuus, a, um*;
- c) *tutus, a, um*;
- d) *bonus, a, um*.

10. У словосполученні «*athleta Graecus*» прикметник змінюється за зразком:

- a) середнього роду другої відміни іменників;
- b) першої відміни іменників;
- c) жіночого роду третьої відміни іменників;
- d) чоловічого роду другої відміни іменників;

11. Словосполучення «*poeta Romanus*» у *Nom. Plur.* має форму:

- a) *poeta Romani*;
- b) *poeti Romanae*;
- c) *poetae Romanae*;
- d) *poetae Romani*.

12. Словосполучення «*templum antiquum*» в *Acc. Plur.* має форму:

- a) *templorum antiquorum*;
- b) *templa antiqua*;
- c) *templi antiqui*;
- d) *templis antiquis*.

13. Вкажіть, в якому словосполученні допущено помилку при узгодженні прикметника з іменником:

- a) *via Romana*;
- b) *ager publicus*;
- c) *templum magnum*;
- d) *athleta Graeca*.

14. Вкажіть, в якому словосполученні допущено помилку при узгодженні прикметника з іменником:

- a) *arbiter iustus*;
- b) *lupus alba*;
- c) *nauta Romanus*;
- d) *oppidum novum*.

15. Вкажіть, в якому словосполученні допущено помилку при узгодженні прикметника з іменником:

- a) *puer Romanus*;

- b) victoria Romana;
c) templum Romanum;
d) agricola laboriosa.
16. Визначте граматичну форму підкресленого прикметника в реченні «*In Romā antiquā templa multa deorum sunt*»:
a) neutrum, Nom. Plur., declinatio secunda
b) femininum, Nom. Sing., declinatio prima
c) femininum, Abl. Sing., declinatio prima
d) neutrum, Acc. Plur., declinatio secunda
17. Визначте граматичну форму підкресленого прикметника в реченні «*De lingua stulta veniunt incommoda multa*»:
a) neutrum, Acc. Plur., declinatio secunda;
b) masculinum, Nom. Plur., declinatio secunda;
c) femininum, Nom. Sing., declinatio prima;
d) neutrum, Nom. Plur., declinatio secunda.
18. Визначте граматичну форму підкресленого прикметника в реченні «*In Romā antiquā iurisprudentia floret*»:
a) neutrum, Nom. Plur., declinatio secunda;
b) femininum, Nom. Sing., declinatio prima;
c) femininum, Abl. Sing., declinatio prima;
d) neutrum, Acc. Plur., declinatio secunda.
19. Визначте граматичну форму підкресленого прикметника в реченні «*Roma antiqua victoriis magnis clara est*»:
a) neutrum, Acc. Plur., declinatio secunda;
b) masculinum, Nom. Plur., declinatio secunda;
c) femininum, Abl. Plur., declinatio prima;
d) neutrum, Nom. Plur., declinatio secunda.
20. Визначте граматичну форму підкресленого прикметника в реченні «*Amicum bonum habeo*»:
a) neutrum, Nom. Plur., declinatio secunda;
b) neutrum, Nom. Sing., declinatio secunda;
c) femininum, Abl. Sing., declinatio prima;
d) masculinum, Acc. Sing., declinatio secunda.
21. Вкажіть речення, в якому допущено помилку при узгодженні прикметника з іменником:
a) Si multos amīcos habes, magnos divitias habes.
b) Legimus libros Vergilii, poëtae Romani.
c) Scientia linguarum antiquarum necessaria est.
d) Fabulae antiquae vitam populorum antiquorum monstrant.
22. Вкажіть речення, в якому допущено помилку при узгодженні прикметника з іменником:
a) Divitiae magnaе viris stultis nocent.
b) Graeci in Siciliā multas colonias condunt.

- c) In Europā vidēmus reliquias castrōrum Romanōrum antiquōrum.
d) Tempła deorum apud Romanos antiquis magnifica sunt.
23. Вкажіть речення, в якому допущено помилку при узгодженні прикметника з іменником:
- Aedificia clara ornamenta oppidorum sunt.
 - E ferro populi antiquo instrumenta parant.
 - Undae magnae nautis periculosae sunt.
 - Populi varia Italiam antiquam incolunt.
24. Словосполучення в «*римських храмах*» перекладаємо:
- in templis Romanis;
 - in templo Romano;
 - in templa Romana;
 - in templum Romanum.
25. Словосполучення «*римські боги*» перекладаємо:
- dea Romana;
 - deus Romanus;
 - dei Romani;
 - deum Romanum.
26. Словосполучення «*славними перемогами*» перекладаємо:
- victoriis claris;
 - victoriae clarae;
 - victoriam claram;
 - Victoria clara.
27. Доповніть речення «*Aesopus, poëta ..., de lupo narrat*» відповідною формою прикметника *Graecus, a, um*:
- Graese;
 - Graecum;
 - Graeca;
 - Graecus.
28. Доповніть речення «*Magister discipulas ... laudat*» відповідною формою прикметника *bonus, a, um*:
- bonas;
 - bonos;
 - bona;
 - bonis.
29. Доповніть речення «*In Sicilia Graeci oppida ... struunt*» відповідною формою прикметника *pulcher, chra, chrum*:
- pulchri;
 - pulchra;
 - pulchras;
 - pulchros.

ТЕПЕРІШНІЙ ЧАС ДІЙСНОГО СПОСОБУ ПАСИВНОГО СТАНУ. СИНТАКСИС ПАСИВНОЇ КОНСТРУКЦІЇ

1. Форми пасивного стану в латинській мові утворюють:
 - a) verba intransitiva;
 - b) verba defectiva;
 - c) verba transitiva;
 - d) verba dicendi.
2. Пасивний стан часів системи інфекта відрізняється від активних форм:
 - a) відсутністю особових закінчень;
 - b) аналітичним характером;
 - c) флективним характером;
 - d) суплетивізмом.
3. Вкажіть дієслово, що утворює в латинській мові форми пасивного стану:
 - a) sum, fui, –, esse;
 - b) floreo, ui, – ere;
 - c) laudo, avi, atum, are;
 - d) valeo, ui, –, ere.
4. На позначення діючої особи в пасивних конструкціях вживається:
 - a) ablatīvus comparatiōnis;
 - b) ablatīvus auctōris;
 - c) ablatīvus instrumenti;
 - d) ablatīvus tempōris.
5. На позначення знаряддя дії в пасивних конструкціях вживається:
 - a) ablatīvus comparatiōnis;
 - b) ablatīvus auctōris;
 - c) ablatīvus instrumenti;
 - d) ablatīvus tempōris.
6. На позначення діючої особи в пасивних конструкціях вживається:
 - a) ablatīvus з прийменником ab;
 - b) ablatīvus без прийменників;
 - c) accusatīvus з прийменником ad;
 - d) ablatīvus з прийменником cum.
7. Форму дієслова *amantur* перекладаємо:
 - a) їх люблять;
 - b) його люблять;

- с) його любитимуть;
d) їх любили.
8. Форму дієслова *amātur* перекладаємо:
a) його любили;
b) його люблять;
c) його любитимуть;
d) їх любили.
9. Форму дієслова *docemur* перекладаємо:
a) ми навчаємо;
b) ви навчаєте;
c) мене навчають;
d) нас навчають.
10. Вкажіть закінчення другої особи однини теперішнього часу пасивного стану:
a) -mur;
b) -or;
c) -tur;
d) -ris.
11. Вкажіть дієслово в третій особі множини теперішнього часу дійсного способу пасивного стану:
a) laudantur;
b) doceris;
c) punitur;
d) defendimur.
12. Вкажіть дієслово в другій особі множини теперішнього часу дійсного способу пасивного стану:
a) nominor;
b) defendimini;
c) laudamur;
d) censeris.
13. Вкажіть дієслово третьої дієвідміни в *infinitivus praesentis passivi*:
a) puniri;
b) defendi;
c) credere;
d) ornare.
14. Вкажіть, яке закінчення не притаманне формам теперішнього часу дійсного способу пасивного стану:
a) -mus;
b) -ntur;
c) -ris;
d) -or.

15. *Infinitivus praesentis passivi* дієслів першої, другої та четвертої дієвідмін утворюємо за схемою:
- а) основа інфекта + -ere;
 - б) основа інфекта + -i;
 - в) основа інфекта + -re;
 - г) основа інфекта + -ri.
16. *Infinitivus praesentis passivi* дієслів третьої дієвідміни утворюємо за схемою:
- а) основа інфекта + -ere;
 - б) основа інфекта + -i;
 - в) основа інфекта + -re;
 - г) основа інфекта + -ri.
17. Форму дієслова *censeris* перекладаємо:
- а) тебе оцінюють;
 - б) її оцінюють;
 - в) нас оцінюють;
 - г) їх оцінюють.
18. Форму дієслова *defendimīni* перекладаємо:
- а) тебе захищають;
 - б) мене захищають;
 - в) нас захищають;
 - г) вас захищають.
19. Форму дієслова *vincitur* перекладаємо:
- а) мене перемагають;
 - б) нас перемагають;
 - в) його перемагають;
 - г) їх перемагають.
20. Доповніть речення «*Mars ... deus belli putatur*»:
- а) populis antiquis;
 - б) a Romanis;
 - в) a Graecis;
 - г) Graecis et Romanis.
21. Доповніть речення «*Multi dei ... coluntur*»:
- а) incolis oppidi;
 - б) Graecis et Romanis;
 - в) a magistris;
 - г) a populis antiquis.
22. Доповніть речення «*Annō decimō Troia ... deletur*»:
- а) ab incolis oppidi;
 - б) a Graecis et Romanis;
 - в) a Graecis;
 - г) a populis antiquis.

23. Доповніть речення «*Vere terra ... vestitur*»:
- ab herbis;
 - herbis;
 - herbārum;
 - herbae.
24. Вкажіть речення, у якому присудок виражений дієсловом у теперішньому часі дійсного способу пасивного стану:
- Nolite iudicare.
 - Non scholae, sed vitae discimus.
 - Iuppiter a Romanis deus caeli et terrae putatur.
 - Marcus fabulam de Neptuno narrat.
25. Вкажіть речення, у якому присудок виражений дієсловом у теперішньому часі дійсного способу пасивного стану:
- Romāni antiqui deis inferōrum tauros nigros mactant.
 - Aesopus poëta Romanus est.
 - Roma antiqua a Romulō et Remō conditur.
 - Magister discipulis in chartā Italiam monstrat.
26. Вкажіть, в якому реченні є іменник в *ablativus auctoris*:
- Nemo debet bis puniri pro uno delicto.
 - Victoria concordia gignitur.
 - Diabōlus non est tam ater, ac pingitur.
 - Fabula a magistro narratur.
27. Вкажіть, в якому реченні є іменник в *ablativus instrumenti*:
- Liber bonus non semel legitur.
 - In ripis Rhēni a Romānis multa castra ponuntur.
 - Vesta, dea foci domestici, a Romanis colitur.
 - Oppida Romanōrum firmis et altis muris cinguntur.
28. Вкажіть речення, в якому присудок виражений дієсловом у теперішньому часі дійсного способу пасивного стану:
- Qui quaerit, reperit.
 - Errare humanum est.
 - Cogito, ergo sum.
 - Clavus clavo pellitur.
29. Вкажіть речення, в якому присудок виражений дієсловом у теперішньому часі дійсного способу пасивного стану:
- Festina lente
 - Nolite iudicare et non iudicamini.
 - Vivere est militare.
 - Dicere non est facere.
30. Вкажіть речення, в якому є форми інфінітива теперішнього часу пасивного стану:
- Cetera desiderantur.
 - Tertium non datur.

- c) Diabŏlus non est tam ater, ac pingitur.
d) Si vis amari, ama.
31. Запишіть речення «*Noctu stellae terram illustrant*» у пасивному стані:
a) Noctu terra stellis illustratur.
b) Noctu terrae stellis illustrantur.
c) Noctu terra stella illustratur.
d) Noctu terra a stellis illustratur.
32. Запишіть речення «*Graeci in loco victoriae monumenta struunt*» у пасивному стані:
a) Monumentum in loco victoriae struitur.
b) Monumenta in loco victoriae a Graecis struuntur.
c) Monumenta in loco victoriae Graecis struuntur.
d) Monumentum in loco victoriae a Graeco struitur.
33. Запишіть речення «*Viri patriam in periculis defendunt*» у пасивному стані:
a) Patria a viris in periculis defenditur.
b) Patria a viris in periculis defenduntur.
c) Patria viris in periculis defenditur.
d) Patria viris in periculis defenduntur.
34. Запишіть речення «*Homerus bellum Troianum describit*» у пасивному стані:
a) Bellum Troianum Homero describitur.
b) Bellum Troianum ab Homero describitur.
c) Homerus bellum Troianum describitur.
d) Bellum Troianum ab Homero describuntur.
35. Вкажіть речення, в якому реченні допущено помилку:
a) Victoria concordia gignitur.
b) Oppida populorum antiquorum incendiis delentur.
c) Clavus clavo pellitur.
d) Statuae virorum clarorum rosis ornatur.
36. Вкажіть речення, в якому реченні допущено помилку:
a) Roma patria iurisprudentiae appellatur.
b) Diana Romanis dea silvarum putatur.
c) Etiam magna regna delentur.
d) Roma a Romulo et Remo conditur.
37. Вкажіть речення, в якому реченні допущено помилку:
a) Liber a discipulo legitur.
b) Noctu terra luna illustratur.
c) Hortus a rivu cingitur.
d) Vita ab amicis ornatur.
38. Вкажіть речення, в якому реченні допущено помилку:
a) Patria in periculis a viris defenditur.

- b) Ager aquā fluvii irrigātur.
- c) Roma antiqua poētis claris celebrātur.
- d) Templum incendiō delētur.

39. При перетворенні активної конструкції в пасивну прямий додаток активної конструкції стає:

- a) підметом;
- b) непрямым додатком в Ablativus;
- c) обставиною;
- d) непрямым додатком у Dativus.

40. При перетворенні активної конструкції в пасивну підмет активної конструкції:

- a) залишається підметом;
- b) стає непрямым додатком в Ablativus;
- c) стає обставиною;
- d) стає непрямым додатком у Dativus.

**МИНУЛИЙ ЧАС НЕДОКОНАНОГО ВИДУ ДІЙСНОГО СПОСОБУ
АКТИВНОГО ТА ПАСИВНОГО СТАНУ.
МАЙБУТНІЙ ЧАС НЕДОКОНАНОГО ВИДУ ДІЙСНОГО СПОСОБУ
АКТИВНОГО ТА ПАСИВНОГО СТАНУ**

1. До часів системи інфекта належать:
 - a) imperfectum, perfectum, plusquamperfectum;
 - b) imperfectum, futurum primum, futurum secundum;
 - c) praesens, imperfectum, perfectum;
 - d) praesens, imperfectum, futurum primum.
2. *Imperfectum indicativi* утворюємо від основи:
 - a) perfecti verbi;
 - b) praesentis verbi;
 - c) supini;
 - d) infinitivi praesentis activi.
3. *Imperfectum indicativi* дієслів першої та другої дієвідмін утворюємо шляхом додавання до основи інфекта суфікса:
 - a) -eba-;
 - b) -aba-;
 - c) -ba-;
 - d) -be-.
4. *Imperfectum indicativi* дієслів третьої та четвертої дієвідмін утворюємо шляхом додавання до основи інфекта суфікса:
 - a) -eba-;
 - b) -aba-;
 - c) -ba-;
 - d) -be-.
5. Вкажіть закінчення не притаманне формам минулого часу недоконаного виду активного стану:
 - a) -mus;
 - b) -o;
 - c) -nt;
 - d) -tis.
6. Вкажіть закінчення не притаманне формам минулого часу недоконаного виду пасивного стану:
 - a) -mus;
 - b) -tur;
 - c) -ris;
 - d) -or.

7. Вкажіть дієслово в другій особі множини *imperfecti indicativi activi*:
- censebantur;
 - colēbam;
 - delebātis;
 - audiebāris.
8. Вкажіть дієслово в третій особі множини *imperfecti indicativi passivi*:
- delēbant;
 - respondēbat;
 - amabāris;
 - describebātur.
9. Перша особа однини *imperfecti indicativi activi* має закінчення:
- o;
 - r;
 - m;
 - or.
10. Форму дієслова *amabant* перекладаємо:
- ми любили;
 - ви любили;
 - я любив/любила;
 - вони любили.
11. Форму дієслова *amabatur* перекладаємо:
- його любили;
 - він любив;
 - нас любили;
 - мене любили.
12. Вкажіть ряд, в якому усі дієслова в *imperfecti indicativi activi*:
- audiēbar, laudabāris, censebantur;
 - docebāmus, notābas, laudābant;
 - puniebāmur, defendēbar, ornabātur;
 - censēbar, legēbas, notabāmus.
13. Доповніть речення «*Romani proeliis et bellis ...*» відповідною дієслівною формою:
- delectābant;
 - delectabāmus;
 - delectabātur;
 - delectabantur.
14. Доповніть речення «*Volsci contra Romanos bellum ...*» відповідною дієслівною формою:
- parābant;
 - parābat;
 - parabātur;
 - parabantur.

15. Доповніть речення «*Belli causa inter Romam et Albam minima ...*» відповідною дієслівною формою:
- eras;
 - erat;
 - erant;
 - eram.
16. Доповніть речення «*Potentia et opulentia Pompei magnae ...*» відповідною дієслівною формою:
- erant;
 - erat;
 - eramus;
 - eratis.
17. Форма допоміжного дієслова *eram* виникла з *esam* за законом:
- дисиміляції;
 - редукції;
 - асиміляції;
 - ротацізму.
18. Вкажіть речення, в якому допущено помилку:
- Mercurius, Maiae filius, deorum nuntius erat.
 - In suppliciis deorum magnifici Romani erat.
 - Viri contra amicos bella non gerēbant.
 - Legati Romani per Hispaniam Galliamque Romam petēbant.
19. Вкажіть переклад речення «*In ripis Rheni Romani castra ponēbant*»:
- На березі Рейну римляни ставили табори.
 - На берегах Рейну римляни ставили табори.
 - На берегах Рейну римляни ставлять табір.
 - На березі Рейну римляни ставлять табори.
20. Вкажіть переклад речення «*Apud Romanos pueri a servis Graecis educabantur*»:
- Римляни виховують грецьких дітей.
 - У римлян діти виховувалися грецькими рабами.
 - Грецькі раби виховують римських дітей.
 - Діти виховувалися грецькими і римськими рабами.
21. Вкажіть афоризм, в якому є форми *imperfecti indicativi activi*:
- Non semper erit aestas.
 - Fortuna non mutat genus.
 - Ut salutabas, ita salutaberis.
 - Unum castigabis, centum emendabis.
22. Вкажіть афоризм, в якому є форми *imperfecti indicativi activi*:
- Non sum, qualis eram.
 - Veni, vidi, vici.
 - Totus mundus agit histriōnem.

- d) Destruam et aedificābo.
23. Вкажіть речення, в якому допущено помилку:
- Vesta dea foci domestīci erat.
 - In Romā antiqūā iurisprudētia florēbant.
 - Romāni cum popūlis antiquis bella gerēbant.
 - Graeci antiqui deos multos colēbant.
24. Вкажіть переклад речення «*Graeci Troiam debebant*»:
- Греки руйнували Трою.
 - Греки колись зруйнували Трою.
 - Греки руйнують Трою.
 - Греки зруйнують Трою.
25. Вкажіть речення, в якому присудок виражений дієсловом в *imperfectum indicativi activi*:
- Homerus describēbat bellum Troiānum.
 - Fabūlam de deā Diana legemus.
 - Neptunus a nautis adorabātur.
 - Terra fluvio irrigatur.
26. *Futurum primum indicativi* утворюємо від:
- основи перфекта;
 - основи інфекта;
 - основи супіна;
 - інфінітива теперішнього часу.
27. *Futurum primum indicativi* дієслів першої та другої дієвідмін утворюємо додаванням до основи *praesentis verbi* суфікса:
- e-;
 - a-;
 - b-;
 - ba-.
28. *Futurum primum indicativi* дієслів третьої та четвертої дієвідмін утворюємо додаванням до основи *praesentis verbi* суфікса:
- b-;
 - e-;
 - a- в першій особі однини, -e- - в усіх інших особах;
 - a-.
29. Вкажіть закінчення не притаманне формам майбутнього часу дійсного способу активного стану:
- mus;
 - tis;
 - or;
 - nt.
30. Вкажіть дієслово в другій особі множини майбутнього часу дійсного способу пасивного стану:
- putabimur;

- b) senties;
c) amābit;
d) defendemīni.
31. Вкажіть дієсловову третій особі множини *futuri indicativi activi*:
a) ornābunt;
b) educabūtur;
c) legēris;
d) puniet.
32. Форму дієслова *amabūtur* перекладаємо:
a) його кохатимуть;
b) він кохатиме;
c) їх кохатимуть;
d) він кохатиме.
33. Вкажіть ряд, в якому усі дієслівні форми вжиті в *futurum primum indicativi*:
a) laudābunt, erat, sentiētis, mutabāmus;
b) credam, censēbis, erīmus, defendētur;
c) sunt, valebīmus, serviet, monstrābas;
d) describor, vales, puniam, delēbit.
34. Вкажіть ряд, в якому усі дієслівні форми в *futurum primum indicativi passivi*:
a) valēbunt, puniet;
b) laudabūtur, describēmur;
c) eris, ornbāris;
d) amabūtur, credes.
35. Доповніть речення «*Nemo nostrum amico auxilium ...*» відповідною дієслівною формою:
a) negabīmus;
b) negābo;
c) negābis;
d) negābit.
36. Доповніть речення «*Qui seminat mala, ... mala*» відповідною дієслівною формою:
a) metent;
b) metet;
c) metam;
d) metes.
37. Доповніть речення «*Si fortiter pugnabitis, patriam ...*» відповідною дієслівною формою:
a) servabītis;
b) servabātis;
c) servābis;
d) servābas.

38. Доповніть речення «*Qui fodit foveam alteri, ... in eam*» відповідною дієслівною формою:
- incidet;
 - incident;
 - incides;
 - incidemus.
39. Вкажіть афоризм, в якому є форми *futuri primi indicativi activi*:
- Destruam et aedificabo.
 - Festina lente.
 - Fortuna non mutat genus.
 - Vale et me ama.
40. Вкажіть афоризм, в якому є форми *futuri primi indicativi activi*:
- Littēra scripta manet.
 - Non semper erunt Saturnalia.
 - Docendo discimus.
 - Errāre humānum est.
41. Вкажіть афоризм, в якому є форми наказового способу майбутнього часу:
- Nota bene!
 - Divide et impera!
 - Si felix esse vis, esto!
 - Nolite iudicare et non iudicamini!
42. Вкажіть афоризм, в якому є форми наказового способу майбутнього часу:
- Festina lente!
 - Si vivis Romae, Romano vivito more!
 - Si vis amari, ama!
 - Vive valeque!
43. Вкажіть хибну граматичну форму в реченні «*Cum fortuna perit, nullus amīcus erunt*»:
- amīcus;
 - erunt;
 - nullus;
 - fortūna.
44. Визначте час присудка в реченні «*Epistulam filii legam*»:
- perfectum;
 - futurum primum;
 - imperfectum;
 - praesens.
45. Доповніть речення «*Ego vobis viam veram ...*» відповідною формою дієслова *demonstro, āvi, ātum, āre*:
- demonstrābo;
 - demonstrābor;

- c) demonsrābunt;
- d) demonstrabītur.

46. Вкажіть хибну граматичну форму в реченні «*Nemo nostrum amico auxilium negābis*»:

- a) amico;
- b) nemo;
- c) negābis;
- d) auxilium.

47. Доповніть речення «*Si sapientiam non habemus hodie, cras nihil ...*» присудком:

- a) habēbis;
- b) habēbunt;
- c) habebīmus;
- d) habēbit.

48. Вкажіть переклад речення «*Quaerite et invenietis*»:

- a) Шукай і знайдеш.
- b) Шукайте і знайдете.
- c) Хто шукає, той знаходить.
- d) Якщо шукаєш, знайдеш.

ТРЕТЯ ВІДМІНА ІМЕННИКІВ

1. До третьої відміни належать іменники, які в *Gen. Sing.* мають закінчення:
 - a) -ei;
 - b) -us;
 - c) -is;
 - d) -i.
2. За закінченням практичної основи іменники третьої відміни поділяють на:
 - a) тверду, м'яку, мішану групи;
 - b) приголосну, м'яку, мішану групи;
 - c) тверду і мішану групи;
 - d) приголосну, голосну і мішану групи.
3. Практичну основу іменників третьої відміни визначаємо за:
 - a) *Gen. Sing.*;
 - b) *Nom. Sing.*;
 - c) *Gen. Plur.*;
 - d) *Nom. Plur.*
4. *Nominativus singularis* іменників третьої відміни утворюється:
 - a) сигматичним способом;
 - b) асигматичним способом;
 - c) сигматичним і асигматичним способом;
 - d) синтетичним способом.
5. Вкажіть *Nom. sing.* іменника *lucem*:
 - a) *lucus*;
 - b) *lux*;
 - c) *lucis*;
 - d) *luc*.
6. Вкажіть *Nom. sing.* іменника *corpora*:
 - a) *corpog*;
 - b) *corp*;
 - c) *corpus*;
 - d) *corps*.
7. Вкажіть *Nom. sing.* іменника *mentis*:
 - a) *ment*;
 - b) *mens*;
 - c) *mentis*;
 - d) *mentes*.
8. Вкажіть *Nom. sing.* іменника *regiones*:
 - a) *regio*;
 - b) *region*;

- c) regionis;
 - d) regnum.
9. Вкажіть **Nom. sing.** іменника *laudem*:
- a) laud;
 - b) laudis;
 - c) laus;
 - d) lausis.
10. Вкажіть **Nom. sing.** іменника *carmini*:
- a) carmen;
 - b) carmin;
 - c) carminis;
 - d) carma.
11. Парадигма відмінювання іменників мішаного типу відрізняється від приголосного типу закінченням:
- a) Gen. sing.;
 - b) Nom. Plur.;
 - c) Gen. Plur.;
 - d) Dat. Sing.
12. Вкажіть, у яких відмінках іменників третьої відміни виявляються особливості голосної групи:
- a) Nom. і Voc. Sing.;
 - b) Dat. і Abl. Plur.;
 - c) Gen. Sing. і Gen. Plur.;
 - d) Abl. Sing., Nom. Plur., Gen. Plur, Acc. Plur, Voc. Plur.
13. Вкажіть, до якої групи належать нерівноскладові іменники третьої відміни, практична основа яких закінчується на один приголосний:
- a) до голосної групи;
 - b) до приголосної групи;
 - c) до приголосної і мішаної груп;
 - d) до мішаної групи.
14. Вкажіть, до якої групи належать рівноскладові іменники чоловічого і жіночого родів із закінченнями *-es* або *-is* у **Nom. Sing.**:
- a) до голосної групи;
 - b) до приголосної групи;
 - c) до приголосної і мішаної груп;
 - d) до мішаної групи.
15. Вкажіть, до якої групи належать іменники середнього роду, які в **Nom. Sing.** мають закінчення *-e*, *-al*, *-ar*:
- a) до голосної групи;
 - b) до приголосної групи;
 - c) до приголосної і мішаної груп;
 - d) до мішаної групи.

16. Іменник *vectigal, alis, n* належить до:
- classis consonans;
 - classis vocalis;
 - classis mixta;
 - винятків мішаної групи.
17. Іменник *mos, moris, m* належить до:
- classis consonans;
 - classis vocalis;
 - classis mixta;
 - винятків мішаної групи.
18. Іменник *navis is, f* належить до:
- classis consonans;
 - classis vocalis;
 - classis mixta;
 - винятків мішаної групи.
19. Іменник *mater, matris, f* змінюється за зразком:
- приголосної групи;
 - мішаної групи;
 - голосної групи;
 - твердої групи.
20. Іменники *tussis, is, f* і *turris, is, f* змінюються за зразком:
- приголосної групи;
 - мішаної групи;
 - голосної групи;
 - твердої групи.
21. Іменник *vis* немає форм:
- Gen. Sing. і Plur.;
 - Gen. і Dat. Sing.;
 - Nom. і Acc. Plur.;
 - Gen. і Dat. Plur.
22. Вкажіть ряд, в якому усі іменники належать до *classis consonans*:
- corpus, ōris, n; secāle, is, n; cor, cordis, n;
 - carmen, ĩnis, n; os, ossis, n; mare, is, n;
 - flos, floris, m; caput, ĩtis, n; urbs, urbis, f;
 - civitas, atis, f; lex, legis, f; tempus, ōris, n.
23. Вкажіть ряд, в якому усі іменники належать до *classis vocalis*:
- corpus, ōris, n; secāle, is, n; cor, cordis, n;
 - carmen, ĩnis, n; os, ossis, n; mare, is, n;
 - foedus, ěris, n; caput, ĩtis, n; animal, alis, n;
 - insigne, is, n; tribunal, alis, n; cochlear, āris, n.
24. Вкажіть ряд, в якому усі іменники належать до *classis mixta*:
- ars, artis, f; mons, montis, m; frater, tirs, m;

- b) pars, partis, f; urbs, urbis, f; rex, regis, m;
c) turris, is, f; orbis, is, m; testis, is, m;
d) avis, is, f; civis, is, m; nox, noctis, f.
25. Іменник *Iuppiter* в *Acc. Sing.* має форму:
a) Iovis;
b) Iove;
c) Iovi;
d) Iovem.
26. Іменник *animal, alis, n* у *Nom. Plur.* має форму:
a) animala;
b) animalia;
c) animales;
d) animali.
27. Іменник *rex, regis, m* у *Gen. Plur.* має форму:
a) reges;
b) regum;
c) regem;
d) rege.
28. Іменник *mare, is, n* у *Dat. Plur.* має форму:
a) marium;
b) maria;
c) maribus;
d) mari.
29. Вкажіть переклад іменника *florem*:
a) квіти;
b) квітку;
c) квітці;
d) квітки.
30. Вкажіть переклад іменника *tempore*:
a) часів;
b) часи;
c) часом;
d) часу.
31. Вкажіть переклад граматичної форми іменника *morum*:
a) звичаїв;
b) звичаї;
c) звичаями;
d) звичай.
32. Вкажіть, в якому словосполученні неправильно вжито іменник третьої відміни:
a) sine labore;
b) sine legibus;

- c) sine amorem;
d) sine duces.
33. Вкажіть, в якому словосполученні неправильно вжито іменник третьої відміни:
a) post morte;
b) post legis;
c) post aetatibus;
d) post cladem.
34. Вкажіть, в якому словосполученні неправильно вжито іменник третьої відміни:
a) de legi;
b) de mari;
c) de scriptoribus;
d) de pace.
35. Доповніть речення «*In ... litterae et artes florent*» відповідною формою іменника *paх, pacis, f*:
a) pace;
b) pacis;
c) paci;
d) pacem.
36. Доповніть речення «*Laus praemium ... est*» відповідною формою іменника *virtus, utis, f*:
a) virtus;
b) virtute;
c) virtutem;
d) virtutis.
37. Доповніть речення «*Sunt multa genera ...*» відповідною формою іменника *animal, alis, n*:
a) animalia;
b) animalium;
c) animalibus;
d) animalis.
38. Доповніть речення «*Antiquis temporibus Romani in ... navigabant*» відповідною формою іменника *Tiberis, is, m*:
a) Tiberim;
b) Tiberi;
c) Tiberis;
d) Tibere.
39. Доповніть речення «*Seni desunt ..., iuveni – scientiae*» відповідною формою іменника *vis, -, f*:
a) vires;
b) vim;

- c) virium;
d) vi.
40. Доповніть речення «*Et dei et homines iram ... timebant*» відповідною формою іменника *Iuppiter, Iovis, m:*
- a) Iovem;
b) Iovis;
c) Iovi;
d) Iove.
41. Вкажіть речення, в якому допущено помилку:
- a) Linguae nonnullarum gentium antiquarum nobis ignotae sunt.
b) Concordia civem murus urbium est.
c) Lupus malus ovium custos est.
d) Finis coronat opus.
42. Вкажіть речення, в якому допущено помилку:
- a) Ante mortem nemo beatus est.
b) In pace artes et litterae florent.
c) Laus artes alit.
d) Quod licet Iovi, non licet bove.
43. Вкажіть речення, в якому допущено помилку:
- a) Graeci et Romani templa marmore ornabant.
b) In pacis temporibus artes et litterae florent.
c) Sine aërem nulla vita esse potest.
d) In libris poëtarum multae de leonibus fabulae narrantur.
44. Словосполучення «*reges Romani*» перекладаємо:
- a) про римських царів;
b) римські царі;
c) римського царя;
d) римських царів.
45. Словосполучення «*contra bonos mores*» перекладаємо:
- a) проти добрих звичаїв;
b) про добрі звичаї;
c) з добрими звичаями;
d) буз добрих звичаїв.
46. Словосполучення «*iura Romana*» перекладаємо:
- a) римське право;
b) римського права;
c) римські права;
d) римських прав.
47. Словосполучення «*homini antiquo*» перекладаємо:
- a) давніми людьми;
b) давні люди;
c) давній людині;
d) давніх людей.

48. Вкажіть граматичну форму іменника *homo, inis, m* у реченні «*Hominum natura novitatis et peregrinationis avida est*»:
- declinatio tertia, classis consonans, nominativus pluralis;
 - declinatio tertia, classis consonans, genetivus pluralis;
 - declinatio tertia, classis mixta, dativus pluralis;
 - declinatio tertia, classis consonans, genetivus singularis.
49. Вкажіть граматичну форму іменника *lux, lucis, f* у реченні «*Malus homo fugit lucem, ut diabolus crucem*»:
- declinatio tertia, classis mixta, ablativus singularis;
 - declinatio tertia, classis consonans, nominativus pluralis;
 - declinatio tertia, classis vocalis, genetivus pluralis;
 - declinatio tertia, classis consonans, accusativus singularis.
50. Вкажіть граматичну форму іменника *mare, is, n* у реченні «*Nonnulla maria populis antiquis ignota erant*»:
- declinatio tertia, classis consonans, nominativus singularis;
 - declinatio tertia, classis vocalis, nominativus pluralis;
 - declinatio tertia, classis consonans, accusativus pluralis;
 - declinatio tertia, classis mixta, accusativus singularis.
51. Вкажіть переклад речення «*Corpora iuvenum labore firmatur*»:
- Праця зміцнювала тіла людей.
 - Тіла юнаків зміцнюються працею.
 - Праця не зміцнює тіла юнаків.
 - Праця зміцнює тіла юнаків і людей.
52. Вкажіть переклад речення «*Legalitas fundamentum civitatum est*»:
- У законах основа держави.
 - Закон – основа держави.
 - Законність є основою держав.
 - Закони – це основа держави.
53. Вкажіть переклад речення «*Tempora mores hominum mutant*»:
- Час змінює характер людини.
 - Часи змінюють характери людей.
 - Час не змінює характер людини.
 - Часи змінюються і люди змінюються.
54. Вкажіть, в якому афоризмі є іменники приголосної групи третьої відміни:
- Ars longa, vita brevis.
 - Testis unus – testis nullus.
 - Vox populi – vox veritatis.
 - Litteris et artibus.
55. Вкажіть, в якому афоризмі є іменники голосної групи третьої відміни:
- In mari aquam quaerere.
 - Testis unus – testis nullus.

- c) *Novus rex, nova lex.*
d) *O tempora, o mores!*
56. Вкажіть, в якому афоризмі є іменники мішаної групи третьої відміни:
- a) *Quot capita, tot sententiae.*
b) *Finis coronat opus.*
c) *Honoris causa.*
d) *Dura lex, sed lex.*
57. Вкажіть, в якому афоризмі є іменники третьої відміни:
- a) *Non scholae, sed vitae discimus.*
b) *Festina lente.*
c) *Per aspera ad astra.*
d) *Maria montesque polliceri.*
58. Вкажіть, в якому афоризмі немає іменників третьої відміни:
- a) *Tibi et igni.*
b) *O tempora, o mores!*
c) *Panem et circenses!*
d) *Fortunae filius.*
59. Вкажіть, в якому афоризмі немає іменників третьої відміни:
- a) *Dura lex, sed lex.*
b) *Ars, longa, vita brevis.*
c) *Circulus vitiosus.*
d) *Vox populi – vox dei.*
60. Вкажіть, в якому афоризмі немає іменників третьої відміни:
- a) *Sine ira et studio.*
b) *Mens sana in corpore sano.*
c) *Quod licet Iovi, non licet bovi.*
d) *Finis coronat opus.*

ПРИКМЕТНИКИ ТРЕТЬОЇ ВІДМІНИ. ДІЄПРИКМЕТНИК ТЕПЕРІШНЬОГО ЧАСУ АКТИВНОГО СТАНУ

1. Прикметники третьої відміни відмінюються за зразком:
 - a) приголосної групи;
 - b) голосної групи;
 - c) мішаної групи;
 - d) приголосної і мішаної.
2. Вкажіть, до якої групи належить прикметник *saluber, bris, bre*:
 - a) прикметники третьої відміни з двома закінченнями;
 - b) прикметники третьої відміни з одним закінченням;
 - c) прикметники першої-другої відмін;
 - d) прикметники третьої відміни з трьома закінченнями.
3. Вкажіть, до якої групи належить прикметник *similis, e*:
 - a) прикметники третьої відміни з двома закінченнями;
 - b) прикметники третьої відміни з одним закінченням;
 - c) прикметники першої-другої відмін;
 - d) прикметники третьої відміни з трьома закінченнями.
4. Вкажіть, до якої групи належить прикметник *simplex, icis*:
 - a) прикметники третьої відміни з двома закінченнями;
 - b) прикметники третьої відміни з одним закінченням;
 - c) прикметники першої-другої відмін;
 - d) прикметники третьої відміни з трьома закінченнями.
5. Прикметник *sapiens* у *Nom. Sing.* має:
 - a) три закінчення;
 - b) два закінчення;
 - c) одне закінчення;
 - d) нульове закінчення.
6. Прикметник *celer* у *Nom. Sing.* має:
 - a) три закінчення;
 - b) два закінчення;
 - c) одне закінчення;
 - d) нульове закінчення.
7. Прикметник *nobilis* у *Nom. Sing.* має:
 - a) три закінчення;
 - b) два закінчення;
 - c) одне закінчення;
 - d) нульове закінчення.
8. Прикметник *felix* у *Nom. Sing.* має:
 - a) три закінчення;
 - b) два закінчення;

- c) одне закінчення;
 - d) нульове закінчення.
9. Вкажіть прикметник, що належить до групи ад'єктивів з двома закінченнями в *Nom. Sing.*:
- a) fortis;
 - b) acer;
 - c) liber;
 - d) par.
10. Вкажіть прикметник, що належить до групи ад'єктивів з одним закінченнями в *Nom. Sing.*:
- a) gravis;
 - b) audax;
 - c) niger;
 - d) celer.
11. Вкажіть прикметник, що належить до групи ад'єктивів з трьома закінченнями в *Nom. Sing.*:
- a) duplex;
 - b) piger;
 - c) facilis;
 - d) silvester.
12. Практичну основу прикметників третьої відміни з одним закінченням у *Nom. Sing.* визначаємо за формою:
- a) *Nom. Sing.*;
 - b) *Nom. Plur.*;
 - c) *Gen. Sing.*;
 - d) *Gen. Plur.*
13. Практичну основу прикметників третьої відміни з трьома і двома закінченнями в *Nom. Sing.* визначаємо за формою:
- a) середнього роду *Gen. Sing.*;
 - b) жіночого роду *Nom. Sing.*;
 - c) чоловічого роду *Nom. Plur.*;
 - d) середнього роду *Gen. Plur.*
14. Більшість прикметників третьої відміни відмінюються за зразком:
- a) приголосного типу;
 - b) мішаного типу;
 - c) твердого типу;
 - d) голосного типу.
15. Найчисленніша група прикметників третьої відміни в *Nom. Sing.* має:
- a) одне закінчення;
 - b) три закінчення;

- с) два закінчення;
d) нульове закінчення.
16. Прикметник *dives, itis* відмінюється за зразком:
a) приголосної групи;
b) голосної групи;
c) мішаної групи;
d) м'якої групи.
17. Вкажіть прикметник, який змінюється за приголосним типом третьої відміни іменників:
a) *similis, e*;
b) *sapiens, entis*;
c) *pauper, eris*;
d) *acer, acris, acre*.
18. Вкажіть прикметник, який відмінюється за голосною групою:
a) *audax, acis*;
b) *princeps, ipis*;
c) *vetus, eris*;
d) *dives, itis*.
19. Вкажіть граматичну форму прикметника у вислові «*Sapienti sat*»:
a) m, Acc. Sing., *declinatio tertia*;
b) m, Dat. Sing., *declinatio tertia*;
c) f, Abl. Sing., *declinatio tertia*;
d) n, Gen. Sing., *declinatio tertia*.
20. Вкажіть граматичну форму прикметника у вислові «*Fortes fortuna adiuvat*»:
a) m, Gen. Sing., *declinatio tertia*;
b) m, Nom. Plur., *declinatio tertia*;
c) m, Acc. Plur., *declinatio tertia*;
d) n, Nom. Sing., *declinatio tertia*.
21. Словосполучення «*deus celebrer*» у *Dat. Sing.* має форму:
a) *deo celebri*;
b) *dei celebres*;
c) *deum celebrem*;
d) *deis celebribus*.
22. Словосполучення «*femina felix*» в *Abl. Plur.* має форму:
a) *feminae felices*;
b) *feminis felicibus*;
c) *feminas felices*;
d) *feminae felici*.
23. Словосполучення «*nauta audax*» в *Acc. Plur.* має форму:
a) *nautae audaces*;
b) *nautae audacis*;
c) *nautam audacem*;

- d) nautas audaces.
24. Словосполучення «*populus ceber*» в *Gen. Plur.* має форму:
- populorum ceberium;
 - populorum cebrum;
 - populum ceberem;
 - populi ceberes.
25. Вкажіть граматичну форму прикметника *felix, icis* у реченні «*Infelici homini vita longa est, felici brevis*»:
- masculinum, Dat. Sing., declinatio tertia;
 - femininum, Nom. Sing., declinatio tertia;
 - neutrum, Abl. Sing., declinatio tertia;
 - masculinum, Acc. Sing., declinatio tertia.
26. Вкажіть граматичну форму прикметника *fortis, e* у реченні «*Milites fortes non mortem, sed infamiam timent*»:
- masculinum, Nom. Plur., declinatio tertia;
 - femininum, Nom. Sing., declinatio tertia;
 - neutrum, Abl. Sing., declinatio tertia;
 - masculinum, Acc. Sing., declinatio tertia.
27. Вкажіть граматичну форму прикметника *felix, icis* у реченні «*Divitiae felicem non faciunt*»:
- masculinum, Nom. Plur., declinatio tertia;
 - femininum, Nom. Sing., declinatio tertia;
 - neutrum, Abl. Sing., declinatio tertia;
 - masculinum, Acc. Sing., declinatio tertia.
28. Вкажіть переклад речення «*Gallia est omnis divisa in partes tres*»:
- Галлія поділена на рівні частини.
 - Уся Галлія поділена на три частини.
 - У Галлії є три частини.
 - Усі поділили Галлію на три частини.
29. Вкажіть переклад речення «*Fortes non modo fortuna adiuvat, sed multo magis ratio*»:
- Хоробрим не тільки доля допомагає, а й розум.
 - Доля і розум допомагають хоробрим.
 - Хоробрим не тільки доля, а значно більше розум допомагає.
 - Хоробрим не доля, а розум допомагає.
30. Вкажіть афоризм, в якому є прикметники третьої відміни:
- Avarus semper eget.
 - Circulus vitiosus.
 - Fortes fortuna adiuvat.
 - Per aspera ad astra.
31. Вкажіть афоризм, в якому є прикметники третьої відміни:
- Omne initium difficile est.
 - Per angusta ad augusta.

- c) Sine ira et studio.
d) Panem et circenses.
32. Вкажіть афоризм, в якому є прикметники третьої відміни:
a) De gustibus non disputandum.
b) O tempora, o mores.
c) Usus magister optimus est.
d) Ars longa, vita brevis.
33. Вкажіть речення, в якому реченні допущено помилку:
a) Militi forti nulli hostes terribiles sunt.
b) Doctrina et omni genere litterarum Graeci Romanos superabant.
c) O nomen dulce libertatis.
d) Nautae audax per omnia maria currunt.
34. Вкажіть речення, в якому реченні допущено помилку:
a) Longum est iter per praescepta, brevis per exempla.
b) Divitiae hominem felicem non faciunt.
c) Ex avaritia omnia scelera gignuntur.
d) Pigritia est mater omnium vitiorum.
35. Вкажіть речення, у якому реченні допущено помилку:
a) Servus in Roma instrumentum vocalis habebatur.
b) Non solum virorum fortium, sed etiam scriptorum insignium Graecia patria erat.
c) Nulla lex satis commoda omnibus est.
d) Populi antiqui deos immortales nominabant.
36. Вкажіть хибну граматичну форму в реченні «*Omnis, quod gignitur, ex aliqua causa gignitur*»:
a) quod;
b) omnis;
c) causa;
d) gignitur.
37. Вкажіть хибну граматичну форму в реченні «*Multi flores hominibus utilis sunt*»:
a) multi;
b) flores;
c) utilis;
d) sunt.
38. Вкажіть хибну граматичну форму в реченні «*Qualis vir, tales oratio*»:
a) qualis;
b) tales;
c) vir;
d) oratio.
39. *Participium praesentis activi* утворюємо від основи:

- a) супіна;
 - b) інфекта;
 - c) перфекта;
 - d) інфінітива.
40. Дієприкметник теперішнього часу активного стану відмінює-
мо за зразком:
- a) другої відміни іменників;
 - b) першої відміни іменника;
 - c) третьої відміни іменників;
 - d) прикметників третьої відміни з одним закінченням.
41. *Participium praesentis activi* в ролі означення – це:
- a) *participium praedicativum*;
 - b) *participium adverbiale*;
 - c) *participium attributivum*;
 - d) *participium adiectivum*.
42. *Participium praesentis activi* в ролі обставини – це:
- a) *participium praedicativum*;
 - b) *participium adverbiale*;
 - c) *participium attributivum*;
 - d) *participium adiectivum*.
43. Дієприкметник теперішнього часу активного стану утворює-
мо шляхом додавання до основи інфекта:
- a) суфікса -nt-;
 - b) суфікса -nt- у першій та другій дієвідмінах, суфікса -ent- –
у третій і четвертій дієвідмінах;
 - c) суфікса -ent-;
 - d) суфікса -ns.
44. Вкажіть дієприкметник теперішнього часу активного стану
дієслова *accuso, āvi, ātum, āre*:
- a) *accusens, entis*;
 - b) *accusatus, a, um*;
 - c) *accusaturus, a, um*;
 - d) *accusans, antis*.
45. Вкажіть дієприкметник теперішнього часу активного стану
дієслова *lego, legi, lectum, ēre*:
- a) *legens, entis*;
 - b) *lectus, a, um*;
 - c) *legans, antis*;
 - d) *lecturus, a, um*.
46. Вкажіть речення, в якому реченні є дієприкметник теперіш-
нього часу активного стану:
- a) *Reges Romani crudeles erant*.
 - b) *Fortes fortuna adiuvat*.

- c) Rogantibus potius quam imperantibus parebimus.
d) Omnis ars imitatio est naturae.
47. Вкажіть речення, в якому є дієприкметник теперішнього часу активного стану:
- Inter scriptores Romanos princeps est Marcus Tullius Cicero.
 - Fabula ridens saepe verum dicit.
 - Graecia patria scriptorum insignium erat.
 - Sapiens omnia facit cum consilio.
48. Вкажіть хибну граматичну форму в реченні «*Homīnes magis defendenti, quam accusantem favent*»:
- defendenti;
 - accusantem;
 - favent;
 - homīnes.
49. Вкажіть хибну граматичну форму в реченні «*Fabūla ridenti saepe verum dicit*»:
- fabūla;
 - verum;
 - dicit;
 - ridenti.
50. Доповніть речення «*Notum est monumentum Ariōnis in delphino ...*» відповідною формою дієприкметника теперішнього часу активного стану:
- sedentis;
 - sedentem;
 - sedentes;
 - sedens.
51. Доповніть речення «*Amor foedēre coniungit ...*» відповідною формою дієприкметника теперішнього часу активного стану:
- amantis;
 - amantem;
 - amantes;
 - amantium.
52. Вкажіть, в якому афоризмі є дієприкметник теперішнього часу активного стану:
- Aliud stans, aliud sedens.
 - Fortes fortūna adiuvat.
 - Omne initium difficīle est.
 - Ars longa, vita brevis.
53. Вкажіть, у якому афоризмі є дієприкметник теперішнього часу активного стану:
- Qualis rex, talis grex.
 - Sapienti sat.

- c) Lupus vetus non cadit in foveam.
d) Stans pede in uno.
54. Доповніть латинський вислів «*Timeó Danaós et dóna ...*»:
a) sedentes;
b) donantes;
c) ferentes;
d) credentes.
55. Доповніть латинський вислів «*Sero venientibus ...*»:
a) capíta;
b) verba;
c) mala;
d) ossa.

ЧЕТВЕРТА ВІДМІНА ІМЕННИКІВ. П'ЯТА ВІДМІНА ІМЕННИКІВ

1. До четвертої відміни належать іменники:
 - a) чоловічого і середнього родів;
 - b) чоловічого і жіночого родів;
 - c) жіночого і середнього родів;
 - d) тільки чоловічого роду.
2. Вкажіть іменник, що належить до четвертої відміни:
 - a) casus, us, m;
 - b) corpus, ōris, n;
 - c) dominus, i, m;
 - d) tempus, oris, n.
3. Вкажіть іменники, що належать до винятків четвертої відміни:
 - a) sensus, risus;
 - b) spirītus, contractus;
 - c) domus, manus;
 - d) usus, exercītus.
4. Іменник *domus* окремі форми утворює за зразком:
 - a) першої відміни;
 - b) другої відміни;
 - c) третьої відміни;
 - d) п'ятої відміни.
5. Вкажіть іменники четвертої відміни, що зберігають «*u*» в закінченнях *Dat.* і *Abl. Plur.*:
 - a) specus, lacus;
 - b) fructus, genu;
 - c) casus, exercītus;
 - d) manus, ritus.
6. Вкажіть переклад слова *додому*:
 - a) domum;
 - b) domi;
 - c) domo;
 - d) domos.
7. Вкажіть переклад форми *fructuum*:
 - a) плоди;
 - b) плодів;
 - c) плодами;
 - d) плоду.
8. При відмінюванні іменників четвертої відміни:
 - a) Gen. Sing. = Dat. Sing.;
 - b) Acc. Sing. = Gen. Plur.;

c) Dat. Plur. = Abl. Plur.;

d) Acc. Sing. = Acc. Plur.

9. Доповніть речення «*Lingua Latīna diu apud popūlos Europae in ... erat*»:

a) usus;

b) usu;

c) usum;

d) usui.

10. Більшість іменників п'ятої відміни належать до:

a) чоловічого роду;

b) жіночого роду;

c) середнього роду;

d) спільного роду.

11. Вкажіть іменник, що належить до п'ятої відміни:

a) pes, pedis, m;

b) nubes, nubis, f;

c) spes, spei, f;

d) puer, pueri, m.

12. Повну парадигму відмінювання мають такі іменники п'ятої відміни:

a) res, dies;

b) fides, facies;

c) spes, series;

d) species, dies.

13. Вкажіть, в якому словосполученні іменник *dies* є чоловічого роду:

a) dies certa;

b) dies constitūta;

c) dies ater;

d) dies decima.

14. Словосполучення «*res bona*» в *Abl. Plur.* має форму:

a) rebus bonis;

b) res bonae;

c) res bonas;

d) rei bonae.

15. Вкажіть переклад граматичної форми *rechi*:

a) rerum;

b) res;

c) rebus;

d) rem.

16. Вкажіть, яке словосполучення перекладаємо *щастя*:

a) res adversae;

b) res gestae;

- c) res secundae;
d) res novae.
17. Іменника *spes* в *Acc. Sing.* має форму:
a) spem;
b) spe;
c) spei;
d) spes.
18. Вкажіть граматичну форму підкресленого іменника в реченні «*Poëtae viros claros versibus celebrābant*»:
a) declinatio secunda, Dat. Plur.;
b) declinatio quinta, Abl. Plur.;
c) declinatio tertia, Dat. Plur.;
d) declinatio quarta, Abl. Plur.
19. Вкажіть граматичну форму підкресленого іменника в реченні «*Magnus fuit usus senātus Romāni magistratuumque Romanōrum*»:
a) declinatio quarta, Nom. Sing.;
b) declinatio quarta, Gen. Sing.;
c) declinatio quarta, Nom. Plur.;
d) declinatio quarta, Acc. Plur.;
20. Вкажіть граматичну форму підкресленого іменника в реченні «*Popūlus Romānus dies festos magno studio celebrābat*»:
a) declinatio quinta, Gen. Sing.;
b) declinatio quinta, Nom. Sing.;
c) declinatio quinta, Nom. Plur.;
d) declinatio quinta, Acc. Plur.
21. Вкажіть граматичну форму підкресленого іменника в реченні «*Diebus festis Romāni forum Romānum visitāre solēbant*»:
a) declinatio quarta, Dat. Plur.;
b) declinatio quinta, Dat. Plur.;
c) declinatio quarta, Nom. Plur.;
d) declinatio quinta, Abl. Plur.
22. Доповніть речення «*Romāni saepe ... Graecos superābant*» відповідною формою іменника *exercitus, us, m*:
a) exercituum;
b) exercitu;
c) exercitibus;
d) exercitus.
23. Доповніть речення «*... Romanorum opulentorum magnaerant*» відповідною формою іменника *domus, us, f*:
a) domibus;
b) domos;
c) domōrum;
d) domus.

24. Доповніть речення «*Post ... populus Romānus in circo ludos magnificos spectābat*» відповідною формою іменника *meridies, ei, m*:
- meridiem;
 - meridiērum;
 - meridiēi;
 - meridie.
25. Доповніть речення «... *Christiāna iubet non sibi vivēre, sed propinquis*» відповідною формою іменника *fides, ei, f*:
- fides;
 - fide;
 - fidei;
 - fidem.
26. Вкажіть хибну граматичну форму в реченні «*Populi antiqui impētum exercitui Romanōrum timēbant*»:
- Romanōrum;
 - populi;
 - impētum;
 - exercitui.
27. Вкажіть хибну граматичну форму в реченні «*Exercitus Romāni sine metum cum exercitibus aliōrum populōrum pugnābant*»:
- exercitibus;
 - exercitus;
 - populōrum;
 - metum.
28. Вкажіть хибну граматичну форму в реченні «*Romāni meridiēi domi esse solēbant*»:
- Romāni;
 - meridiēi;
 - domi;
 - solēbant.
29. Вкажіть хибну граматичну форму в реченні «*Nomina diem apud Romānos erant: dies Solis, dies Lunae, dies Martis, dies Mercurii, dies Iovis, dies Venēris, dies Saturni*»:
- nomina;
 - dies;
 - diem;
 - erant.
30. Вкажіть, в якому афоризмі є іменники четвертої відміни:
- Maximum ius in veritate est.
 - Ad feliciōra tempōra!
 - Albo lapillo diem notāre.
 - E fructu arbor cognoscitur.

31. Вкажіть, в якому афоризмі є іменники четвертої відміни:
a) Status quo.
b) Anno Domīni.
c) Tabūla rasa.
d) In medias res.
32. Вкажіть, в якому афоризмі є іменники п'ятої відміни відміни:
a) Manus manum lavat.
b) Status quo.
c) Contra spem spero.
d) Usus magister optīmus est.
33. Вкажіть, в якому афоризмі є іменники п'ятої відміни відміни:
a) E fructu arbor cognoscitur.
b) In medias res.
c) Non est fumus absque igne.
d) Antīqua fuērunt olim nova.
34. Доповніть латинський вислів «*Est modus in ...*»:
a) res;
b) rebus;
c) rerum.
d) rem.
35. Доповніть латинський вислів «*Mare verbōrum, gutta ...*»:
a) rerum;
b) diērum;
c) factōrum;
d) nomīnum.
36. Доповніть латинський вислів «*E ... arbor cognoscitur*»:
a) cantu;
b) metu;
c) ritu;
d) fructu.

СТУПЕНІ ПОРІВНЯННЯ ПРИКМЕТНИКІВ І ПРИСЛІВНИКІВ

1. Вищий ступінь порівняння прикметників – це:
 - a) superlatīvus;
 - b) positīvus;
 - c) comparatīvus;
 - d) elatīvus.
2. Найвищий ступінь порівняння прикметників – це:
 - a) superlatīvus;
 - b) positīvus;
 - c) comparatīvus;
 - d) elatīvus.
3. Звичайний ступінь порівняння прикметників – це:
 - a) superlatīvus;
 - b) positīvus;
 - c) comparatīvus;
 - d) elatīvus.
4. Вищий ступінь порівняння вказує на те, що:
 - a) в одному з порівнюваних предметів якість виражена більшою або меншою мірою, ніж у іншому (інших);
 - b) в одному з порівнюваних предметів якість виражена найбільшою або найменшою мірою, ніж у іншому (інших);
 - c) в одному з порівнюваних предметів якість виражена меншою мірою, ніж у іншому (інших);
 - d) в одному з порівнюваних предметів якість виражена більшою, ніж у іншому (інших).
5. Найвищий ступінь порівняння вказує на те, що:
 - a) в одному з порівнюваних предметів якість виражена більшою або меншою мірою, ніж у іншому (інших);
 - b) в одному з порівнюваних предметів якість виражена найбільшою або найменшою мірою, ніж у іншому (інших);
 - c) в одному з порівнюваних предметів якість виражена меншою мірою, ніж у іншому (інших);
 - d) в одному з порівнюваних предметів якість виражена більшою, ніж у іншому (інших).
6. Вищий ступінь порівняння прикметників, які мають неповні форми має значення:
 - a) звичайного ступеня;
 - b) вищого ступеня;
 - c) найвищого ступеня;
 - d) абсолютного найвищого ступеня.

7. Прикметники у вищому ступені змінюються за:
- зразком приголосного типу третьої відміни іменників;
 - зразком голосного типу третьої відміни іменників;
 - зразком мішаного типу третьої відміни іменників;
 - зразком першої або другої відміни іменників.
8. **Superlativus** – це:
- абсолютний найвищий ступінь порівняння;
 - найвищий ступінь порівняння;
 - вищий ступінь порівняння;
 - звичайний ступінь порівняння.
9. **Positivus** – це:
- абсолютний найвищий ступінь порівняння;
 - найвищий ступінь порівняння;
 - вищий ступінь порівняння;
 - звичайний ступінь порівняння.
10. **Comparativus** – це:
- абсолютний найвищий ступінь порівняння;
 - найвищий ступінь порівняння;
 - вищий ступінь порівняння;
 - звичайний ступінь порівняння.
11. Прикметники в найвищому ступені порівняння змінюються за:
- зразком приголосного типу третьої відміни іменників;
 - зразком голосного типу третьої відміни іменників;
 - зразком мішаного типу третьої відміни іменників;
 - зразком першої – другої відмін іменників.
12. Аналітичні ступеневі форми утворюють:
- усі якісні прикметники;
 - прикметники, які в звичайному ступені мають родові закінчення –is, –e;
 - прикметники, які у звичайному ступені мають родові закінчення –us, –a, –um;
 - прикметники, які перед родовим закінченням –us, –a, –um мають голосний –e, –i, –u.
13. Синтетичну форму вищого ступеня утворюємо приєднанням до основи прикметника суфіксів:
- or, –us;
 - issim-;
 - ior, –ius;
 - lim-.
14. Аналітичні форми вищого ступеня утворюємо:
- додаванням до основи прикметника суфіксів;
 - додаванням прислівника *magis* до початкової форми;
 - додаванням прислівника *minus* до початкової форми;

- d) додаванням прислівників *magis* або *minus* до початкової форми.
15. Аналітичні форми найвищого ступеня утворюємо:
- додаванням до основи прикметника суфіксів;
 - додаванням прислівника *maxime* до початкової форми;
 - додаванням прислівника *minime* до початкової форми;
 - додаванням прислівників *maxime* або *minime* до початкової форми.
16. Шість прикметників на *-ilis, -e* утворюють найвищий ступінь порівняння додаванням до основи слова:
- суфікса *-lim-* і родових закінчень;
 - суфікса *-rim-* і родових закінчень;
 - суфікса *-issim-* і родових закінчень;
 - суфікса *-sim-* і родових закінчень;
17. Прикметники, які в звичайному ступені мають закінчення *-er*, утворюють найвищий ступінь порівняння додаванням до:
- форми номінатива чоловічого роду суфікса *-rim-* і родових закінчень;
 - основи прикметника суфікса *-rim-* і родових закінчень;
 - форми номінатива чоловічого роду суфікса *-lim-* і родових закінчень;
 - основи прикметника суфікса *-lim-* і родових закінчень.
18. Більшість прикметників утворює найвищий ступінь порівняння при допомозі суфікса:
- lim-*;
 - issim-*;
 - rim-*;
 - grim-*.
19. Вкажіть відмінок, який вживається з прикметниками в компаративі з метою порівняння:
- Genetivus partitivus*;
 - Ablativus instrumenti*;
 - Ablativus comparationis*;
 - Ablativus temporis*.
20. Вкажіть відмінок, який вживається з прикметниками в суперлативі з метою виділення з ряду однорідних предметів:
- Genetivus partitivus*;
 - Ablativus instrumenti*;
 - Ablativus comparationis*;
 - Ablativus temporis*.
21. Ступені порівняння, форми яких утворені від різних основ, називають:
- аналітичними;
 - синтетичними;

- c) неповними;
d) суплетивними.
22. Ступені порівняння, форми яких утворені від коренів інших частин мови, називають:
- a) аналітичними;
b) синтетичними;
c) неповними;
d) суплетивними.
23. Ступені порівняння, форми яких утворені описовим способом, називають:
- a) аналітичними;
b) синтетичними;
c) неповними;
d) суплетивними.
24. Ступені порівняння, форми яких утворені від коренів інших частин мови, не мають:
- a) gradus positivus;
b) gradus comparativus;
c) gradus superlativus;
d) gradus elativus.
25. Вкажіть прикметник у вищому ступені порівняння:
- a) facilis;
b) maxime varius;
c) brevissimus;
d) longior.
26. Вкажіть прикметник у найвищому ступені порівняння:
- a) parvus;
b) crudelior;
c) fortissimus;
d) magis necessarius.
27. Прикметник *similis*, *e* найвищий ступінь порівняння утворює за допомогою суфікса:
- a) -issim-;
b) -rim-;
c) -lim-;
d) -illim-.
28. Аналітичні ступені порівняння утворює прикметник:
- a) antiquus, a, um;
b) parvus, a, um;
c) necessarius, a, um;
d) Latinus, a, um.
29. Суплетивні ступені порівняння утворює прикметник:
- a) antiquus, a, um;

- b) malus, a, um;
 - c) varius, a, um;
 - d) idoneus, a, um.
30. Прикметник *gracilis, e* утворює найвищий ступінь порівняння шляхом додавання до основи прикметника суфікса:
- a) - issim-;
 - b) -rim-;
 - c) -lim-;
 - d) -ior.
31. Аналітичні ступені порівняння утворює прикметник:
- a) ruber, bra, brum;
 - b) antiquus, a, um;
 - c) varius, a, um;
 - d) facilis, e.
32. Для утворення найвищого ступеня порівняння прикметника *necessarius, a, um* використовуємо прислівник:
- a) magis/minus;
 - b) minus;
 - c) maxime/minime;
 - d) magnopere.
33. Вкажіть прикметник у *gradus superlativus*:
- a) dulcior;
 - b) acerrimus;
 - c) fortius;
 - d) sapiens.
34. Вкажіть вищий ступінь порівняння прикметника *magnus, a, um*:
- a) magnior, magnius;
 - b) magior, magius;
 - c) maior, maius;
 - d) maximus, a, um.
35. Вкажіть прикметник, який у *gradus positivus* має форму *malus, a, um*:
- a) pessimus;
 - b) maior;
 - c) minimus;
 - d) melior.
36. Ступеневих форм не утворює прикметник:
- a) bonus, a, um;
 - b) fortis, e;
 - c) altus, a, um;
 - d) vitreus, a, um.
37. Доповніть речення «*Terra minor est quam ...*»:
- a) solem;

- b) sol;
c) sole;
d) soli.
38. Доповніть речення «*Mensis Februarius ... est quam cetēri menses anni*»:
a) brevior;
b) brevius;
c) breviores;
d) brevissimus.
39. Доповніть речення «*Bona valetūdo melior est ...*»:
a) divitiae;
b) divitiarum;
c) divitiis;
d) divitias.
40. Вкажіть переклад словосполучення «*clarissīmus poētārum*»:
a) найславніший поет;
b) славніший за інших поетів;
c) найславніший з поетів;
d) славний поет.
41. Вкажіть переклад словосполучення «*melior ceteris hominibus*»:
a) кращий ніж інші люди;
b) найкращий з усіх людей;
c) кращий інших людей;
d) найкращі люди.
42. Вкажіть переклад словосполучення «*celeberrīmus scriptōrum Romanōrum*»:
a) найвідоміший з римських поетів;
b) відоміший ніж інші римські поети;
c) найвідоміший римський поет;
d) відоміший інших римських поетів.
43. Вкажіть переклад словосполучення «*pulchrior quam ceterae deae*»:
a) найкрасивіша з усіх богинь;
b) красивіша інших богинь;
c) найкрасивіші богині;
d) красивіша ніж інші богині.
44. Вкажіть, в якому реченні є іменник в *Ablativus comparationis*:
a) *Exempla praecceptis utiliōra sunt.*
b) *Veterrīmus amīcus homīni optīmus est.*
c) *Impunitas semper ad deterīōra invītāt.*
d) *Res publīca mihi carior est quam vita mea.*
45. Вкажіть хибну граматичну форму в реченні «*Pax melior est bellum*»:

- a) pax;
 - b) bellum;
 - c) melior;
 - d) est.
46. Вкажіть хибну граматичну форму в реченні «*Cicero omnium oratorum Romanorum celebrius erat*»:
- a) celebrius;
 - b) oratorum;
 - c) omnium;
 - d) erat.
47. Вкажіть хибну граматичну форму в реченні «*Exempla praeceptis utilior sunt*»:
- a) utilior;
 - b) praeceptis;
 - c) exempla;
 - d) sunt.
48. Вкажіть хибну граматичну форму в реченні «*Omnium gens, quae Galliam incolēbant, fortissimi erant Belgae*»:
- a) fortissimi;
 - b) gens;
 - c) erant;
 - d) Belgae.
49. Доповніть речення «*Aër ... est, quam aqua*» відповідною формою прикметника *levis, e*:
- a) levior;
 - b) levius;
 - c) levissimus;
 - d) levioris.
50. Доповніть речення «*Dolor animi ... est, quam dolor corporis*» відповідною формою прикметника *gravis, e*:
- a) gravior;
 - b) gravius;
 - c) graviores;
 - d) graviora.
51. Доповніть речення «*Bona exempla ... sunt praeceptis*» відповідною формою прикметника *bonus, a, um*:
- a) meliores;
 - b) melior;
 - c) melius;
 - d) meliōra.
52. Доповніть речення «*Bona opinio homīni ... pecuniā est*» відповідною формою прикметника *tutus, a, um*:
- a) tutior;

- b) tutissīma;
 - c) tutius;
 - d) tutiora.
53. Вкажіть граматичну форму підкресленого прикметника в реченні «*Optimum bonum est mens sana in corpore sano*»:
- a) gradus superlativus, neutrum, Nom. Sing., declinatio secunda;
 - b) gradus comparativus, femininum, Nom. Sing., declinatio tertia;
 - c) gradus comparativus, neutrum, Acc. Sing., declinatio tertia;
 - d) gradus superlativus, masculinum, Acc. Sing., declinatio secunda.
54. Вкажіть граматичну форму підкресленого прикметника в реченні «*Croesus Solōne divitiōr, sed Solo Croeso sapientior erat*»:
- a) gradus superlativus, masculinum, Acc. Sing., declinatio secunda;
 - b) gradus comparativus, femininum, Nom. Sing., declinatio prima;
 - c) gradus superlativus, neutrum, Acc. Sing., declinatio secunda;
 - d) gradus comparativus, masculinum, Nom. Sing., declinatio tertia.
55. Вкажіть граматичну форму підкресленого прикметника в реченні «*Nulla urbs tam opulentior et celebrior erat quam Roma*»:
- a) gradus comparativus, masculinum, Nom. Sing., declinatio tertia;
 - b) gradus comparativus, femininum, Nom. Sing., declinatio tertia;
 - c) gradus superlativus, femininum, Nom. Sing., declinatio prima;
 - d) gradus superlativus, masculinum, Nom. Sing., declinatio secunda.
56. Вкажіть ряд, в якому усі прислівники є самостійними:
- a) late, cito;
 - b) nunc, semper;
 - c) atrocīter, velocīter;
 - d) male, bene.
57. Вкажіть, який з прикметників утворює прислівник додаванням до основи суфікса **-e**:
- a) atrox, ocis;
 - b) latus, a, um;
 - c) acer, acris, acre;
 - d) sapiens, entis.
58. Вкажіть, який з прикметників утворює прислівник додаванням до основи суфікса **-o**:
- a) fortis, e;
 - b) velox, ocis;
 - c) citus, a, um;
 - d) Latinus, a, um.
59. Вкажіть, який з прикметників утворює прислівник додаванням до основи суфікса **-iter**:
- a) rarus, a, um;
 - b) velox, ocis;
 - c) citus, a, um;

- d) bonus, a, um.
60. Вкажіть, який з прикметників утворює прислівник додаванням до основи суфікса **-er**:
- a) rarus, a, um;
 - b) velox, ocis;
 - c) prudens, entis;
 - d) bonus, a, um.
61. Вкажіть прислівник, утворений від прикметника третьої відміни:
- a) fortiter;
 - b) incognito;
 - c) bene;
 - d) semper.
62. Вкажіть прислівник у **gradus comparativus**:
- a) cito;
 - b) facillime;
 - c) pigrius;
 - d) bene.
63. Вкажіть прислівник у **gradus superlativus**:
- a) fortiter;
 - b) pessime;
 - c) citius;
 - d) male.
64. Вкажіть прислівник, який у найвищому ступені порівняння має форму **pessime**:
- a) male;
 - b) bene;
 - c) magnopere;
 - d) cito.
65. Вкажіть прислівник, який у найвищому ступені порівняння має форму **plurimum**:
- a) male;
 - b) bene;
 - c) multum;
 - d) parvum.
66. Вкажіть прислівник, який у найвищому ступені порівняння має форму **minime**:
- a) male;
 - b) bene;
 - c) parvum;
 - d) multum.
67. Доповніть ряд ... – **melius** – ...:
- a) bene – optime;
 - b) bonum – optimum;

- c) male – pessime;
 - d) parum – minime.
68. Доповніть ряд *cito* – ... –:
- a) citius – citissimo;
 - b) citius – citissime;
 - c) citior – citius;
 - d) cito – citius.
69. Словосполучення «*fortius cet̃eris Graecis*» перекладаємо:
- a) хоробріше інших греків;
 - b) хоробріше ніж інші греки;
 - c) хоробріше з усіх греків;
 - d) найхоробріше серед греків.
70. Вкажіть речення, в якому є прислівник у *gradus comparativus*:
- a) Recte faciendo neminem time.
 - b) Cras, cras et semper cras et sic dilabitur aetas.
 - c) Turpitude peius est, quam dolor.
 - d) Tunica propior pallio est.

РОЗРЯДИ ЗАЙМЕННИКІВ

1. До розряду *pronomina personalia* належать займенники:
 - a) hic, haec, hoc;
 - b) meus, a, um; tuus, a, um;
 - c) qui, quae, quod;
 - d) ego, tu, nos, vos.
2. До розряду *pronomina possessiva* належать займенники:
 - a) meus, a, um; tuus, a, um; suus, a, um;
 - b) ego, tu, nos, vos;
 - c) is, ea, id;
 - d) qui, quae, quod.
3. До розряду *pronomina demonstrativa* належать займенники:
 - a) meus, a, um; tuus, a, um; suus, a, um;
 - b) ego, tu, nos, vos;
 - c) is, ea, id; hic, haec, hoc;
 - d) qui, quae, quod.
4. До розряду *pronomina relativa* належать займенники:
 - a) meus, a, um; tuus, a, um; suus, a, um;
 - b) ego, tu, nos, vos;
 - c) is, ea, id; ille, illa, illud;
 - d) qui, quae, quod.
5. До розряду *pronomina negativa* належать займенники:
 - a) nemo, nihil;
 - b) ego, tu, nos, vos;
 - c) is, ea, id; ille, illa, illud;
 - d) qui, quae, quod.
6. До розряду *pronomina interrogativa* належать займенники:
 - a) nemo, nihil;
 - b) meus, mea, meum; suus, sua, suum;
 - c) is, ea, id; ille, illa, illud;
 - d) quis, quid.
7. Зворотний займенник не має форм:
 - a) родового відмінка;
 - b) називного відмінка;
 - c) знахідного відмінка;
 - d) давального відмінка.
8. Вкажіть займенник, що виконує функцію особового займенника:
 - a) nullus, a, um;
 - b) qui, quae, quod;
 - c) is, ea, id;
 - d) tuus, a, um.

9. Вкажіть займенник, який відмінюємо за допомогою іменника *res*:
- nihil;
 - qui, quae, quod;
 - ego;
 - tuus, a, um.
10. Прийменник *cum* вживаємо в постпозиції з:
- асс. особових займенників;
 - abl. вказівних займенників;
 - abl. особових займенників;
 - непрямими відмінками присвійних займенників.
11. Із двох паралельних форм *Gen. Plur.* особових займенників друга форма вживається в значенні:
- Genetivus subiectivus;
 - Genetivus partitivus;
 - Genetivus possessivus;
 - Genetivus qualitatis.
12. *Genetivus singularis* усіх вказівних займенників має закінчення:
- eius;
 - i;
 - ius;
 - us.
13. *Dativus singularis* усіх вказівних займенників має закінчення:
- ei;
 - i;
 - ius;
 - io.
14. Вкажіть займенник, що виконує функцію питального і відносного займенників:
- quis;
 - idem, eadem, idem;
 - nullus, a, um;
 - qui, quae, quod.
15. Вкажіть займенник, для якого характерний суплетивізм при відмінюванні:
- nos;
 - ego;
 - tu;
 - vos.
16. Форму особового займенника *mihi* перекладаємо:
- мене;
 - мені;

- с) мною;
d) зі мною.
17. Вкажіть, яку з наведених форм перекладаємо з *vas*:
a) *vestrum*;
b) *vestri*;
c) *vos*;
d) *vobis*.
18. Визначте відмінкову форму підкресленого займенника в реченні «*Quis vestrum fabulam recitare potest?*»:
a) Gen. Sing.;
b) Gen. Plur.;
c) Acc. Sing.;
d) Acc. Plur.
19. Вкажіть переклад речення «*Я люблю свого друга*»:
a) *Amo amicum suum*.
b) *Amo amicum tuum*.
c) *Amo amicum nostrum*.
d) *Amo amicum meum*.
20. Вкажіть переклад граматичної форми «з нами»:
a) *secum*;
b) *mecum*;
c) *tecum*;
d) *nobiscum*.
21. Доповніть речення «*Magister ... fabulam narrat*» формою займенника *nos*:
a) *nobis*;
b) *nostrum*;
c) *nos*;
d) *nostrum*.
22. Займенникові прикметники в *Gen. Sing.* мають закінчення:
a) *-ius*;
b) *-i*;
c) *-iis*;
d) *-eis*.
23. Вкажіть займенниковий прикметник:
a) *tutus, a, um*;
b) *tantus, a, um*;
c) *totus, a, um*;
d) *tuus, a, um*.
24. Вкажіть, з якими займенниками прийменник *cum* вживаємо постпозитивно і пишемо разом:
a) вказівними;
b) присвійними;

- c) заперечними;
d) особовими.
25. Додайте пропущений особовий займенник у вислові «*Dum fortuna ... ridet, multos amicos habes*»:
a) tibi;
b) tu;
c) te;
d) tui.
26. Додайте пропущений особовий займенник у вислові «... *et igni*»:
a) sibi;
b) tibi;
c) mihi;
d) nobis.
27. Вкажіть, в якому афоризмі є зворотний займенник:
a) Nec sibi, nec alteri.
b) Omnia mea mecum porto.
c) Nosce te ipsum.
d) Alter ego.
28. Вкажіть, для якого займенника характерний суплетивізм при відмінюванні:
a) nos;
b) ego;
c) tu;
d) vos.
29. Вкажіть, в якому реченні неправильно вжито займенник:
a) Amamus amicos nostros.
b) Qui non est nobiscum, adversus nos est.
c) Ut te habes?
d) Si vos valetis, bene est, me valeo.
30. Доповніть речення «*Patriam ... amare et defendere debemus*» відповідною формою присвійного займенника:
a) suam;
b) nostram;
c) meam;
d) vestram.
31. Речення «*Ми любимо свого друга*» перекладаємо:
a) Amamus amicum meum.
b) Amamus amicum suum.
c) Amamus amicum tuum.
d) Amamus amicum nostrum.
32. Вкажіть відмінок і число підкресленого займенника в реченні: «*Quis nostrum amico auxilium negabit?*»:

- a) Gen. Sing.;
 - b) Gen. Plur.;
 - c) Acc. Sing.
 - d) Nom. Sing.
33. Вкажіть відмінок займенника в словосполученні «*eo itinēre longo*»:
- a) Dat. Sing.;
 - b) Gen. Sing.;
 - c) Abl. Sing.;
 - d) Acc. Sing.
34. Доповніть речення «*Si apud avum erimus, avus ... fabulas narrabit*» відповідною формою особового займенника:
- a) vobis;
 - b) nobis;
 - c) me;
 - d) te.
35. Доповніть речення «*Discipulus bonus magistris ... semper gratiam habebit*» відповідною формою присвійного займенника:
- a) vestris;
 - b) meis;
 - c) suis;
 - d) nostris.
36. Доповніть речення «*Multi poētae in libris ... Romam antiquam laudant*» відповідною формою присвійного займенника:
- a) tuis;
 - b) suis;
 - c) meis;
 - d) nostris.
37. Доповніть речення «*Vos patriam ... amātis*» відповідною формою присвійного займенника:
- a) nostram;
 - b) vestram;
 - c) tuam;
 - d) suam.
38. Доповніть речення «*Romani in ... pugna multos barbaros occidunt*» відповідною формою вказівного займенника:
- a) eā;
 - b) eam;
 - c) eī;
 - d) eas.
39. Доповніть речення «*Verba ... hominis poenae digna sunt*» відповідною формою вказівного займенника:

- a) illius;
b) illi;
c) illis;
d) illorum.
40. Доповніть речення «*In ... monte Romulus Romam condidit*» відповідною формою вказівного займенника:
a) illius;
b) illi;
c) illo;
d) ille.
41. Доповніть речення «... *dicit?* – *Nemo dicit*» відповідною формою питального займенника:
a) quem;
b) quis;
c) quid;
d) quod.
42. Доповніть речення «... *poetam magis laudant quam Homērum?*» відповідною формою питального займенника:
a) quem;
b) quis;
c) quid;
d) quod.
43. Доповніть речення «*Cras flebunt, ... hodie rident*» відповідною формою відносного займенника:
a) quae;
b) qui;
c) quem;
d) quos.
44. Доповніть речення «*Non est salus in ea civitate, ... cives legibus non parent*» відповідною формою відносного займенника:
a) cui;
b) cuius;
c) qui;
d) quorum.
45. Доповніть речення «... *valde placent, aliis displicent*» відповідною формою зворотного займенника:
a) secum;
b) sibi;
c) sui;
d) se.
46. Доповніть речення «... *nostrum sine culpa est*» відповідною формою заперечного займенника:

- a) nihil;
b) nemo;
c) neminem;
d) nulli.
47. Доповніть речення «*Qui iure suo utitur ... facit iniuriam*» відповідною формою заперечного займенника:
a) nemini;
b) nemo;
c) neminem;
d) nulli.
48. Вкажіть розряд підкресленого займенника в реченні «*Quis vestrum iam in Italia erat?*»:
a) pronomen relativum;
b) pronomen interrogativum;
c) pronomen possessivum;
d) pronomen personale.
49. Вкажіть розряд підкресленого займенника в реченні «*Multi se maxime laudant*»:
a) pronomen relativum;
b) pronomen negativum;
c) pronomen reflexivum;
d) pronomen personale.
50. Вкажіть розряд підкресленого займенника в реченні «*Verba tua semper memoriā tenebimus*»:
a) pronomen relativum;
b) pronomen interrogativum;
c) pronomen possessivum;
d) pronomen personale.
51. Вкажіть розряд підкресленого займенника в реченні «*Iovis frater Neptūnus erat; ille erat maris deus*»:
a) pronomen relativum;
b) pronomen interrogativum;
c) pronomen possessivum;
d) pronomen demonstrativum.
52. Вкажіть розряд підкресленого займенника в реченні «*Cras tibi Romam monstrabo*»:
a) pronomen relativum;
b) pronomen personale;
c) pronomen possessivum;
d) pronomen demonstrativum.
53. Вкажіть граматичну форму підкресленого займенника в реченні «*Deus semper nos et viros cunctos videt*»:

- a) pronomen personale, Nom. Plur.;
- b) pronomen personale, Dat. Plur.;
- c) pronomen personale, Gen. Plur.;
- d) pronomen personale, Acc. Plur.
54. Вкажіть граматичну форму підкресленого займенника в реченні «*Puer multa de se narrat*»:
- a) pronomen personale, Abl. Sing.;
- b) pronomen reflexivum, Acc. Sing.;
- c) pronomen reflexivum, Abl. Sing.;
- d) pronomen personale, Acc. Sing.
55. Вкажіть граматичну форму підкресленого займенника в реченні «*Me studia mea delectant*»:
- a) pronomen possessivum, f, Abl. Sing.;
- b) pronomen possessivum, f, Nom. Sing.;
- c) pronomen possessivum, n, Acc. Plur.;
- d) pronomen possessivum, n, Nom. Plur.
56. Вкажіть граматичну форму підкресленого займенника в реченні «*Amalthēa erat nymp̄ha, quae in montibus insulae Cretae habitabat*»:
- a) pronomen relativum, f, Nom. Sing.;
- b) pronomen possessivum, f, Nom. Sing.;
- c) pronomen interrogativum, n, Acc. Plur.;
- d) pronomen relativum, n, Nom. Plur.
57. Вкажіть граматичну форму підкресленого займенника в реченні «*Qui fodit alteri fovēam, incidit in eam*»:
- a) pronomen relativum, m, Nom. Sing.;
- b) pronomen possessivum, f, Nom. Sing.;
- c) pronomen demonstrativum, f, Acc. Sing.;
- d) pronomen relativum, n, Acc. Sing.
58. Вкажіть граматичну форму підкресленого займенника в реченні «*In idem flumen bis non descendimus*»:
- a) pronomen determinativum, n, Acc. Sing.;
- b) pronomen possessivum, m, Nom. Sing.;
- c) pronomen demonstrativum, f, Acc. Sing.;
- d) pronomen relativum, n, Acc. Sing.
59. Вкажіть граматичну форму підкресленого займенника в реченні «*Non omnes homines de iisdem rebus habent eandem opiniōnem*»:
- a) pronomen determinativum, f, Acc. Sing.;
- b) pronomen possessivum, f, Nom. Sing.;
- c) pronomen determinativum, f, Abl. Plur.;
- d) pronomen relativum, f, Acc. Sing.

ЧАСИ СИСТЕМИ ПЕРФЕКТА В АКТИВІ ТА ПАСИВІ

1. До часів системи перфекта належать:
 - a) praesens, imperfectum, futurum primum;
 - b) perfectum, plusquamperfectum, futurum secundum;
 - c) praesens, imperfectum, perfectum;
 - d) imperfectum, perfectum, plusquamperfectum.
2. Основу *perfecti verbi* визначаємо:
 - a) шляхом відкидання закінчення -і від другої дієслівної форми;
 - b) шляхом відкидання закінчення -о від першої дієслівної форми;
 - c) шляхом відкидання закінчення -um від третьої дієслівної форми;
 - d) шляхом відкидання закінчення -re від четвертої дієслівної форми.
3. Основу *supini* визначаємо:
 - a) шляхом відкидання закінчення -і від другої дієслівної форми;
 - b) шляхом відкидання закінчення -о від першої дієслівної форми;
 - c) шляхом відкидання закінчення -um від третьої дієслівної форми;
 - d) шляхом відкидання закінчення -re від четвертої дієслівної форми.
4. Визначте основу *perfecti verbi* дієслова *credo, credidi, creditum, ęre*:
 - a) credid-;
 - b) cred-;
 - c) crede-;
 - d) credi-.
5. Визначте основу *perfecti verbi* дієслова *do, dedi, datum, ęre*:
 - a) da-;
 - b) ded-;
 - c) dat-;
 - d) dedi-.
6. Визначте основу *supini* дієслова *noto, ęvi, ętum, ęre*:
 - a) not-;
 - b) notav-;
 - c) nota-;
 - d) notat-.
7. Визначте основу *supini* дієслова *dico, dixi, dictum, ęre*:
 - a) dict-;
 - b) dix-;
 - c) dic-;
 - d) dice.
8. Вкажіть спосіб утворення перфекта дієслова *mordeo, momordi, morsum, ęre*:
 - a) суплетивний перфект;
 - b) сигматичний перфект;

- с) перфект з редуплікацією;
d) перфект з суфіксом -u.
9. Вкажіть спосіб утворення перфекта дієслова *sum, fui, –, esse*:
a) суплетивний перфект;
b) сигматичний перфект;
с) перфект з редуплікацією;
d) перфект з суфіксом -u.
10. Вкажіть спосіб утворення перфекта дієслова *rego, rexi, rectum, ęre*:
a) суплетивний перфект;
b) сигматичний перфект;
с) перфект з редуплікацією;
d) перфект з суфіксом -u.
11. Вкажіть спосіб утворення перфекта дієслова *erro, ąvi, ątum, ąre*:
a) суплетивний перфект;
b) сигматичний перфект;
с) перфект з редуплікацією;
d) перфект з суфіксом -v.
12. Кореневий голосний «*ą*» дієслів третьої дієвідміни в основі перфекта змінюється на:
a) *ę*;
b) *i*;
с) *ą*;
d) *ae*.
13. *Plusquamperfectum* – це:
a) минулий час доконаного виду;
b) минулий час недоконаного виду;
с) майбутній час доконаного виду;
d) давноминулий час.
14. *Futurum secundum* – це:
a) майбутній час доконаного виду;
b) майбутній час недоконаного виду;
с) минулий час доконаного виду;
d) минулий час недоконаного виду.
15. *Perfectum, plusquamperfectum* і *futurum secundum activi* утворюємо від основи:
a) *praesentis verbi*;
b) *supini*;
с) *perfecti*;
d) *infecti verbi*.
16. Давноминулий час виражає дію, яка:
a) відбулася раніше іншої минулої дії;

- b) закінчилась у минулому безвідносно до її тривалості;
 - c) відбулася пізніше іншої минулої дії;
 - d) відбувається тепер.
17. Майбутній час доконаного виду виражає дію, яка:
- a) відбудеться раніше іншої майбутньої дії;
 - b) відбудеться пізніше іншої майбутньої дії;
 - c) закінчилась у минулому безвідносно до її тривалості;
 - d) відбудеться у майбутньому.
18. **Plusquamperfectum indicativi activi** утворюємо:
- a) додаванням до основи perfecti verbi особових закінчень активного стану;
 - b) додаванням до основи perfecti verbi суфікса -erita особових закінчень активного стану;
 - c) додаванням до основи perfecti verbi суфікса -erata особових закінчень активного стану;
 - d) додаванням до основи perfecti verbi суфікса -rita особових закінчень активного стану.
19. **Futurum secundum indicativi activi** утворюємо:
- a) додаванням до основи perfecti verbi особових закінчень активного стану;
 - b) додаванням до основи perfecti verbi суфікса -erita особових закінчень активного стану;
 - c) додаванням до основи perfecti verbi суфікса -erata особових закінчень активного стану;
 - d) додаванням до основи perfecti verbi суфікса -rita особових закінчень активного стану.
20. **Participium perfecti passivi** – це:
- a) дієприкметник теперішнього часу активного стану;
 - b) дієприкметник майбутнього часу активного стану;
 - c) дієприкметник минулого часу пасивного стану;
 - d) дієприкметник минулого часу активного стану.
21. **Participium perfecti passivi** утворюємо:
- a) додаванням до основи інфекта родових закінчень -us, -a, -um;
 - b) додаванням до основи перфекта родових закінчень -us, -a, -um;
 - c) додаванням до інфінітива родових закінчень -us, -a, -um;
 - d) додаванням до основи супіна родових закінчень -us, -a, -um.
22. Часи системи перфекта в пасивному стані утворюємо поєднанням з дієсловом **sum, fui, –, esse**:
- a) participium futuri activi;
 - b) participium perfecti passivi;
 - c) participium praesentis activi;
 - d) participium praesentis passivi.

23. *Perfectum indicativi passivi* утворюємо додаванням до *participium perfecti passivi* основного дієслова форми допоміжного дієслова *sum, fui, –, esse* в:
- perfectum indicativi activi;
 - imperfectum indicativi activi;
 - futurum primum indicativi activi;
 - praesens indicativi activi.
24. *Plusquamperfectum indicativi passivi* утворюємо додаванням до *participium perfecti passivi* основного дієслова форми допоміжного дієслова *sum, fui, –, esse* в:
- perfectum indicativi activi;
 - imperfectum indicativi activi;
 - futurum primum indicativi activi;
 - praesens indicativi activi.
25. *Futurum secundum indicativi passivi* утворюємо додаванням до *participium perfecti passivi* основного дієслова форми допоміжного дієслова *sum, fui, –, esse* в:
- perfectum indicativi activi;
 - imperfectum indicativi activi;
 - futurum primum indicativi activi;
 - praesens indicativi activi.
26. Вкажіть паралельне закінчення третьої особи множити минулого часу доконаного виду дійсного способу активного стану:
- it;
 - ēre;
 - nt;
 - erant.
27. Вкажіть особове закінчення, що не є характерним для давноминулого часу дійсного способу активного стану:
- m;
 - o;
 - nt;
 - tis.
28. Вкажіть особове закінчення, що не є характерне для давноминулого часу дійсного способу активного стану:
- ērunt;
 - tis;
 - mus;
 - s.
29. Вкажіть особове закінчення, що не є характерним для минулого часу доконаного виду дійсного способу активного стану:
- it;
 - ērunt;

- c) -isti;
d) -tis.
30. Вкажіть особове закінчення, що не є характерним для майбутнього часу доконаного виду дійсного способу активного стану:
a) -m;
b) -o;
c) -nt;
d) -tis.
31. Вкажіть особове закінчення, що не є характерним для майбутнього часу доконаного виду дійсного способу активного стану:
a) -o;
b) -istis;
c) -nt;
d) -mus.
32. Вкажіть форму третьої особи однини дієслова *duco, duxi, ductum, ẽre* в *perfectum indicativi activi*:
a) ducēbat;
b) duxit;
c) ducit;
d) ducet.
33. Вкажіть за формою третьої особи множини дієслово в *perfectum indicativi activi*:
a) narrant;
b) laborābant;
c) clamavērint;
d) ornavērunt.
34. Вкажіть за формою другої особи множини дієслово в *perfectum indicativi activi*:
a) delevistis;
b) narrātis;
c) audiverātis;
d) dicebātis.
35. Вкажіть дієслівну форму в *plusquamperfectum indicativi activi*:
a) pepulit;
b) ornavērant;
c) delevērunt;
d) audiveris.
36. Вкажіть дієслівну форму в *plusquamperfectum indicativi activi*:
a) scripsit;
b) petivērat;
c) dedit;
d) credidērit.

37. Вкажіть дієслівну форму в *futurum secundum indicativi activi*:
a) portavērant;
b) fecērunt;
c) eduxi;
d) laudavēro.
38. Вкажіть дієслівну форму в *futurum secundum indicativi activi*:
a) delevērunt;
b) laudābunt;
c) audiverāmus;
d) punivēris.
39. Вкажіть дієслівну форму в *perfectum indicativi passivi*:
a) laudāti sumus;
b) audītus eram;
c) delētus erit;
d) pinīti eritis.
40. Вкажіть дієслівну форму в *plusquamperfectum indicativi passivi*:
a) descripta erat;
b) delēti sunt;
c) punītus erit;
d) laudāta est.
41. Вкажіть дієслівну форму в *futurum secundum indicativi passivi*:
a) descripti erant;
b) delētus est;
c) punītus erit;
d) laudāti estis.
42. Вкажіть переклад дієслівної форми *laudavistis*:
a) ви хвалите;
b) ви хвалили;
c) ви хвалитимете;
d) ви похвалили.
43. Вкажіть переклад дієслівної форми *fecit*:
a) він зробив;
b) він робив;
c) він зробить;
d) він колись зробив.
44. Вкажіть переклад дієслівної форми *narravērat*:
a) він розповідав;
b) він розповість;
c) він розповів;
d) він колись розповів.
45. Вкажіть переклад дієслівної форми *delevēram*:
a) я колись зруйнував;
b) я зруйнував;

- c) я зруйную;
d) я руйную.
46. Вкажіть переклад дієслівної форми *puniverimus*:
a) ми карали;
b) ми каратимемо;
c) ми покараємо;
d) ми караємо.
47. Вкажіть переклад дієслівної форми *ornaveris*:
a) ти прикрашатимеш;
b) ти прикрасив;
c) ти прикрашаєш;
d) ти прикрасиш.
48. Вкажіть переклад дієслівної форми *laudata est*:
a) його похвалили;
b) її похвалили;
c) його похвалять;
d) її похвалять.
49. Вкажіть переклад дієслівної форми *victi sunt*:
a) їх колись перемогли;
b) їх переможуть;
c) їх перемогли;
d) їх перемагатимуть.
50. Вкажіть речення, в якому присудок виражений дієсловом у *perfectum indicativi activi*:
a) Mea soror epistulam scripsit.
b) Troia a Graecis delēta est.
c) Cicero orator clarus erat.
d) Italia est patriae linguae Latinae.
51. Вкажіть речення, в якому присудок виражений дієсловом у *plusquamperfectum indicativi activi*:
a) Romani corpus Tiberii mortui in Tiberim praecipitaverant.
b) Tarquinius Superbus, ultimus rex Romanorum, cognomen suis moribus meruit.
c) Salus rei publicae suprema lex est.
d) Homines amplius oculis, quam auribus credunt.
52. Вкажіть речення, в якому присудок виражений дієсловом у *futurum secundum indicativi activi*:
a) Infelici homini vita longa est, felici brevis.
b) In libris antiquis magnam copiam sententiarum egregiarum inveniētis.
c) Veros amicos pecuniā non parābis.
d) Si te rogavero aliquid, nonne respondēbis?

53. Вкажіть речення, в якому присудок виражений дієсловом у *perfectum indicativi passivi*:

- a) Gloria victoriārum Romanōrum magna erat apud popūlos antīquos.
- b) Labyrinthus a Daedālo artifice in Creta insūla aedificātus erat.
- c) Non prius dormiēmus, quam negotia nostra finīta erunt.
- d) Roma a fratrībūs Romūlo et Remo condīta est.

54. Вкажіть речення, в якому присудок виражений дієсловом у *plusquamperfectum indicativi passivi*:

- a) Italia Alpībūs, quasi vallō, contra barbāras gentes natūrā ipsā munīta est.
- b) Ubi epistūlas, quae a te scriptae erunt, acceperō, tibi statim rescribam.
- c) Si concordia bellis civilībūs perturbāta erit, omnes cives misēri erunt.
- d) Babylon altis muris cincta erat.

55. Вкажіть речення, в якому присудок виражений дієсловом у *futurum secundum indicativi passivi*:

- a) Postquam Helvetii a Caesāre victi erant, multae gentes Galliae eum auxilio contra Germānos vocaverunt.
- b) Paris a Priāmo rege in Graeciam missus est.
- c) Tarquinius Superbus a Romanis expulsus est.
- d) Legātus in extrēmas regiones Galliae a Caesāre missus erit.

56. Вкажіть час підкресленого дієслова в реченні «*Reliquias theatri, quod Augustus in Roma aedificaverat, hodie quoque spectamus*»:

- a) perfectum indicativi activi;
- b) futurum secundum indicativi activi;
- c) imperfectum indicativi activi;
- d) plusquamperfectum indicativi activi.

57. Вкажіть час підкресленого дієслова в реченні «*Ubi aliquid audivero, scribam ad te*»:

- a) perfectum indicativi activi;
- b) futurum secundum indicativi activi;
- c) imperfectum indicativi activi;
- d) plusquamperfectum indicativi activi.

58. Вкажіть час підкресленого дієслова в реченні «*Herodotus, scriptor Graecus, multarum gentium mores descripsit*»:

- a) perfectum indicativi activi;
- b) futurum secundum indicativi activi;
- c) imperfectum indicativi activi;
- d) plusquamperfectum indicativi activi.

59. Вкажіть час підкресленого дієслова в реченні «*Eloquentia data est multis, sapientia paucis*»:

- a) perfectum indicativi passivi;

- b) imperfectum indicativi passivi;
c) plusquamperfectum indicativi passivi;
d) futurum secundum indicativi passivi.
60. Вкажіть час підкресленого дієслова в реченні «*Multa bella a Romānis terra marique gesta sunt*»:
a) perfectum indicativi passivi;
b) imperfectum indicativi passivi;
c) plusquamperfectum indicativi passivi;
d) futurum secundum indicativi passivi.
61. Вкажіть час підкресленого дієслова в реченні «*Cicēro consul a senatoribus Romānis pater patriae nominatus erat*»:
a) perfectum indicativi passivi;
b) imperfectum indicativi passivi;
c) plusquamperfectum indicativi passivi;
d) futurum secundum indicativi passivi.
62. Вкажіть час підкресленого дієслова в реченні «*Non prius dormiēmus, quam negotia nostra finīta erunt*»:
a) perfectum indicativi passivi;
b) imperfectum indicativi passivi;
c) plusquamperfectum indicativi passivi;
d) futurum secundum indicativi passivi.
63. Доповніть речення «*Xerxes Asiam et Europam ponte ...*» присудком у *perfectum indicativi activi*:
a) iungit;
b) iunxit;
c) iungebat;
d) iunxerat.
64. Доповніть речення «*Herodōtus, scriptor Graecus, multārum gentium mores ...*» присудком у *perfectum indicativi activi*:
a) descibet;
b) descripserit;
c) describebat;
d) descripsit.
65. Доповніть речення «*Sententiam mutabitis, si omnia ...*» відповідною формою присудка:
a) audiveritis;
b) audietis;
c) audiveratis;
d) audivistis.
66. Доповніть речення «*Si te ... aliquid, nonne respondebis*» відповідною формою присудка:
a) rogavi;
b) rogaveram;

- c) rogabo;
d) rogavero.
67. Доповніть речення «*Alexander Magnus Thebas delevit, quae diu ...*» відповідною формою присудка:
a) florent;
b) florere;
c) floruerant;
d) floruerint.
68. Доповніть речення «*Romani Gallos, qui in Italiam ..., ceciderunt*» відповідною формою присудка:
a) irrumpunt;
b) irruperint;
c) irruperunt;
d) irruperant.
69. Доповніть речення «*Anno decimo Troia a Graecis ...*» присудком у *perfectum indicativi passivi*:
a) deleta sunt;
b) deleta erit;
c) deleta erat;
d) deleta est.
70. Доповніть речення «*Athenae a Xerxe ...*» присудком у *plusquamperfectum indicativi passivi*:
a) deleta sunt;
b) deleta est;
c) deletae erant;
d) deletae erunt.
71. Доповніть речення «*Belli finis erit, si rex ab hostibus ...*» присудком у *futurum secundum indicativi passivi*:
a) occissus est;
b) occissus erit;
c) occissus erat;
d) occissi erunt.
72. Вкажіть речення, в якому допущено помилку:
a) Civitas Romana multos annos floruit.
b) Captivi militum praeda fuit.
c) Graeci Troiam deleverunt.
d) Grave vulnus amicus meus accerpit.
73. Вкажіть речення, в якому допущено помилку:
a) Pythagoras primus se appelavit philosophum.
b) Ascanius, filius Aeneae, Albam longam condidit.
c) Medici antiqui multa de morbis scripsit.
d) Romulus urbem novam in Palatino monte constituit.

74. Вкажіть речення, в якому допущено помилку:
- Si agrum non araveris, fruges frustra expectaveris.
 - Si te rogavero aliquid, nonne respondebis.
 - Caesar pontem, quem in Rheno fecerat, paulo post rescidit.
 - Themistocles restituit muros, quos persae delent.
75. Вкажіть речення, в якому допущено помилку:
- Socii Ulixis a Polyphemo interfecti sunt.
 - Litterae a Phoenibus inventa est.
 - Cicero a senatoribus pater patriae nominatus est.
 - Alexander magnus ab Aristotele eruditus est.
76. Вкажіть речення, у якому допущено помилку:
- Forum Romanum ab Augusto aedificatum est.
 - Multorum aures clausae veritatis sunt.
 - Tota civitas Helvetiōrum in quattuor pagos divisa fuerat.
 - Magna Italiae pars olim a regē Pyrrhō vastata est.
77. Вкажіть переклад речення «*Tarquinius Superbus fuit ultimus rex Romanōrum*»:
- Тарквіній Гордий був останнім царем римлян.
 - Тарквіній Гордий – це останній римський цар.
 - Тарквінія Гордого назвали останнім римським царем.
 - Римляни вважали Тарквінія Гордого царем.
78. Вкажіть переклад речення «*Milites Romini multas urbes in Gallia expugnāvērunt*»:
- Римські воїни завоювали в Галлії численні міста.
 - Римляни завоювали значну частину Галлії.
 - Численні міста Галлії завойовані римлянами.
 - Воїни-римляни завоювали Галлію.
79. Вкажіть переклад речення «*Poetae Graeci in libris suis de ingenio Aesopi narravērunt*»:
- Грецькі поети розповідають про талант Езопа.
 - У книгах грецьких поетів ми читаємо про Езопа.
 - Грецькі поети у своїх книгах розповіли про талант Езопа.
 - Поети Греції описали у творах талант Езопа.
80. Вкажіть переклад речення «*Urbes deletae erant*»:
- Міста були раніше зруйновані.
 - Міста були зруйновані.
 - Міста будуть зруйновані.
 - Міста руйнуються.
81. Поставте речення «*Annō decimō Graeci Troiam expugnāvērunt*» у пасивному стані:
- Annō decimō Troia a Graecis expugnāta erat.
 - Annō decimō Troia Graecis expugnāta est.

- c) Annō decimō Troia Graecis expugnāta erit.
d) Annō decimō Troia a Graecis expugnāta est.
82. Поставте речення «*Discipuli fabulam de Iove legerint*» у пасивному стані:
- a) Fabulae de Iove a discipulis lecti erunt.
b) Fabula de Iove a discipulis legitur.
c) Fabulae de Iove a discipulis lectae sunt.
d) Fabula de Iove a discipulis lecta erit.
83. Поставте речення «*Romūlus, Martis filius, urbem novam condidit*» у пасивному стані:
- a) Urbs nova Romūlō, Martis filiō, condīta est.
b) Urbs nova Romūlō, Martis filiō, condīta erit.
c) Urbs nova a Romūlō, Martis filiō, condīta erat.
d) Urbs nova a Romūlō, Martis filiō, condīta est.
84. Вкажіть, в якому афоризмі є форми «*futurum secundum indicativi activi*»:
- a) Veni, vidi, vici.
b) Alea iacta est.
c) Littēra scripta manet.
d) Si fuēris Romae, Romāno vivīto more.
85. Вкажіть, в якому афоризмі є форми «*perfectum indicativi activi*»:
- a) Galina scripsit.
b) Qui scribit, bis legit.
c) Vox clamantis in deserto.
d) Non semper erit aestas.

ЧИСЛІВНИКИ

1. Вкажіть числівник, який належить до розряду *Numeralia cardinalia*:
 - a) singuli, ae, a;
 - b) quartus, a, um;
 - c) ducenti, ae, a;
 - d) centum.
2. Вкажіть числівник, який належить до розряду *Numeralia ordinalia*:
 - a) vicesimus, a, um;
 - b) tres, tria;
 - c) seni, ae, a;
 - d) bis.
3. Вкажіть числівник, який належить до розряду *Numeralia distributiva*:
 - a) bini, ae, a;
 - b) septies;
 - c) octavus, a, um;
 - d) undecim.
4. Вкажіть числівник, який належить до розряду *Numeralia adverbialia*:
 - a) ter;
 - b) tricesimus, a, um;
 - c) quini, ae, a.
 - d) nonaginta.
5. Числівник *novies* належить до розряду:
 - a) Numeralia distributiva;
 - b) Numeralia adverbialia;
 - c) Numeralia ordinalia;
 - d) Numeralia cardinalia.
6. Числівник *octoni, ae, a* належить до розряду:
 - a) Numeralia distributiva;
 - b) Numeralia adverbialia;
 - c) Numeralia ordinalia;
 - d) Numeralia cardinalia.
7. Числівник *duodecimus, a, um* належить до розряду:
 - a) Numeralia distributiva;
 - b) Numeralia adverbialia;
 - c) Numeralia ordinalia;
 - d) Numeralia cardinalia.

8. Числівник *duodeviginti* належить до розряду:
- Numeralia distributiva;
 - Numeralia adverbialia;
 - Numeralia ordinalia;
 - Numeralia cardinalia.
9. Кількісні числівники – це:
- Numeralia cardinalia;
 - Numeralia distributiva;
 - Numeralia ordinalia;
 - Numeralia adverbialia.
10. Розділові числівники – це:
- Numeralia cardinalia;
 - Numeralia distributiva;
 - Numeralia ordinalia;
 - Numeralia adverbialia.
11. Прислівникові числівники – це:
- Numeralia cardinalia;
 - Numeralia distributiva;
 - Numeralia ordinalia;
 - Numeralia adverbialia.
12. Порядкові числівники – це:
- Numeralia cardinalia;
 - Numeralia distributiva;
 - Numeralia ordinalia;
 - Numeralia adverbialia.
13. Кількісний числівник **28** латинською мовою звучить:
- duodetriginta;
 - viginti octo;
 - duodeviginti;
 - octo et viginti.
14. Вкажіть числівник, який належить до розряду *Numeralia ordinalia*:
- deni, ae, a;
 - vicesimus, a, um;
 - duo, ae, o;
 - trecenti, ae, a.
15. Порядкові числівники в латинській мові з іменником:
- не узгоджуються;
 - узгоджуються тільки в роді;
 - узгоджуються в роді, числі та відмінку;
 - узгоджуються в роді і числі.
16. Вкажіть, які з наведених числівників є прислівниковими:
- singuli, bini, terni;

- b) unus, duo, tres;
 - c) semel, bis, ter;
 - d) primus, secundus, tertius.
17. Вкажіть, які з наведених числівників є порядковими:
- a) singuli, bini, terni;
 - b) unus, duo, tres;
 - c) semel, bis, ter;
 - d) primus, secundus, tertius.
18. Вкажіть, які кількісні числівники змінюються:
- a) 2, 5, 100, 500;
 - b) 100, 200, 700, 1000;
 - c) 1, 2, 3, 200;
 - d) 3, 9, 11, 600.
19. Розділові числівники утворюються за допомогою суфікса:
- a) -ies;
 - b) -ter;
 - c) -en;
 - d) -n.
20. Числівник *milia* в множині завжди вимагає:
- a) Nominativus;
 - b) Accusativus;
 - c) Genetivus;
 - d) Dativus.
21. Словосполучення «*три троянди*» латинською мовою перекладаємо:
- a) tria rosa;
 - b) trecentae rosae;
 - c) tres rosae;
 - d) tertiae rosae.
22. Вкажіть відмінок числівника *duo, ae, o* у виразі «*Duabus sellis sedere*»:
- a) Dativus;
 - b) Ablativus;
 - c) Genetivus;
 - d) Accusativus.
23. Вкажіть відмінок числівника в реченні «*Romulus et Remus seaculō octavō ante aeram nostram Romam condunt*»:
- a) Ablativus auctoris;
 - b) Ablativus temporis;
 - c) Ablativus instrumenti;
 - d) Ablativus comparationis.
24. *Accusativus temporis* у латинській мові вказує на:
- a) час тривалості дії;

- b) час виконання дії;
 - c) невизначений час;
 - d) періодичність подій.
25. Римською цифрою **D** позначають число:
- a) 50;
 - b) 1000;
 - c) 500;
 - d) 10.
26. Вкажіть запис числа **1974** римськими цифрами:
- a) MDCCCCLXXIV;
 - b) MCMLXXIV;
 - c) CMLXIV;
 - d) MMCMLIV.
27. Вкажіть запис числа **MDCLXII** арабськими цифрами:
- a) 1962;
 - b) 1642;
 - c) 1662;
 - d) 1292.
28. **Kalendae** в Римі – це:
- a) сьомий день місяця;
 - b) тринадцятий день місяця;
 - c) перший день місяця;
 - d) десятий день місяця.
29. Вкажіть, в яких місяцях Нони припадали на 7 число, а Іди – на 15 число:
- a) December, September, Julius, Aprilis;
 - b) September, October, November;
 - c) Martius, Maius, Julius, October;
 - d) Januarius, Julius, November.
30. Реформу римського календаря провів:
- a) Октавіан Август;
 - b) Гай Юлій Цезар;
 - c) Марк Туллій Цицерон;
 - d) Ромул.
31. Ter quaterna sunt:
- a) duodecim;
 - b) tredecim;
 - c) duodeviginti;
 - d) septem.
32. Octo et viginti sunt:
- a) duodeviginti;
 - b) duodetriginta;
 - c) viginti octo;

- d) octo et viginti.
33. Вкажіть розряд числівників у реченні «*Februarius duodetriginta vel undetriginta dies habet*»:
- a) Numeralia cardinalia;
 - b) Numeralia distributiva;
 - c) Numeralia ordinalia;
 - d) Numeralia adverbialia.
34. Вкажіть числівники в реченні «*Condita est Carthāgo septuaginta duōbus annis ante, quam Roma*»:
- a) duobus, annis;
 - b) septuaginta, duobus;
 - c) septuaginta, ante;
 - d) ante, quam.
35. У 44 р. до н.е. місяць *Quintilis* отримав назву:
- a) Iulius;
 - b) Augustus;
 - c) November;
 - d) Martius.
36. Nonis Februariis – це:
- a) 5 лютого;
 - b) 1 лютого;
 - c) 13 лютого;
 - d) 28 лютого.
37. Lunae dies – це:
- a) понеділок;
 - b) середа;
 - c) субота;
 - d) четвер.
38. Вкажіть, в якому афоризмі є кількісні числівники:
- a) Primus inter pares.
 - b) Homo trium litterarum.
 - c) Omnia mea mecum porto.
 - d) Primum vivere, deinde philosophare.
39. Quodraginta quinque et quattor sunt ...:
- a) undequinquaginta;
 - b) quodraginta novem;
 - c) undequodraginta;
 - d) quinquaginta novem.
40. Словосполучення «*три тисячі книг*» перекладаємо:
- a) tria milia librōrum;
 - b) tria milia libros;
 - c) tres mille libros;
 - d) tres milia librorum.

41. Кількісні числівники від *II* до *17* утворюються приєднанням до основи числівника елемента:
- a) -centi;
 - b) -ginta;
 - c) -dĕcim;
 - d) -genta.
42. Доповнити речення «*In legiōne Romāna sex ... milĭtum erat*»:
- a) milia;
 - b) milium;
 - c) milĭbus;
 - d) mille.
43. Словосполучення «*annō septuagesimō secundō ante aeram nostram*» перекладаємо:
- a) 72 рік до н.е.;
 - b) у 72 році;
 - c) у 72 році до н.е.;
 - d) 72-им роком до нашої ери.

**ВІДКЛАДНІ ТА НАПІВВІДКЛАДНІ ДІЄСЛОВА.
НЕПРАВИЛЬНІ ДІЄСЛОВА.
ГЕРУНДІЙ І ГЕРУНДИВ. СУПІН**

1. Вкажіть кількість основних форм відкладних дієслів:
 - a) дві;
 - b) три;
 - c) чотири;
 - d) п'ять.
2. Відкладні дієслова:
 - a) не відмінюються;
 - b) відмінюються в активному стані;
 - c) відмінюються в пасивному стані;
 - d) відмінюються в активі і пасиві.
3. Напіввідкладні дієслова утворюють:
 - a) форми лише активного стану;
 - b) форми лише пасивного стану;
 - c) одні форми в активному стані, а інші в пасивному;
 - d) форми системи інфекта.
4. Вкажіть дієслово, що належить до *verba deponentia*:
 - a) soleo, solitus sum, solere;
 - b) hortor, atus sum, ari;
 - c) sum, fui, -, esse;
 - d) revertor, reverti, reverti.
5. Вкажіть час дієслова *loquuntur*:
 - a) praesens indicativi;
 - b) plusquamperfectum indicativi;
 - c) futurum primum indicativi;
 - d) perfectum indicativi.
6. Форму дієслова *arbitratus est* перекладаємо:
 - a) він оцінив;
 - b) його оцінили;
 - c) він оцінював;
 - d) він оцінює.
7. Вкажіть граматичну форму в другій особі множини теперішнього часу дійсного способу:
 - a) utitur;
 - b) comitatis;
 - c) pollicemini;
 - d) hortabantur.

8. Форму дієслова *gaudebimus* перекладаємо:
- радіймо;
 - ми раділи;
 - ми радітимемо;
 - ми зраділи.
9. Вкажіть час дієслова в реченні «*Non moriuntur opēra poētārum clarōrum*»:
- praesens indicatīvi;
 - perfectum indicatīvi;
 - imperfectum indicatīvi;
 - futūrum primum indicatīvi.
10. Доповніть речення «*Hic mortui vivunt et muti ...*»:
- loqui;
 - loquebantur;
 - loquuntur;
 - loquor.
11. Граматична форма *ii (ivi)* є формою дієслова:
- edo;
 - sum;
 - fio;
 - eo.
12. Граматична форма *tuleram* – це plusquamperfectum indicatīvi асїві дієслова:
- eo;
 - sum;
 - fio;
 - fero.
13. Доповніть речення «*Haurit aquam cribro, qui discēre ... sine libro*»:
- vis;
 - velle;
 - vult;
 - volui.
14. Доповніть речення «*Audire discere, si nescis ...*»:
- loqui;
 - locutus sum;
 - loquor;
 - loquar.
15. Вкажіть дієслівну форму в *perfectum indicatīvi passīvi*:
- factus est;
 - factus eram;
 - fiunt;
 - factus eris.

16. Вкажіть переклад дієслова *transfero*:
- a) переносити;
 - b) відносити;
 - c) вносити.
 - d) доносити.
17. Дієслово *aio* належить до:
- a) verba anomala;
 - b) verba defectīva;
 - c) verba composita;
 - d) verba transitīva.
18. Дієслово *nolo* в третій особі множини теперішнього часу дійсного способу має форму:
- a) nolent;
 - b) nolunt;
 - c) noluerint;
 - d) noluērunt.
19. Герундій – це:
- a) віддієслівний прикметник;
 - b) віддієслівний іменник;
 - c) віддієслівний займенник;
 - d) дієприкметник.
20. Герундив – це:
- a) віддієслівний прикметник;
 - b) віддієслівний іменник;
 - c) віддієслівний займенник;
 - d) дієприкметник.
21. Герундив відмінюється за зразком:
- a) третьої відміни;
 - b) не відмінюється;
 - c) четвертої відміни;
 - d) першої і другої відміни.
22. Герундив близький за значенням до:
- a) дієприкметника майбутнього часу пасивного стану зі значенням необхідності;
 - b) дієприкметника минулого часу пасивного стану;
 - c) інфінітива;
 - d) дієприкметника теперішнього часу активного стану.
23. Вкажіть переклад форми «*той, якого слід хвалити*»:
- a) laudandī;
 - b) laudando;
 - c) laudandus;
 - d) laudanda.

24. Вкажіть, з яким прийменником вживається герундій для вираження мети:
- a) ab;
 - b) ad;
 - c) de;
 - d) in.
25. Вкажіть переклад форми герундія перекладається «для читання»:
- a) ad legendum;
 - b) legendi;
 - c) legendo;
 - d) ab legendo.
26. Вкажіть, яка форма є герундієм:
- a) ad legendum;
 - b) legendi;
 - c) legendo;
 - d) ab legendo.
27. Доповніть речення «*Homīnis mens ... alitur*»:
- a) discendo;
 - b) discendi;
 - c) ad discendum;
 - d) discendam.
28. Ablativus gerundii:
- a) має значення обставини способу дії;
 - b) має значення Dativus finalis;
 - c) служить означенням до слів, після яких в українській мові вживається родовий відмінок
 - d) служить для вираження мети.
29. Доповніть речення «*Nulla aetas ... sera est*»:
- a) discendo;
 - b) discendi;
 - c) ad discendum;
 - d) discendam.
30. Доповніть речення «*Ars rei publicae ... difficilis est*»:
- a) regendae;
 - b) regendi;
 - c) regendam;
 - d) regendo.

СИНТАКСИЧНІ КОНСТРУКЦІЇ

1. Яка дієслівна форма вимагає після себе вживання звороту *Accusatīvus cum infinitīvo*:
 - a) videor;
 - b) dicunt;
 - c) putatur;
 - d) traditur.
2. У звороті *Accusatīvus cum infinitīvo* логічний підмет виражається:
 - a) Nom.;
 - b) Acc.;
 - c) Gen.;
 - d) Dat.
3. Зворот *Accusatīvus cum infinitīvo* вживається після дієслів:
 - a) verba dicendī, verba putandī;
 - b) verba anomala;
 - c) verba transitiva;
 - d) verba composite cum esse.
4. *Accusatīvus* у звороті *Accusatīvus cum infinitīvo* виступає в ролі:
 - a) логічного додатка;
 - b) логічного присудка;
 - c) логічного підмета;
 - d) непрямого додатка.
5. *Infinitivus perfecti passivi* утворюється за схемою:
 - a) основа perfecti + суфікс -isse-;
 - b) ppp + infinitivus praesentis дієслова esse;
 - c) основа praesentis verbi + ri;
 - d) supinum + iri.
6. Вкажіть дієслівну форму в *infinitivus futuri activi*:
 - a) auditorus, a, um esse;
 - b) describi;
 - c) amavisse;
 - d) nominatus, a, um esse.
7. Вкажіть дієслівну форму в *infinitivus futuri passivi*:
 - a) ornaturus, a, um esse;
 - b) laudavisse;
 - c) scriptum iri;
 - d) ducere.
8. Вкажіть дієслівну форму в *infinitivus perfecti activi*:
 - a) ornavisse;

- b) laudatus, a, um esse;
 - c) docēre;
 - d) defensum iri.
9. Визначте форму інфінітива в реченні «*Homines antique putabant Oceanum terram cingere*»:
- a) infinitivus perfecti passivi;
 - b) infinitivus praesentis activi;
 - c) infinitivus futuri passivi;
 - d) infinitivus perfecti activi.
10. Визначте форму інфінітива в реченні «*Oraculum datum erat Troiam a Graecis delētum iri*»:
- a) infinitivus perfecti passivi;
 - b) infinitivus praesentis activi;
 - c) infinitivus futuri passivi;
 - d) infinitivus perfecti activi.
11. Визначте форму інфінітива в реченні «*Constat ad salutem civium leges inventas esse*»:
- a) infinitivus perfecti passivi;
 - b) infinitivus praesentis activi;
 - c) infinitivus futuri passivi;
 - d) infinitivus perfecti activi.
12. Поставте логічний підмет у правильній формі в реченні «*Scimus ... caecum fuisse*»:
- a) Homerus;
 - b) Homeri;
 - c) Homerum;
 - d) Homero.
13. Поставте логічний підмет у правильній формі в реченні «*Constat ... maria omnia et fluvios gubernavisse*»:
- a) Neptuni;
 - b) Neptunus;
 - c) Neptunum;
 - d) Neptuno.
14. Поставте логічний підмет у правильній формі в реченні «*Pater putat ... a magistro laudatum iri*»:
- a) filium;
 - b) filii;
 - c) filius;
 - d) filiorum.
15. Доповніть речення «*Scio discipulos eum librum ... (прочитали)*» правильною формою логічного присудка:
- a) legi;
 - b) legisse;

- c) legēre;
d) lecturum esse.
16. Доповніть речення «*Amīcus putat epistūlas a Marco ... (були надіслані)*» правильною формою логічного присудка:
a) missum iri;
b) mitti;
c) missas esse;
d) mittēre.
17. Доповніть речення «*Mater dicit Syram Tulliam saepe ... (хва- лить)*» правильною формою логічного присудка:
a) laudavisse;
b) laudatum iri;
c) laudāre;
d) laudari.
18. Доповніть речення «*Caesar omnes duces Romanōrum in re militāri superavisse ...*» правильною формою керуючого дієслова:
a) notum est;
b) vidētur;
c) tradunt;
d) dicunt.
19. Доповніть речення «*... Ciceronem oratorem clarum fuisse*» правильною формою керуючого дієслова:
a) dicunt;
b) putatur;
c) narrantur;
d) traditur.
20. Доповніть речення «*Prometheus hominibus ignem donavisse ...*» правильною формою керуючого дієслова:
a) traditur;
b) dicunt;
c) putant;
d) constat.
21. Вкажіть, в якому речення є конструкція *Accusatīvus cum infinitivo*:
a) Mater sperat filiam a magistro laudātum iri.
b) Narratur Homerus caecus fuisse.
c) Errare humanum est.
d) In civitate Romana liberi servorum servi esse debebant.
22. Вкажіть, в якому речення є конструкція *Nominatīvus cum infinitivo*:
a) Romāni scriptōres tradunt Romūlum Romae conditōrem fuisse.
b) Leges Romanōrum sevērae esse existimantur.

- c) Legibus rei publicae parēre debēmus.
d) Contra factum non est argumentum.
23. Доповніть речення «Troia a Graecis expugnata esse ...» правильною формою керуючого дієслова:
a) traditur;
b) dicunt;
c) notum est;
d) constat.
24. Вкажіть дієслівну форму, що вимагає після себе звороту *Nominativus cum infinitivo*:
a) putatur;
b) constat;
c) tradunt;
d) iubeo.
25. Вкажіть переклад речення «Videmur felices esse»:
a) Здається, що ти щасливий.
b) Здається, що ви щасливі.
c) Здається, що вони щасливі.
d) Здається, що ми щасливі.
26. Вкажіть, в якому звороті вживається форма *participium praesentis activi*:
a) Romulo regnante;
b) Hannibale duce;
c) hostibus victis;
d) Troia capta.
27. Вкажіть, в якому звороті вживається форма *participium praesentis activi*:
a) vere appropinquante;
b) Publio Sulpicio et Caio Aurelio consulibus;
c) Agamemnone duce;
d) more constituto.
28. Вкажіть, в якому звороті вживається форма *participium praesentis passivi*:
a) me aegrōto;
b) Marco Aurelio imperatōre;
c) sole oriente;
d) omnibus rebus confectis.
29. Вкажіть, в якому звороті вживається форма *participium praesentis passivi*:
a) te discipulo;
b) urbe capta;
c) duobus ligitantibus;
d) Tarquinio Superbo regnante.

30. Іменник у звороті *Ablativus absolutus* виступає:
- логічним підметом;
 - логічним додатком;
 - логічним присудком;
 - обставиною.
31. Дієприкметник у звороті *Ablativus absolutus* виступає:
- логічним підметом;
 - логічним додатком;
 - логічним присудком;
 - обставиною.
32. *Participium praesentis actīvi* в звороті *Ablatīvus absolūtus* вказує:
- на одночасну дію з дією, вираженою дієсловом-присудком головного речення;
 - на дію, яка передує дії, що виражена дієсловом-присудком головного речення.
 - на майбутню дію;
 - послідовність подій.
33. Вкажіть речення, в якому зворот *Ablatīvus absolūtus* складається з іменника і займенника:
- Redeunte vere avōlant aves.
 - Regibus expulsis, Romani duos consules creaverunt.
 - Te discipulo bene discēbas.
 - Hostībus victis, Romāni triumphum agēre solēbant.
34. Вкажіть речення, в якому зворот *Ablatīvus absolūtus* складається з двох іменників:
- Traiāno mortuo, Adriānus imperātor factus est.
 - Caesāre duce, Romāni bella Gallica gessērunt.
 - Cyrus, Graecis militībus conductis, copias in Asiam contra fratrem duxit.
 - Sole oriente aves canere incipiunt.
35. Вкажіть переклад звороту «*me puero*»:
- коли я був дитиною;
 - у дитинстві;
 - у дитячі роки;
 - після дитинства.
36. **Доповніть речення «*More ... Olympia semel in quattuor annis fuerunt*»** відповідною формою дієприкметника:
- constitutuis;
 - constituta;
 - constituto;
 - constitutum.

УМОВНИЙ СПОСІБ

1. *Praesens coniunctivi* дієслів першої дієвідміни утворюється:
 - a) заміною голосного основи інфекта -а на -е;
 - b) додаванням до основи інфекта суфікса -а;
 - c) додаванням до основи інфекта суфікса -erі-;
 - d) додаванням до основи перфекта суфікса -гі-.
2. *Praesens coniunctivi* дієслів другої, третьої та четвертої дієвідмін утворюється:
 - a) заміною голосного основи інфекта суфікса -е;
 - b) додаванням до основи інфекта суфікса -а;
 - c) додаванням до основи інфекта суфікса -і-;
 - d) додаванням до основи перфекта суфікса -гі-.
3. *Plusquamperfectum coniunctivi activi* утворюється:
 - a) додаванням до основи перфекта суфікса -erі-;
 - b) додаванням до основи перфекта суфікса -isse-;
 - c) додаванням до основи перфекта суфікса -rim-;
 - d) додаванням до основи перфекта суфікса -гі-.
4. *Perfectum coniunctivi activi* утворюється:
 - a) додаванням до основи перфекта суфікса -erі-;
 - b) додаванням до основи перфекта суфікса -isse-;
 - c) додаванням до основи перфекта суфікса -rim-;
 - d) додаванням до основи перфекта суфікса -гі-.
5. Кон'юнктив у латинській мові має:
 - a) три часи;
 - b) чотири часи;
 - c) шість часів;
 - d) п'ять часів.
6. *Coniunctivus dubitativus* виражає:
 - a) вагання, сумнів;
 - b) побажання;
 - c) заборону;
 - d) заклик до дії.
7. *Coniunctivus prohibitivus* виражає:
 - a) заборону;
 - b) заклик до дії;
 - c) наказ або прохання;
 - d) можливість.
8. *Coniunctivus imperativus* виражає:
 - a) наказ або прохання;
 - b) заборону;

- c) бажання;
 - d) заклик до дії.
9. *Coniunctivus hortativus* виражає:
- a) наказ або прохання;
 - b) заборону;
 - c) бажання;
 - d) заклик до дії.
10. *Coniunctivus optativus* виражає:
- a) наказ або прохання;
 - b) заборону;
 - c) бажання;
 - d) заклик до дії.
11. *Coniunctivus hortativus* вживається лише в:
- a) першій особі однини;
 - b) першій особі множини;
 - c) третій особі однини і множини;
 - d) другій особі однини і множини.
12. *Coniunctivus potentialis* вживається в:
- a) другій і третій особах;
 - b) третій особі множини;
 - c) першій особі множини;
 - d) першій особі однини.
13. *Coniunctivus optativus* вживається лише в:
- a) першій особі однини;
 - b) першій особі множини;
 - c) третій особі однини і множини;
 - d) другій особі однини і множини.
14. *Coniunctivus potentialis* має форми:
- a) praesens та imperfectum;
 - b) praesens, imperfectum, perfectum;
 - c) perfectum і plusquamperfectum;
 - d) praesens і perfectum.
15. *Coniunctivus optativus* має форми:
- a) praesens, imperfectum;
 - b) praesens, imperfectum, plusquamperfectum;
 - c) perfectum і plusquamperfectum;
 - d) praesens, imperfectum, perfectum.
16. Вкажіть дієслово в третій особі множини *perfecti coniunctivi activi*:
- a) audiatur;
 - b) audivisset;
 - c) audiverint;
 - d) audirent.

17. Вкажіть дієслово в *imperfectum coniunctivi passivi*:
- audiretur;
 - amemus;
 - dicerent;
 - deleti essent.
18. Вкажіть дієслово в *perfectum coniunctivi passivi*:
- audiretur;
 - descriptus sit;
 - dicerentur;
 - deleti essent.
19. Вкажіть дієслово в третій особі множини *imperfecti coniunctivi passivi*:
- audiretur;
 - dederint;
 - dicerentur;
 - deleantur.
20. Вкажіть час і спосіб підкресленого дієслова в реченні «*Edimus ut vivamus*»:
- praesens indicativi;
 - imperfectum coniunctivi;
 - perfectum indicativi;
 - praesens coniunctivi.
21. Вкажіть час і спосіб підкресленого дієслова в реченні «*Plus audiamus, minus dicamus*»:
- praesens indicativi;
 - imperfectum coniunctivi;
 - perfectum indicativi;
 - praesens coniunctivi.
22. Вкажіть час і спосіб підкресленого дієслова в реченні «*Curavi, ut valeres*»:
- praesens coniunctivi;
 - perfectum coniunctivi;
 - imperfectum coniunctivi;
 - plusquamperfectum coniunctivi.
23. Вкажіть час і спосіб підкресленого дієслова в реченні «*Ne tunc hoc fecissem*»:
- praesens coniunctivi;
 - perfectum coniunctivi;
 - imperfectum coniunctivi;
 - plusquamperfectum coniunctivi.
24. Вкажіть час і спосіб підкресленого дієслова в реченні «*Neminem cito accusaveris!*»:
- praesens coniunctivi;

- b) perfectum coniunctivi;
c) imperfectum coniunctivi;
d) plusquamperfectum coniunctivi.
25. Доповніть речення «... *tibi terra levis*» відповідною формою дієслова в умовному способі:
a) simus;
b) sit;
c) sint;
d) sim.
26. Доповніть речення «... *iustitia, pereat mundus!*» відповідною формою дієслова в умовному способі:
a) fiat;
b) fiunt;
c) fit;
d) fiant.
27. Доповніть речення «... *res publica nostra!*» відповідною формою дієслова в умовному способі:
a) vivit;
b) viveret;
c) vivat;
d) vivant.
28. Доповніть речення «... *mens sana in corpore sano*» відповідною формою дієслова в умовному способі:
a) simus;
b) sis;
c) sint;
d) sit.
29. Вкажіть функцію кон'юнктива в реченні «*Gaudeamus igitur, iuvenes dum sumus*»:
a) coniunctivus hortativus;
b) coniunctivus imperativus;
c) coniunctivus prohibitivus;
d) coniunctivus dubitativus.
30. Вкажіть функцію кон'юнктива в реченні «*Quid agam, amice?*»:
a) coniunctivus hortativus;
b) coniunctivus potentialis;
c) coniunctivus dubitativus;
d) coniunctivus optativus.
31. Вкажіть функцію кон'юнктива в реченні «*Audiatur et altera pars!*»:
a) coniunctivus imperativus;
b) coniunctivus concessivus;
c) coniunctivus prohibitivus;
d) coniunctivus hortativus.

32. Вкажіть функцію кон'юнктива в реченні «*Valeant cives mei, sint beati*»:
- a) *coniunctivus optativus*;
 - b) *coniunctivus dubitativus*;
 - c) *coniunctivus concessivus*;
 - d) *coniunctivus hortativus*.
33. Вкажіть функцію кон'юнктива в реченні «*Ne post conferas culpam in me*»:
- a) *coniunctivus imperativus*;
 - b) *coniunctivus concessivus*;
 - c) *coniunctivus prohibitivus*;
 - d) *coniunctivus hortativus*.
34. Вкажіть функцію кон'юнктива в реченні «*Aliquis dicat*»:
- a) *coniunctivus hortativus*;
 - b) *coniunctivus potentialis*;
 - c) *coniunctivus dubitativus*;
 - d) *coniunctivus optativus*.
35. Вкажіть функцію кон'юнктива в реченні «*Ne faceres hoc!*»:
- a) *coniunctivus imperativus*;
 - b) *coniunctivus concessivus*;
 - c) *coniunctivus prohibitivus*;
 - d) *coniunctivus hortativus*.

СИНТАКСИС ПІДРЯДНИХ РЕЧЕНЬ

1. Непряме питання залежить від дієслів зі значенням:
 - a) говорити, бачити, знати, розуміти, питати;
 - b) абстрактної дії;
 - c) руху;
 - d) просити, вимагати.
2. Вкажіть речення, в якому правильно вжито *coniunctivus* згідно *consecutio temporum*:
 - a) Rogavi, quid ageres.
 - b) Rogo, quid acturus esses.
 - c) Rogabam, quid egeris.
 - d) Rogavi, quid acturus sis.
3. Підрядні наслідкові речення – це:
 - a) ut finale.
 - b) ut consecutivum.
 - c) ut explicativum.
 - d) quod explicativum.
4. Підрядні умовні речення вводяться сполучниками:
 - a) ut, ut non;
 - b) si, nisi, ni, si non;
 - c) qui, qualis, quantus, quisquis, ubi, unde, ut, quomodo;
 - d) si, etsi, etiamsi, tametsi, quamquam, quamvis, licet.
5. Вкажіть тип підрядного речення «*Pecunia est ancilla, si scis uti, si nescis, domina*»:
 - a) умовне підрядне речення;
 - b) підрядне речення мети.
 - c) підрядне допустове речення.
 - d) підрядне порівняльне речення.
6. Вкажіть тип підрядного речення «*Quamvis mihi res non placeat, tamen pugnare non poterō*»:
 - a) умовне підрядне речення;
 - b) підрядне речення мети.
 - c) підрядне допустове речення.
 - d) підрядне порівняльне речення.
7. Вкажіть тип підрядного речення «*Aedui, cum defendere ab Helvetiis non possent, legatos ad Caesarem miserunt*»:
 - a) умовне підрядне речення;
 - b) підрядне речення мети;
 - c) підрядне допустове речення;
 - d) підрядне речення причини.

8. Вкажіть тип підрядного речення «*Quamquam hae condiçiones graves sunt, fortuna vestra vobis suadet*»:
- підрядне допустове речення;
 - підрядне речення мети;
 - підрядне порівняльне речення;
 - підрядне речення причини.
9. Вкажіть тип підрядного речення «*Tantum scimus, quantum memoriā tenēmus*»:
- підрядне допустове речення;
 - підрядне речення мети;
 - підрядне порівняльне речення;
 - підрядне речення причини.
10. Вкажіть тип підрядного речення «*Ac bene facis, quod me adiuva*»:
- підрядне допустове речення;
 - підрядне речення мети;
 - підрядне пояснювальне речення;
 - підрядне речення причини.
11. Вкажіть тип умовного періоду в реченні «*Plures cecidissent, ni nox proelio intervenisset*»:
- casus realis;
 - casus potentialis;
 - casus irrealis;
 - casus dubitans.
12. Вкажіть тип умовного періоду в реченні «*Ego quoque didicērim libentius, si quid attulēris, quam te reprehendērim*»:
- casus realis;
 - casus potentialis;
 - casus irrealis;
 - casus dubitans.
13. Вкажіть тип умовного періоду в реченні «*Parvi sunt foris arma, nisi est consilium domi*»:
- casus realis;
 - casus potentialis;
 - casus irrealis;
 - casus dubitans.
14. Вкажіть тип підрядного речення «*Opēram dedi, ut te quam primum vidērem*»:
- підрядне допустове речення;
 - підрядне речення мети;
 - підрядне пояснювальне речення;
 - підрядне речення причини.
15. Вкажіть тип підрядного речення «*Dent opēram consūles, ne quid res publica detrimenti capiat*»:

- a) підрядне допустове речення;
b) підрядне речення мети;
c) підрядне додаткове речення;
d) підрядне речення причини.
16. Вкажіть тип підрядного речення «*Tibi gratias ago, quod me omni molestia liberasti*»:
a) підрядне допустове речення;
b) підрядне речення мети;
c) підрядне пояснювальне речення;
d) підрядне речення причини.
17. Вкажіть тип підрядного речення «*Credo, tum, cum Sicilia florēbat opibus et copiis, magna artificia fuisse in ea insula*»:
a) cum temporale;
b) cum iterativum;
c) cum inversum;
d) cum explicativum.
18. Вкажіть тип підрядного речення «*Cum est otium, poetarum libros lego*»:
a) cum temporale;
b) cum iterativum;
c) cum inversum;
d) cum explicativum.
19. Вкажіть тип підрядного речення «*Galli, cum superaverunt, animalia capta immolant*»:
a) cum temporale;
b) cum iterativum;
c) cum inversum;
d) cum explicativum.
20. Вкажіть тип підрядного речення «*Iam dilucescēbat, cum consul signum dat*»:
a) cum temporale;
b) cum iterativum;
c) cum inversum;
d) cum explicativum.
21. Вкажіть тип підрядного речення «*Cum Syracusae captae essent, Archimedes interfectus est*»:
a) cum historicum;
b) cum causale;
c) cum concessivum;
d) cum adversativum.
22. Вкажіть тип підрядного речення «*Cum ad te venire non potuerim, epistulam ad te scribo*»:
a) cum historicum;

- b) cum causale;
 - c) cum concessivum;
 - d) cum adversativum.
23. Вкажіть тип підрядного речення «*Littērae, cum sint paucae, varie tamen collocātae, innumerabilia verba efficiunt*»:
- a) cum historicum;
 - b) cum causale;
 - c) cum concessivum;
 - d) cum adversativum.
24. Вкажіть тип підрядного речення «*Solus homo particeps est ratiōnis, cum cetēra animalia sint expertia*»:
- a) cum historicum;
 - b) cum causale;
 - c) cum concessivum;
 - d) cum adversativum.
25. Умовний період утворюють:
- a) протасис та аподосис;
 - b) підмет і присудок;
 - c) головне та умовне речення;
 - d) modus realis і modus potentialis.
26. У підрядних допустових реченнях з *cum concessivum* вживається:
- a) кон'юнктив відповідно до consecutio tempōrum;
 - b) індикатив;
 - c) praesens coniunctīvi або perfectum coniunctīvi;
 - d) imperfectum coniunctīvi, plusquamperfectum coniunctīvi.
27. У підрядних причинових реченнях зі сполучниками *quod, quia, quoniam* вживається:
- a) кон'юнктив відповідно до consecutio tempōrum;
 - b) індикатив;
 - c) praesens coniunctīvi або perfectum coniunctīvi;
 - d) як індикатив, так і кон'юнктив.
28. У підрядних реченнях з *cum historicum* присудок стоїть:
- a) в кон'юнктиві відповідно до consecutio tempōrum;
 - b) в індикативі;
 - c) в imperfectum або plusquamperfectum coniunctīvi;
 - d) як в індикативі, так і в кон'юнктиві.
29. У підрядних реченнях мети вживається:
- a) кон'юнктив відповідно до consecutio tempōrum;
 - b) індикатив;
 - c) praesens coniunctīvi або perfectum coniunctīvi;
 - d) praesens coniunctīvi після головних часів і imperfectum coniunctīvi – після історичних часів.
30. Доповніть речення «*Tanta est potentia veritatis, ut se ipsam sua*

claritate ...» відповідною формою присудка:

- a) defenderet;
- b) defendat;
- c) defendit;
- d) defendet.

31. Доповніть речення «*Ad te venire non possum, cum negotia in urbe ...*» відповідною формою присудка:

- a) habeam;
- b) habebam;
- c) habui;
- d) habeo.

32. Доповніть речення «*Cum Romam ..., scribo ad te*» відповідною формою присудка:

- a) veni;
- b) venero;
- c) veneram;
- d) veniebam.

33. Доповніть речення «*Cum Caesar in Galliam ..., ibi duae factiones erant*» відповідною формою присудка:

- a) veniebat;
- b) venit;
- c) venerat;
- d) veniret.

34. Доповніть речення «*Soror amicam rogavit, ut ad se ...*» відповідною формою присудка:

- a) veniebat;
- b) venit;
- c) veniret;
- d) veniet.

35. Доповніть речення «*Graeci, cum Troiam ..., omnes fere incolas necaverunt*» відповідною формою присудка:

- a) expugnassent;
- b) expugnaverunt;
- c) expugnarent;
- d) expugnabant.

ЛАТИНСЬКА ПАРЕМІОЛОГІЯ

1. Доповніть крилатий латинський вислів «*Inter arma tacent ...*»:
 - a) dei;
 - b) homines;
 - c) Musae;
 - d) reges.
2. Доповніть крилатий латинський вислів «*Aut cum scuto, ...*»:
 - a) ex scuto;
 - b) in scuto;
 - c) sub scuto;
 - d) de scuto.
3. Доповніть крилатий латинський вислів «*Vox populi, ...*»:
 - a) vox belli;
 - b) vox patris;
 - c) vox legis;
 - d) veritatis.
4. Доповніть крилатий латинський вислів «*Historia est ...*»:
 - a) magistra dignitatis;
 - b) magistra patientiae;
 - c) magistra vitae;
 - d) magistra memoriae.
5. Доповніть крилатий латинський вислів «*Nulla dies ...*»:
 - a) sine labore;
 - b) sine pane;
 - c) sine lite;
 - d) sine linea.
6. Доповніть крилатий латинський вислів «*Cogito, ...*»:
 - a) ergo est;
 - b) ergo sum;
 - c) ergo sunt;
 - d) ergo es.
7. Доповніть крилатий латинський вислів «*Tempora mutantur ...*»:
 - a) et vos mutamini in illis;
 - b) et ego mutor in illis;
 - c) et nos mutamur in illis;
 - d) et tu mutaris in illis.
8. Доповніть крилатий латинський вислів «*Imperare sibi ...*»:
 - a) maximum imperium est;
 - b) magna res est;
 - c) optimum imperium est;
 - d) bona res est.

9. Доповніть крилатий латинський вислів «*Contra factum ...*»:
- a) non est documentum;
 - b) non est monumentum;
 - c) non est testamentum;
 - d) non est argumentum.
10. Доповніть крилатий латинський вислів «*Litterarum radices amarae, ...*»:
- a) fructus magni sunt;
 - b) fructus necessarii sunt;
 - c) fructus dulces sunt;
 - d) fructus utiles sunt.
11. Доповніть крилатий латинський вислів «*Ab ovo ...*»:
- a) usque ad mala;
 - b) usque ad mortem;
 - c) usque ad fructum;
 - d) usque ad finem.
12. Доповніть крилатий латинський вислів «*Ignorantia ...*»:
- a) non est argumentum;
 - b) non est documentum;
 - c) non est postulatum;
 - d) non est medicamentum.
13. Доповніть крилатий латинський вислів «*De gustibus ...*»:
- a) non disputandum;
 - b) non legendum;
 - c) non scribendum;
 - d) non putandum.
14. Доповніть крилатий латинський вислів «*Faber est quisque ...*»:
- a) suae vitae;
 - b) suae fortunae;
 - c) suae sortis;
 - d) suae mortis.
15. Доповніть крилатий латинський вислів «*Finis ...*»:
- a) coronat rem;
 - b) coronat opus;
 - c) coronat factum;
 - d) coronat laborem.
16. Доповніть крилатий латинський вислів «*Ars longa, ...*»:
- a) vita felix;
 - b) vita brevis;
 - c) vita facilis;
 - d) vita dulcis.
17. Доповніть крилатий латинський вислів «*Scientia ...*»:
- a) potentia est;

- b) pecunia est;
 - c) thesaurus est;
 - d) disciplina est.
18. Доповніть крилатий латинський вислів «*Homo locum ornat, ...*»:
- a) non regem corona;
 - b) non hominem vestis;
 - c) non hominem locus;
 - d) non deum locus.
19. Доповніть крилатий латинський вислів «*Amicus Plato, sed magis ...*»:
- a) amica dignitas;
 - b) amica veritas;
 - c) amica iustitia;
 - d) amica caritas.
20. Доповніть крилатий латинський вислів «*Manus ...*»:
- a) manum lavat;
 - b) faciem lavat;
 - c) pedem lavat;
 - d) corpus lavat.
21. Доповніть крилатий латинський вислів «*Divide et ...*»:
- a) libera;
 - b) aedifica;
 - c) muta;
 - v) impera.
22. Продовжити крилатий латинський вислів «*Caecus non iudicat ...*»:
- a) de gustibus;
 - b) de colore;
 - c) de odoribus;
 - d) de calore.
23. Доповніть крилатий латинський вислів «*Vivere est ...*»:
- a) amare;
 - b) edere;
 - c) credere;
 - d) cogitare.
24. Доповніть крилатий латинський вислів «*Usus ...*»:
- a) magister optimus est;
 - b) magister vitae est;
 - c) magister pessimus est;
 - d) magister diligentiae.
25. Доповніть крилатий латинський вислів «*Amicitia ...*»:
- a) vitam mutat;
 - b) vitam ornat;
 - c) vitam nexat;

- d) vitam liberat.
26. Доповніть крилатий латинський вислів «*Testis unus, ...*»:
- a) testis bonus;
 - b) testis verus;
 - c) testis novus;
 - d) testis nullus.
27. Доповніть крилатий латинський вислів «*Nosce ...*»:
- a) vitam;
 - b) animum amici;
 - c) te ipsum;
 - d) amicum tuum.
28. Доповніть крилатий латинський вислів «*Omnia mea ...*»:
- a) mihi porto;
 - b) tecum porto;
 - c) tibi porto;
 - d) mecum porto.
29. Доповніть крилатий латинський вислів «*Ibi victoria, ubi ...*»:
- a) potentia;
 - b) diligentia;
 - c) concordia;
 - d) audacia.
30. Доповніть крилатий латинський вислів «*De mortuis aut bene ...*»:
- a) aut optime;
 - b) aut male;
 - c) aut recte;
 - d) aut nihil.
31. Вислів «*Alea iacta est*» належить:
- a) Гаю Юлію Цезарю;
 - b) Марку Тулію Цицерону;
 - c) Тіту Лівію;
 - d) Квінту Горацію Флакку.
32. Вислів «*Pecunia non olet*» належить:
- a) Октавіану Августу (63 р. до н.е.-14 р. н.е.);
 - b) імператору Нерону (54-68 р. н.е.);
 - c) синові Веспасіана Тіту, римському імператору (79-81р. н.е.);
 - d) римському імператору Веспасіану (69-79 р. н.е.).
33. Вислів «*Alea iacta est*» належить:
- a) Гаю Юлію Цезарю;
 - b) Марку Тулію Цицерону;
 - c) Тіту Лівію;
 - d) Публію Вергілію Марону.
35. Вислів «*Veni, vidi, vici*» належить:
- a) Гаю Юлію Цезарю;

- b) Марку Тулію Цицерону;
 - c) Тіту Лівію;
 - d) Октавіану Августу.
36. Вислів «*O, tempora, o, mores!*» належить:
- a) римському імператору Веспасіану (69-79 р. н.е.) ;
 - b) імператору Нерону (54-68 р. н.е.);
 - c) римському письменнику і оратору Цицерону (106-43 р. до н.е.);
 - d) імператору Октавіану Августу (63 р. до н.е.-14 р. н.е.)
37. Вкажіть, який вислів відповідає українському прислів'ю «*Від А до Я*»:
- a) Ars longa, vita brevis.
 - b) Qualis vita et mors ita.
 - c) Testis unus – testis nullus.
 - d) Ab ovo usquy ad mala.
38. Вкажіть, який вислів відповідає українському прислів'ю «*Або пан, або пропав*»:
- a) Aut Caesar, aut nihil.
 - b) Qualis rex, talis grex.
 - c) Vox clamantis in deserto.
 - d) Mala herba cito crescit.
39. Вкажіть, який вислів відповідає українському прислів'ю «*Яблуко від яблуні далеко не падає*»:
- a) Qui seminat mala, metet mala.
 - b) Cum fortuna perit, nullus amicus erit.
 - c) Mala herba cito crescit.
 - d) Arbor mala, mala mala.
40. Вкажіть, який вислів відповідає українському прислів'ю «*Розуміється, як свиня на апельсинах*»:
- a) Asinus asinorum.
 - b) Asinus in paleas incidit.
 - c) Asinus ad lyram.
 - d) Asinus asino, sus sui pulcher.
41. Вкажіть, який вислів відповідає українському прислів'ю «*Наперед не виривайся, а ззаду не лишайся*»:
- a) Aurea mediocritas.
 - b) Festina lente.
 - c) Memento mori.
 - d) Fortunae filius.
42. Вкажіть, який вислів відповідає українському прислів'ю «*Борода до пояса, а розуму ні волоса*»:
- a) Barba non facit philosophum.
 - b) Barba tenuis sapiens.
 - c) Barba virum decet.

- d) Barba crescit, caput nescit.
43. Вкажіть, який вислів відповідає українському прислів'ю «**Без муки, нема науки**»:
- a) Doctrinae est fructus dulces, radices amarae.
 - b) Docendo discimus.
 - c) Dum spiro, spero.
 - d) Scientia potentia est.
44. Вкажіть, який вислів відповідає українському прислів'ю «**Ти- хіше їдеш – далі будеш**»:
- a) Memento mori.
 - b) Festina lente!
 - c) Divide et impera!
 - d) Vivere est cogitare.
45. Вкажіть, який вислів відповідає українському прислів'ю «**Ви- сокий, як тополя, а дурний, як квасоля**»:
- a) Homo unius libri.
 - b) Homo trium litterarum.
 - c) Homo sapiens, nisi patiens.
 - d) Homo longus raro sapiens.
46. Вкажіть, який вислів відповідає українському прислів'ю «**Заліз у багатство – забув і братство**»:
- a) Tempora mutantur et nos mutamur in illis.
 - b) Fortes fortuna adiuvat.
 - c) Honores mutant mores, sed raro in meliores.
 - d) Qualis vita et mors ita.
47. Вкажіть, який вислів відповідає українському прислів'ю «**Ви- лами по воді писано**»:
- a) In aqua scribere.
 - b) Qui scribit, bis legit.
 - c) Gallina scripsit.
 - d) Semel scriptum, decies lectum.
48. Вкажіть, який вислів відповідає українському прислів'ю «**Хто багато говорить, той мало робить**»:
- a) Maria caelo miscere.
 - b) Maria montesque polliceri.
 - c) Non multa, sed multum.
 - d) Mare verborum, gutta rerum.
49. Вкажіть, який вислів відповідає українському прислів'ю «**І сам не дам, і другому не дам**»:
- a) Nec sibi, nec alteri.
 - b) Nibi et igni.
 - c) Suum cuique.
 - d) Inter nos.

50. Вкажіть, який вислів відповідає українському прислів'ю «**Як нема болота без жаби, так нема чоловіка без вади**»:
- Nemo nascitur sapiens.
 - nemo nascitur sine vitiiis.
 - Nemo sapiens, nisi patiens.
 - Nemo solus satis sapit.
51. Вкажіть, який вислів відповідає українському прислів'ю «**Не все кому масниця, прийде середа й п'ятниця**»:
- Non omne, quod nitet, aurum est.
 - Non sibi male vult.
 - Non vestimentum virum ornat, sed vir vestimentum.
 - Non semper erunt Saturnalia.
52. Вкажіть, який вислів відповідає українському прислів'ю «**Як горохом об стіну**»:
- Parieti loqueris.
 - Audi multa, loquere pauca.
 - Miscere utile dulci.
 - Quae nocent, docent.
53. Вкажіть, який вислів відповідає українському прислів'ю «**Страх має довгі ноги**»:
- In pede uno stans.
 - Per pedes apostolorum.
 - Pedibus timor addit alas.
 - Umbram suam timere.
54. Вкажіть, який вислів відповідає українському прислів'ю «**Якщо добре працюватимеш, честь і славу матимеш**»:
- Ab equis ad asinos.
 - Sic itur ad astra.
 - Sine labore non erit panis in ore.
 - Per aspera ad astra.
55. Вкажіть, який вислів відповідає українському прислів'ю «**Яка голівонька, така й розмовонька**»:
- Qualis vir, talis oratio.
 - Qualis rex, talis grex.
 - Qualis vita et mors ita.
 - Qualis pater, talis filius.
56. Вкажіть, який вислів відповідає українському прислів'ю «**Із гряді в князі**»:
- Qui quaerit, reperit.
 - Qui non laborat, non manducet.
 - Qui fuit rana, nunc est rex.
 - Qui gladio fert, gladio perit.

57. Вкажіть, який вислів відповідає українському прислів'ю **«Що можна пану, того не можна Івану»**:
- Quod non licet, acrius urit.
 - Quod non videt oculus, cor non dolet.
 - Quod licet Iovi, non licet bovi.
 - Quod non dedit fortuna, capere non potest.
58. Вкажіть, який вислів відповідає українському прислів'ю **«Наша Галя, як краля, та тільки душа невмивана»**:
- Specie formosa, mente odiosa.
 - In vestimentis non est sapientia mentis.
 - Homo locum ornat, non hominem locus.
 - Oculi imago animi sunt.
59. Вкажіть, який вислів відповідає українському прислів'ю **«Кому пироги й млинці, кому гулі й синці»**:
- Tibi et igni.
 - Suum cuique.
 - Faber est quisque suae fortunae.
 - Fortunae filius.
60. Вкажіть, який вислів відповідає українському прислів'ю **«Мир та лад – великий клад»**:
- Ubi bene, ibi patria.
 - Ubi mel, ibi fel.
 - Ubi cadaver, ibi aquila.
 - Ubi concordia, ibi victoria.
61. Вкажіть, який вислів відповідає українському прислів'ю **«Одного мука – десятьом наука»**:
- Unus vir – nullus vir.
 - Una hirundo non facit ver.
 - Una domus non alit duos canes.
 - Unum castigabis, centum emendabis.
62. Вкажіть, який вислів відповідає українському прислів'ю **«У достатках час біжить, а в злиднях довго тягнеться»**:
- Vita misero longa, felici brevis.
 - Ars longa, vita brevis.
 - Vita nostra brevis est, brevi finietur.
 - Vitam regit fortuna, non sapientia.
63. Вкажіть, який вислів відповідає українському прислів'ю **«Не вловивши рибки, не звариш юшки»**:
- Sine labore non erit panis in ore.
 - Labor omnia vincit.
 - Ora et labora!
 - Non laborare hominem non decet.

64. Вкажіть, який вислів відповідає українському прислів'ю «**Чия відвага, того й перевага**»:
- Vivere est militare.
 - Fortes fortuna adiuvat.
 - Dulce et decorum pro patria mori.
 - Aut cum scuto, aut in scuto.
65. Вкажіть, який вислів відповідає українському прислів'ю «**Собаці – собача смерть**»:
- Qualis vita et mors ita.
 - Qualis rex, talis grex.
 - Qualis vir, talis oratio.
 - Qualis mater, talis filia.
66. Вкажіть, який вислів відповідає українському прислів'ю «**Вік живи, вік учиься**»:
- Docendo discimus.
 - Non scholae, sed vitae discimus.
 - Quae nocent, docent.
 - Nulla aetas ad discendum sera.
67. Вкажіть, який вислів відповідає українському прислів'ю «**Папір усе витримає**»:
- In aqua scribere.
 - Charta non erubescit.
 - Littera scripta manet.
 - Quod scripsi, scripsi.
68. Вкажіть, який вислів відповідає українському прислів'ю «**Сім п'ятниць на тиждень**»:
- Aliud stana, aliud sedens.
 - Duabus sellis sedere.
 - Aliud est tacere, aliud celare.
 - Qui totum vult, totum perdit.
69. Вкажіть, який вислів відповідає українському прислів'ю «**Закінчив діло – гуляй сміло**»:
- Otium post negotium.
 - Otium sine libro mors est.
 - Post ludos ad seria.
 - per crucem ad lucem.
70. Вислів «**Alma mater**» – це образна назва:
- вищого навчального закладу;
 - рідної домівки;
 - будівельної фірми;
 - родини.
71. Вислів «**Per aspera ad astra**» – це девіз:
- пасивних людей;

- b) активних людей;
 - c) песимістів;
 - d) нігілістів.
72. Вислів «*Deus ex machine*» стосується:
- a) несподіваної розв'язки;
 - b) способу життя;
 - c) релігійної віри;
 - d) поміркованості у справах.
73. Вислів «*Panem et circenses*» – це:
- a) вимога римських гладіаторів;
 - b) вимога римських імператорів;
 - c) вимога римського плебсу;
 - d) вимога римських воїнів.
74. Вислів «*Persona grata*» стосується:
- a) дипломатичного представника;
 - b) особи поза законом;
 - c) особи, яка не користується прихильністю;
 - d) найкращого друга.
75. Вислів «*Omnia mea macum porto*» стосується:
- a) самозаглиблення;
 - b) матеріальних цінностей;
 - c) скромності та поміркованості;
 - d) духовного багатства, розуму.
76. Вислів «*Ubi concordia, ibi victoria*» є символом:
- a) рішучих дій;
 - b) єдності у думках і справах;
 - c) важливих подій;
 - d) постійної боротьби.
77. Вислів «*Nulla dies sine linea*» свідчить про:
- a) необхідність систематичного харчування;
 - b) необхідність поміркованості у вчинках;
 - c) необхідність відпочинку;
 - d) необхідність систематичної праці над собою.
78. Вислів «*Ad Kalendas Graecas*» стосується:
- a) визначеного терміну;
 - b) невизначеного терміну;
 - c) римського календаря;
 - d) історичної події.
79. Вислів «*Nosce te ipsum*» – це заклик до:
- a) активних дій;
 - b) бою;
 - c) непокори;
 - d) самозаглиблення.

80. Вислів «*Timeo Danaos, sed dona ferentes*» стосується:
- a) щита Ахілла;
 - b) меча Дамокла;
 - c) яблука розбрату;
 - d) Троянського коня.
81. Вислів «*Sine ira et studio*» стосується:
- a) ораторської майстерності;
 - b) справедливості в судочинстві;
 - c) об'єктивності вчителя;
 - d) спокійного характеру.
82. Вислів «*Ad Kalendas Graecas*» вживаємо у значенні:
- a) завжди;
 - b) швидко;
 - c) таємно;
 - d) ніколи.
83. Вкажіть, який вислів вживаємо у значенні «*повернутися переможцем або загинути в бою*»:
- a) *Sine ira et studio.*
 - b) *Veni, vidi, vici.*
 - c) *Per aspera ad astra.*
 - d) *Aut cum scuto, aut in scuto.*
84. Вкажіть, який вислів вживаємо у значенні «*бути неуком, невігласом, не розумітися в якійсь справі*»:
- a) *Asinus ad lyram.*
 - b) *Terra incognita.*
 - c) *Festina lente.*
 - d) *Ad Kalendas Graecas.*
85. Вкажіть, який латинський вислів закликає насолоджуватися сьогоднішніми радощами, не відкладаючи їх на майбутнє:
- a) *Memento mori.*
 - b) *Carpe diem.*
 - c) *Panem et circenses.*
 - d) *O tempora, o mores.*
86. Вкажіть, який латинський вислів цитують, коли йдеться про духовні цінності і розум:
- a) *Omnia mea mecum porto.*
 - b) *Ubi victoria, ibi concordia.*
 - c) *Per aspera ad astra.*
 - d) *Veni, vidi, vici.*
87. Вкажіть, який латинський вислів вживаємо для позначення мінливості людської долі:
- a) *Per lucem ad crucem.*
 - b) *Non semper erit aestas.*

- c) Veni, vidi, vici.
d) Terra incognita.
87. Вкажіть, який латинський вислів є девізом письменників і творчих людей:
a) Ab equis ad asinos.
b) Ubi victoria, ibi concordia.
c) Non semper erit aestas.
d) Nulla dies sine linea.
88. Вкажіть, який латинський вислів вживаємо, коли йдеться про повагу до померлих:
a) Memento mori.
b) Sero venientibus ossa.
c) Carpe diem.
d) De mortuis aut bene, aut nihil.
89. Вкажіть, який вислів є девізом Олімпійських ігор:
a) Citius, altius, fortius.
b) Contra spem spero.
c) Festina lente.
d) Carpe diem.
90. Вкажіть, який вислів має значення *«бути обдуреним, діставати у власність невідомо що, не бачачи й не знаючи його суті»*:
a) Catullum in sacco emere.
b) Pecunia non olet.
c) Sine ira et studio.
d) Per aspera ad astra.
91. Вкажіть, який вислів має значення *«перебільшувати»*:
a) Per aspera ad astra.
b) Ubi victoria, ibi concordia.
c) Elephantum ex musca facere.
d) Oleum camino addere.
92. Вкажіть, який вислів має значення *«бути занадто боязким, лякливим»*:
a) Fortes fortuna adiuvat.
b) Umbram suam timere.
c) Festina lente.
d) Veni, vidi, vici.
93. Вкажіть, який латинський вислів вживаємо у значення *«підсилювати, розпалювати які-небудь почуття, переживання і т. ін., збуджувати чимось»*:
a) Elephantum ex musca facere.
b) Oleum camino addere.
c) Per aspera ad astra.
d) Catullum in sacco emere.

94. Вкажіть, який афоризм вживають для позначення неакуратної роботи, письма:
- Festina lente.
 - Nota bene.
 - Gallina scripsit.
 - Fortunae filius.
95. Вкажіть, який афоризм вживають, коли йдеться про удаване, нещире співчуття:
- Alter ego.
 - Homo trium litterarum.
 - Bos in lingua.
 - Crocodilli lacrimae.
96. Вкажіть, який латинським висловом позначають щось дошкульне:
- Cum grano salis.
 - Sub rosa.
 - Tabula rasa.
 - Persona non grata.
97. Вкажіть, який латинський вислів символізує гостру суперечку людей, які не уступають один одному:
- Similis simili gaudet.
 - Unum castigabis, centum emendabis.
 - Homo homini lupus est.
 - Novacula in cortem incidit.
98. Вкажіть, який афоризм вживають, коли говорять про найкращого друга:
- Amicitia vitam ornat.
 - Alter ego.
 - Amicus certus in re incerta cernitur.
 - Amicitia – sal vitae.
99. Вкажіть, який афоризм має значення *«не варто говорити про те, що співрозмовники не можуть ні зрозуміти, ні оцінити належним чином»*:
- Homo trium litterarum.
 - Margaritas ante porcos.
 - Suum cuique.
 - Homo unius libri.
100. Вкажіть, яку аббревіатуру ставлять на берегах книжки навпроти цікавої думки в тексті:
a) NB!	c) RIP.
b) P.S.	d) A.D.

ЛІТЕРАТУРА

1. Оленич Р. М. Латинська мова : підруч. для студ. ф-тів іноземної філології вищих навч. закл. 2-е вид., випр. Львів : Світ, 2001. 350 с.

2. Дяків О. Ю., Петришин М. Й. *Orbis Latinus* : навч.-метод. посібник з латинської мови для студентів гуманітарних факультетів: Видавець Третяк І. Я., Івано-Франківськ, 2009. 296 с.

3. Ревак Н. Г., Сулим В. Т. Латинська мова (для неспеціальних факультетів). 2-ге вид., виправлене і доповнене. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2006. 415 с.

4. Скорина Л. П., Сенів М. Г., Постова Н. С. *Porta antiqua*. Підручник з латинської мови для ліцеїв, гімназій і коледжів. К., 1994. 272 с.

5. Швед Е. В., Жовтобрюх Н. В. Збірник завдань для діагностики рівня знань студентів з латинської мови. Морфологія. Ужгород, 1994. 78 с.

ЗМІСТ

Передмова	3
Історія розвитку латинської мови	4
Латинський алфавіт. Вимова голосних, приголосних, буквосполучень. Наголос	10
Категорії дієслова. Дієвідміни. Теперішній час дійсного способу активного стану. Наказовий спосіб	16
Категорії іменника. Перша відміна іменників	25
Друга відміна іменників	32
Прикметники першої групи	39
Теперішній час дійсного способу пасивного стану. Синтаксис пасивної конструкції	43
Минулий час недоконаного виду дійсного способу активного та пасивного стану. Майбутній час недоконаного виду дійсного способу активного та пасивного стану	49
Третя відміна іменників	56
Прикметники третьої відміни. Дієприкметник теперішнього часу активного стану	64
Четверта відміна іменників. П'ята відміна іменників	72
Ступені порівняння прикметників і прислівників	77
Розряди займенників	87

Часи системи перфекта в активі та пасиві	95
Числівники	107
Відкладні та напіввідкладні дієслова. Неправильні дієслова. Герундій і герундив. Супін	113
Синтаксичні конструкції	117
Умовний спосіб	122
Синтаксис підрядних речень	127
Латинська пареміологія	132

Навчальне видання

ПЕТРИШИН Марта Йосипівна
ЗАГАЙСЬКА Галина Михайлівна

REPETITORIUM LATINUM

Pars secunda

Збірник тестів з латинської мови
для студентів гуманітарних факультетів

Технічна редакторка

Віщак Юліанна

Підписано до друку 12.07.2021. Формат 60x84/16.
Папір офсетний. Друк різнографічний. Умов.-друк. арк. 8,1.
Обл.-вид. арк. 8,7. Зам. Н-023п.
Видавництво та друкарня Чернівецького національного університету.
58002, Чернівці, вул. Коцюбинського, 2.
e-mail: ruta@chnu.edu.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 891 від 08.04.2002

Петришин Марта Йосипівна

кандидат філологічних наук,
доцент кафедри загального
та германського мовознавства
Прикарпатського національного
університету імені Василя Стефаника.

Загайська Галина Михайлівна

кандидат філологічних наук,
доцент кафедри румунської
та класичної філології
Чернівецького національного
університету імені Юрія Федьковича.

*Навчальний посібник призначений
для студентів гуманітарних
факультетів. У збірнику подано
тести до усіх розділів граматики
латинської мови. Тестування дає
можливість перевірити й оцінити
рівень засвоєння студентами
теоретичного матеріалу,
уміння застосовувати
набуті знання на практиці.*

